

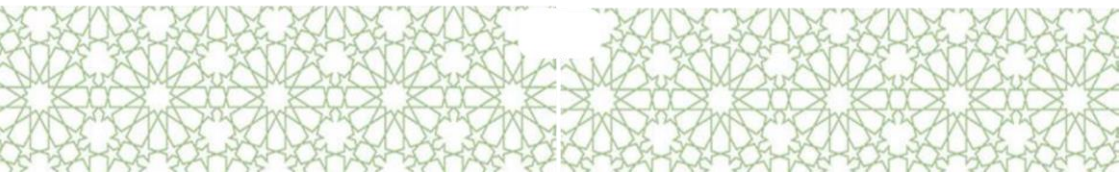

د لوړو زده کړو وزارت
میرویس خان نیکه زابل د لوړو زده کړو مؤسسه
علمي او محصلانو چارو معاونیت
د محصلانو چارو عمومي مدیریت

د محصلانو لارښود کتاب

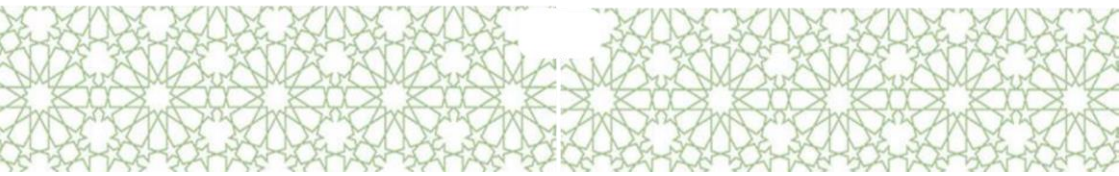
کال: ۱۴۰۲ هـ ل

د کتاب پېژندنه	
د محصلانو لارښود کتاب	نوم
د علمي او محصلانو چارو معاونیت	د امتیاز څښتن
میرویس خان نیکه زابل د لوړو زده کړو مؤسسې د نشراتو او فرهنگي چارو کمیټه	کتنپلاوي
میرویس خان نیکه زابل د لوړو زده کړو مؤسسې د محصلانو چارو عمومي مدیریت	چمتو کوونکی
لومړی	چاپ
احسان الله «کمال»	ډیزاین چاري
۱۴۴۵ هـ ق مطابق ۱۴۰۲ ل.ل	کال

لړلیک

- 1..... سرریزه
- 2..... میرویس خان نیکه زابل د لوړو زده کړو مؤسسې د رئیس پیغام
- 4..... میرویس خان نیکه زابل د لوړو زده کړو مؤسسې پیژندنه
- 7..... ښوونې او روزنې پوهنځي
- 28..... د اقتصاد پوهنځي پیژندنه
- 38..... د کرهني پوهنځي لنډه پیژندنه
- 50..... د شرعیاتو پوهنځي پیژندنه
- 51..... اسلامي تعلیماتو څانگه
- 52..... فقه او قانون څانگه
- 55..... په ټولگی کي د محصل لپاره اصول
- 57..... د لیسانس دورې د زده کړي مقررره
- 78..... د لوړو زده کړو په مؤسسو کې د سمستر د منځني او وروستي آزموینو د اخیستلو طرز العمل
- 82..... د نظم او ډسپلین لایحه
- 85..... د لیلیې طرز العمل
- 87..... د لیلیې اصول
- 89..... میرویس خان نیکه زابل د لوړو زده کړو موسسې د عمومي کتابتون کړنلاره
- 91..... د اخلاقي اصولو پالیسي
- 97..... د اداري فساد په وړاندې د مبارزې پلان

- 98..... د مخدره موادو سره د مبارزې پلان
- 99..... د معلولیت لرونکو کسانو د پیاوړتیا پلان
- 99..... د هوا د ککړتیا سره د مبارزې پلان
- 100..... د محصلینو فورمې

سرریزه

د رنو محصلینو ښه راغلاست!

د ویاړ ځای دی، چې په زابل ولایت کې د لوړو زده کړو وزارت په چوکاټ کې په لومړي ځل په ۱۳۹۶ هـ ل کال کې میریویس خان نیکه زابل د لوړو زده کړو موسسې خپل عملي او علمي چارې رسماً پیل کړې. نوموړې مؤسسې، د پیل څخه تر اوسه پورې ستر علمي گامونه اوچت کړيدي، چې اوس د لوړو زده کړو د وزارت په چوکاټ کې د یو مهم غړي او اکاډمیک مرکز په توگه ځای لري او دا اداره هڅه کوي چې د هیواد په کچه د لویو پوهنتونو په قطار کې ځان راولي. میریویس خان نیکه زابل د لوړو زده کړو مؤسسه د هیواد د هر گوټ او هر ولایت د ځوانانو علمي کور او د علمي او معنوي روزنې مرکز دی. د یادي مؤسسې استادانو د نړۍ د بېلابېلو پوهنتونو څخه ماسټرۍ ترلاسه کړيدي، چې یادي زده کړي او تجربې خپل هیوادوالو ته ددې علمي مرکز د لاري وړاندي کوي.

نوموړې مؤسسې د پیل څخه تر اوسه پورې دوه دورې فارغین هیواد ته د خدمت او چوپړ په موخه وړاندي کړي دي چې اوس په بېلابېلو خصوصي او دولتي ادارو کې په خدمت بوخت دي، دا چې تاسي اوسمهال د میریویس خان نیکه زابل د لوړو زده کړو موسسې محصلین یاست دا ژوند ستاسي لپاره د یو گډ فامیل او کهول په معنی دی، نو هیله لرو چې په اکاډمیک چاپیریال کې د بشپړ نظم او دسپلین خیال وساتئ، قوانینو، لایحو، انضباط او دسپلین ته په درنه سترگه وگورئ او مراعت یې کړئ.

نوموړې کتاب (د محصلینو لارښود کتاب) د میریویس خان نیکه زابل د لوړو زده کړو موسسې د محصلینو د معلوماتو د لا لوړاوي په موخه چاپ شوی دی، چې د میریویس خان نیکه زابل د لوړو زده کړو موسسې محترم رئیس، او د پوهنځیو د ریسانود پیغامونو وروسته، د همدې موسسې تاریخچه او پېژندنه، په ټولگي کې د محصل لپاره مهم ټکي او اصول، کریدیت سیستم، د ازموینو کمیټه، نظم او دسپلین کمیټه، تبدیلیو، لابر اتوار او د لیلیې کې د اوسیدو لایحه شامله ده، چې نوموړې کتاب د هر محصل لپاره د استفادې وړ دی، او د موسسې اداره هم شپه او ورځ د محصلینو په خدمت کې ده.

تاسوته تبریكي وایو چې د میریویس خان نیکه زابل د لوړو زده کړو موسسې ته بریالي سوي یاست او الله تعالی دي وکړي چې په ټولو تعلیمي سمسترونو کې موفق او بریالي اوسئ، ترڅو راتلونکي کې په ښه ډول د خپلو هیوادوالو خدمت وکړای شي.

میرویس خان نیکه زابل د لوړو زده کړو مؤسسي د رئیس پیغام

الحمد لأهله والصلاة على أهلها

قال الله تبارك وتعالى: لئن شكرتم لأزيدنكم ولئن كفرتم إن عذابي لشديد. سورة ابراهيم، آية نمبر: ۷
و قال الرسول الله صلى الله عليه وسلم: من لا يشكر الناس لا يشكر الله. رواه الترمذي.

محترمو محصلينو! د شکر ځای دی چې گران هېواد افغانستان د څو لسيزو سختو جگړو، يرغلونو او ناخوالو څخه د جهاد د مقدسي فرضې په ترسره کولو کې د دې ولس د بچيانو د بې دريغه سرښندنو، زخمونو، مهاجرتونو، تکليفونو او د الله پاک جل جلاله په ځانگړي فضل او لوی احسان د ازادۍ، بې مثاله امن، اسلامي نظام او حاکمیت څښتن شوی، چې دا یو ستر نعمت دی چې لویه شکره غواړي. گرانو محصلينو!

په افغانستان کې تر بل هر وخت د زده کړو او تعلیم لپاره ښه زمينه برابره شوې، په دې لار کې خنډونه او موانع لرې شوي، د امن او خوشحالی فضا جوړه شوې، نظام په صداقت سره ټول په لاس کې شته امکانات په کار اچولي، څو په تعلیمي ډگر کې افغانستان پر ځان بسيا او د افغانانو اړتياوې پوره او د نورو له احتیاج څخه یې خلاص کړي.

زموږ د هېواد د لوړو زده کړو تاریخ ۹۱ کلن دی، خو صورت حال او وضعیت یې داسې دی لکه پرون چې افغانستان کې د لوړو زده کړو نهاد په فعالیت پیل کړی وي، په داسې حال کې چې دا یو داسې عمر دی چې زموږ د ځینو همسایه هېوادونو تر تاسیس هم زیات دی، خو په هیڅ صورت د هغوی د تعلیمي حالت سره د مقایسې وړ نه دی، ځکه دلته د کیفیت پر ځای تمرکز پر کمیت شوی و، د معیارونو او شفافیت ځای جعل او تذویر، د علم او پوهې ځای پردیو الحادي افکارو، نظریاتو او فرهنگ ترویج او رانقلولو نېولی وو. لله الحمد اسلامي امارت د تعلیم او لوړو زده کړو په برخه کې نا اشنا فرصت برابر کړی، لازمه ده چې له فرصت څخه د هېواد جوړونې لپاره لویه استفاده وشي.

گرانو محصلينو!

پخپله ټوله مینه او محبت زده کړې وکړئ، اړونده پوهنځي/څانگه مو په ښه شوق او علاقه سره وویاست، چې بیا پښېنانتیا هیڅ کومه فایده نلري، او که خدای مکره په خپلو درسونو کې لټي او غفلت وکړئ ټولگیاو

په منځ کې به له تاوانيانو څخه شمېرل کېږي او خپل ځان، کور، ټولني او هيواد ته به مو سخت زيان اړولي وي.

له دې پيغام لوستلو سره سم په اوسپنيزه اراده او لوړ استقامت لا نور خپلو درسونو ته توجه وکړي، او د دې کتاب چې د محصلانو د لارښود تر عنوان لاندي د مؤسسې لخوا ترتيب شوی ټول لوايح، مقررات، او د مؤسسې اصولو ته ژمن وه اوسئ او په رعايت کولو يې ځانونه مکلف وگرځوي.

نوموړی کتاب (دمحصلينو لارښود) دميرويس خان نيکه زابل دلوړو زده کړو مؤسسې د محصلينو دلا ډيرو معلوماتو دترلاسه کولو په موخه چاپ سوی او د زابل پوهنتون اړوند زيات معلومان پکې ځای پر ځای سوي.

الله پاک جل جلاله مو په درسونو کې کامياب او بريالي ولسره.

الحاج روح الله «مشال»

ميرويس خان نيکه زابل د لوړو زده کړو مؤسسې رئيس

میرویس خان نیکه زابل د لوړو زده کړو مؤسسې پیژندنه

میرویس خان نیکه زابل د لوړو زده کړو مؤسسه په ۱۳۹۶ هـ ش کال کې د ښوونې او روزنې پوهنځي په لرلو سره د یو علمي او زده کړه ییز بنسټ په نوم پیل وکړ؛ چې په تدریج سره په ۱۳۹۸ هـ ش کال د اقتصاد او کرهڼې پوهنځي او په ۱۴۰۰ هـ ش کال کې د شرعیاتو پوهنځي منظورې شوې.

لیرلید:

د میرویس خان نیکه زابل د لوړو زده کړو مؤسسه غواړي د غوره تدریس، څیړنو او باکیفیته خدمتونو په وړاندې کولو سره د هیواد په کچه یو معتبر علمي مرکز واوسي او ټولني ته د خدمت جوگه شي.

رسالت:

د میرویس خان نیکه زابل د لوړو زده کړو مؤسسه مناسبو تدریسي، څیړنیزو او باکیفیته خدماتو ته د لاسرسي زمينه برابروي، چې پر مټ یې د نني عصر د غوښتنو مطابق اسلامي او ملي ارزښتونو ته ژمن کادرونه د هیواد خدمت او پرمختگ لپاره روزي.

ارزښتونه:

- اسلامي، علمي او ملي ارزښتونو او قوانینو ته ژمنتیا او درناوی؛
- د اسلامي، ملي، او اکاډمیکو افکارو وده او ترویج؛
- نوښت، کیفیت، تخصص، مسلکیتوب او عدالت؛
- بانظمه، سالمه او مؤثره اداره؛
- د هر ډول فساد، تبعیض او تعصب مخنیوي او پر وړاندې یې جدي مبارزه؛

موخې:

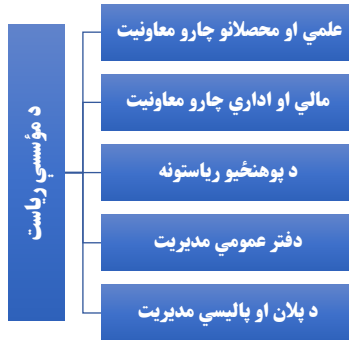
- د اسلامي، ملي او اکاډمیکو ارزښتونو او معیارونو درناوی، ساتنه او پالنه؛
- د لوړو زده کړو له قوانینو سره سم د لیسانس تر کچې پورې د علمي او مسلکي کادرونو روزنه؛
- د علمي او څیړنیزو پروگرامونو پراختیا او د کیفیت د لوړاوي او اعتبار ورکولو پروسې پر مخ وړل
- د بنسټیزو تاسیساتو انکشاف او په کمي او کیفي لحاظ د مؤسسې پراختیا؛
- د معلوماتي ټکنالوژي وده او پراختیا؛
- د غوره تحصیلي او تحقیقي خدمتونو د وړاندې کولو لپاره د متخصصو کادرونو جذب، گهواره او پالنه؛

د مؤسسي ریاست:

د میرویس خان نیکه زابل د لوړو زده کړو مؤسسي رئیس او مرستیالان

1. د میرویس خان نیکه زابل د لوړو زده کړو مؤسسي په رأس کې رئیس قرار لري، رئیس د تحصیلي بنسټ د علمي، اداري او مالي چارو پرمخ وړلو مسئول دی او له خپلو اجراءاتو څخه د تحصیلي بنسټ علمي شورا او لوړو زده کړو وزارت محترم مقام ته راپور ورکوي.
2. د میرویس خان نیکه زابل د لوړو زده کړو مؤسسي رئیس د استادانو یا مرستیال استادانو له منځه چې کاري تجربه او نیک شهرت لرونکی وي؛ د لوړو زده کړو وزارت محترم مقام د وزیر په وړاندیز او د رئیس الوزرا په منظوری ټاکل کېږي.
3. د میرویس خان نیکه زابل د لوړو زده کړو مؤسسي علمي مرستیال او د محصلانو چارو مرستیال د علمي کادر د غړو له منځه چې کاري تجربه او نیک شهرت لرونکی وي؛ د لوړو زده کړو وزارت محترم مقام د وزیر په وړاندیز او د رئیس الوزرا په منظوری ټاکل کېږي.

د مؤسسي د ریاست (تشکیل)

1.1 جدول: میرویس خان نیکه زابل د لوړو زده کړو په مؤسسه کې موجوده پوهنځی او څانګې

شمبره	څانګه	پوهنځی
1	ریاضي	ښوونه او روزنه
2	فزیک	
3	کیمیا	
4	بیولوژي	
5	اداره او تجارت	اقتصاد
6	ملي اقتصاد	
7	باغداري	کرهڼه
8	مالدای	
9	فقه او قانون	شرعیات
10	اسلامي تعلیمات	

میرویس خان نیکه زابل د لوړو زده کړو مؤسسه د هیواد د نورو پوهنتونو په نسبت یو ځوانه اداره ده چې کارمندان یې د ظرفیت لوړونې او لوړو زده کړو ته اړتیا لري دې اړتیا ته په کتو یاده اداره یو منظم پلان تر لاس لاندې لري چې هغه پلان ته په کتنه خپل ټول کارمندان (استادان او اداري کارکوونکي) وخت پر وخت مختلفو هیوادونو ته د لوړو زده کړو د حاصلولو په موخه لیرې د لابنه وضاحت په موخه دي ۱.۲ جدول ته مراجعه وکړئ.

1.2 جدول: د ۱۳۹۶ هـ ش کال (د میرویس خان نیکه زابل د لوړو زده کړو مؤسسي له تاسیس) څخه بیا تر ۱۴۰۲ هـ ش د کادري غړو د تحصیلي ارتقاء احصایوي جدول

ټول کادري غړي	لیسانس	ماسټر جريان لري	ماسټر	دوکتورا جريان لري	دوکتور تکمیل ده	۱۳۹۶-۱۴۰۲
۱۰	۱۰					۱۳۹۶

۱۳۹۷				۱	۱۲	۱۳
۱۳۹۸				۹	۷	۱۶
۱۳۹۹			۳	۹	۱۵	۲۷
۱۴۰۰			۹	۴	۱۹	۲۹
۱۴۰۱			۱۰	۴	۱۸	۳۲
۱۴۰۲		۲	۸	۷	۳۸	۵۵

ښوونې او روزنې پوهنځي

د ښوونې او روزنې پوهنځي په ۱۳۹۶ هـ ش کال د زابل ولایت د درنو ولسونو د مکررو غوښتنو په پایله کې د کابینې د دریمې مصوبې د پریکړې په اساس د میرویس خان نیکه زابل د لوړو زده کړو مؤسسې په چوکاټ کې د څلورو څانگو (ریاضي، فزیک، کیمیا، بیولوژي) او ۱۸ کادري بستونو او څو اداري بستونو په لرلو سره تاسیس او په فعالیت پیل وکړ. یاده پوهنځي په ۱۴۰۰ هـ ش کال په خپله لومړنۍ دوره کې د ۷۲ تنو زده کړیالانو په شمیر سره فارغ او ټولنې ته د خدمت لپاره وړاندي کړل.

اوس مهال نوموړي پوهنځي په یادو څانگو کې د ۴۵۷ تنو په شاوخوا کې برحاله زده کړیالان لري، چې په زیاته کچه د ماسټر استادانو له لوري یې تدریسي چارې مخته وړل کېږي. د نوموړي پوهنځي زیاتره استادانو په بیلابیلو هیوادونو کې خپلې زده کړې بشپړې کړې دي؛ چې ځینې یې لا هم په زده کړو بوخت دي. د ښوونې او روزنې پوهنځي ویاړي چې په پوره صداقت سره هیواد او ټولنې ته د علمي کادرونو د روزلو په برخه کې خدمات وړاندي کوي.

د ښوونې او روزنې پوهنځي په اداري او تدریسي تشکیل کې رئیس، مرستیال، د څانگو آمرین، استادان، تدریسي چارو عمومي مدیر، اجرائیه او د لابراتوار مدیران لري.

لرلید:

د ښوونې او روزنې پوهنځي به د ښه تدریس او غوره څیړنیزو خدماتو په ترسره کولو سره د هیواد په سطحه د مسلکي او وړ ښوونکو د روزنې یو معتبر او معیاري مرکز واوسي.

رسالت:

د ښوونې او روزنې پوهنځي د یو معیاري، ښوونیز او روزنیز چاپیریال د رامنځته کولو له لارې د ټولنې د خدمت او پرمختګ په موخه اسلامي او ملي ارزښتونو ته ژمن مسلکي ښوونکي روزي.

موخي:

1. د ښوونې او روزنې پوهنځي په ټولو څانګو کې د ټولنې د خدمت لپاره مسلکي ښوونکي روزي.
2. د زده کړیزو موخو د کیفیت د لارښه والي لپاره پرلپسې هڅې.
3. د استادانو او کارمندانو ظرفیت لوړونې ته ژمنتیا.
4. د علمي برنامه ايجاد، پراختیا، او اصلاح.
5. د مطالعي، تدریس او څیړنې لپاره مناسب چاپیریال رامنځته کول.
6. په ټولو اړوندو څانګو کې د څیړنې ترویج او تقویت.
7. د کیفیت لوړاوي او خدماتو په ارایه کولو کې په ملي کچه رقابت.
8. د بنسټیزو تاسیساتو وده او پراختیا.

ارزښتونه:

1. اسلامي ملي او علمي ارزښتونو ته درناوی.
2. د لوړو زده کړو وزارت قوانینو، لویانو، مقرراتو، طرزالعملونو او د مؤسسي پالیسیو ته درناوی.
3. د انساني کرامت لوړ مقام ته درناوی او متقابل احترام.
4. عدالت، مساوات او ځواب وینه.
5. همغږي او ګډ کار ته ژمنتیا.
6. د زده کړیالانو د پټو استعدادو پنځونه او د هغوی فکري روزنه.

آسانتیاوي:

مجهز ټولګي، خوندي چاپیریال، د بریښنا منظم سیستم، پاکي اوبه، همدانګه سپورټ او وسایل یې.

فعالیتونه:

1. عصري تعلیمي میتودونه او نوی نصاب.
2. د باکیفیته څیړنو خدمتونه.
3. د نورو پوهنځیو او ادارو سره همغږي او همکاري.

4. د علمي پروگرامونو د ظرفیت لوړول.

5. علمي سیمینارونه، کنفرانسونه او ورکشاپونه دایرول.

6. د مختلفو اکاډمیکو فعالیتونو ترسره کول.

ځانگې:

1. بیولوژي څانگه

2. کیمیا څانگه

3. ریاضي څانگه

4. فزیک څانگه

د ښوونې او روزنې پوهنځي غونډې:

د ښوونې او روزنې پوهنځي د ترتیب شوي مهال ویش له مخې په میاشت کې یو ځل د استادانو سره غونډه، د بیلابیلو کمیټو غونډې او هم د اړتیا له مخې فوق العاده غونډې لري، چې د اړونده موضوعاتو په اړه هر اړخیز بحث صورت نیسي او اړین تصمیمونه په کې نیول کیږي.

تدریسي فعالیت او د نورو پوهنځیو او څانگو سره مرسته:

د ښوونې او روزنې پوهنځي تدریسي بهیر د نصاب سره سم په نظري او په پروجیکټور باندې پر مخ وړل کیږي. د علمي کارونو لپاره لابراتوار تر اوسه شتون نلري، چې استادان د آزمایشتونو د سرته رسولو په موخه محصلین بوخت وساتي. د ښوونې او روزنې پوهنځي استادان ټوله په تفاهم او همکارۍ سره د اړوند څانگو مضامینو تدریس مخته وړي او ځیني وخت د اړتیا په صورت کې د کرهڼې او اقتصاد پوهنځیو سره هم تدریسي همکاري کوي.

علمي فعالیتونه او د ظرفیت لوړول:

د ښوونې او روزنې پوهنځي زیاتره استادان د درسي بهیر ترڅنګ د څیړنو، تالیفاتو په سرته رسولو هم مصروف دي ترڅو په ورسپارل شوو برخو کې څیړنې او تالیفات وکړي، چې دغه کړنې د ټولنې پرمختګ کې ستر رول لري. چې اوس مهال د ښوونې او روزنې پوهنځي استادان په نړیوالو ژورنالو کې یو شمیر مقالې هم خپري کړي دي. د ښوونې او روزنې پوهنځي زیاترو استادانو په بهرنیو هیوادونو لکه: ایران، هندوستان، روسیه او نورو هیوادونو کې خپلې زده کړې بشپړې کړې او بېرته د خدمت په موخه راستون

شوي دي او څو تنه نور یې برحاله په چین کې د ماسټري په زده کړو بوخت او همدارنگه نور استادان یې د هیواد په داخل او بهرنیو هیوادونو کې د ماسټري او دوکتورا د زده کړو په موخه د روانیدو په حالت کې دي.

د ورکشاپونو، کنفرانسونو او سمینارونو دایرول:

د ښوونې او روزنې پوهنځي استادان په منظم ډول کنفرانسونه، ورکشاپونه او سمینارونه ترتیبوي، چې د پوهنځي داخل او بهر اړوندو علاقه لرونکو گډونوالو ته وړاندي کېږي. همدارنگه ملي او ولایتي علمي کنفرانسونو، ورکشاپونو او سمینارونو کې فعاله ونډه لري، خپلې تجربې له نورو سره شریکه وي او هم د نورو له تجربو څخه گټه اخلي.

د پوهنځي په بېلابېلو شورا گانو او کمیټو کې گډون:

د ښوونې او روزنې پوهنځي استادان د میرویس خان نیکه زابل د لوړو زده کړو مؤسسې او پوهنځي په کچه ټولو کمیټو کې فعال گډون لري.

د استادانو علمي فعالیتونه:

د ښوونې او روزنې پوهنځي استادان د لکچر نوټونو، درسي کتابونو او ممد درسي کتابونو په ترتیبولو او تیارولو کې تل هڅې کوي؛ څېړنې سرته رسوي او د هغوي راپور د مقالو په بڼه خپروي. چې له مجموعي یې د کیمیا څانگې استاد پوهنځیار بشیرالله دانشیار دوې مقالې په نړیوالو ژورنالونو کې خپرې کړې دي. سره له دې گڼ شمیر استادان د څېړنو په تر سره کولو او د پاته څېړنو د چاپ په پروسې باندي بوخت دي.

د محصلینو فعالیتونه:

د ښوونې او روزنې پوهنځي محصلین هر کال د تدریس زده کړي مضمون لرلو لپاره د عملي زده کړو په موخه مختلفو لیسو ته معرفی شوي/کېږي.

تدریسي او اداري آسانتیاوي:

ښوونې او روزنې پوهنځي د محصلینو د تدریس لپاره څو درسي خونې لري چې ټولو خونو کې د تدریس لپاره د سپینو تختو سربیره LCD او پروجکتورونه لري چې استادان ورڅخه د تدریس په موخه گټه ترې

اخلي. د پوهنځي د رئیس، مرستیال، استادانو او اداري کارمندانو لپاره بیلایلي شعبي موجودې دي چې د دفتر په حیث ورڅخه ټول گټه اخلي.

د محصلینو شمیر:

د ښوونې او روزنې پوهنځي کې فعلاً مجموعاً ۴۵۷ تنه محصلین په زده کړو بوخت دي، دغو محصلینو ته د ۱۷ تنو استادانو له لوري د تدریس چارې پر مخ وړل کېږي، چې تر دې مهاله یې دوه دورې فارغین چې د ۱۹۰ تنه کېدل ټولنې ته وړاندې کړي دي. چې عمومي د محصلینو احصائیه په لاندې جدول کې ذکر شوي ده.

1.3 جدول:

شمیره	کال	نارینه	ښځینه	مجموعه
۱	۱۳۹۶	۱۱۹	۴	۱۲۳
۲	۱۳۹۷	۲۰۷	۷	۲۱۴
۳	۱۳۹۸	۳۶۹	۵	۳۷۴
۴	۱۳۹۹	۴۱۶	۹	۴۲۵
۵	۱۴۰۰	۴۳۴	۲۳	۴۵۷

د ښوونې او روزنې پوهنځي تحصیلي نصاب:

د ښوونې او روزنې پوهنځي محصلینو ته بیلایل مضامین چې %۵۵ یې اختصاصي او نور یې مسلکي، عمومي، پوهنتون شمول او اختیاري مضامین دي تدریس کېږي. همدارنگه د ښوونې او روزنې پوهنځي نوي کریکولم چې لوړو زده کړو وزارت له خوا په ۱۳۹۸ هـ ش کال کې تایید شوی دی تطبیق شوی. اوس مهال نوی کریکولم چې د لوړو زده کړو وزارت محترم مقام لخوا نهایی شوی او وروسته د ښوونې او روزنې پوهنځي د نصاب او کریکولم کمیټې له لوري د اسلامي ثقافت د مضمون د کرډیټ د شمیر په زیاتیدلو سره ترتیب شوی او لاندې نصاب د ۱۴۰۱ هـ ش کال څخه تطبیق شوی/کېږي:

تحصیلي نصاب

بیولوژي خانگي نصاب

اول ټولگی، اول سمیستر (بیولوژي خانگه)				
شمیره	مضمون	د مضمون کوډ	د مضمون ډول	د کړیډیټ شمیر
۱	عمومي بیولوژي ۱	Ed.Bio - 0120	اساسي	۴
۲	عمومي کیمیا ۱	Ed. Ch - 0120	اساسي	۴
۳	عمومي ریاضي اوحصائیه ۱	Ed. Math - 0115	اساسي	۳
۴	عمومي ارواپوهنه	Ed.Psy - 0106	مسلکي	۲
۵	انگلیسي ۱	Ed. EN - 0102	پوهنتون شمول	۲
۶	اسلامی ثقافت (د اسلام اعتقادي نظام)	SL. IC - 01.01	پوهنتون شمول	۲
۷	اسلامی ثقافت (تلاوت او تجوید)	SL. IC - 01.01	پوهنتون شمول	۱
۸	د کمپیوټر اساسات	Ed. Com -0103	پوهنتون شمول	۲
د کړیډیټونو مجموعه				۲۰

اول ټولگی، دوهم سمیستر (بیولوژي خانگه)				
شمیره	مضمون	د مضمون کوډ	د مضمون ډول	د کړیډیټ شمیر
۱	عمومي بیولوژي ۲	Ed. Bio- 0220	اساسي	۴
۲	عمومي کیمیا ۲	Ed.Ch.0220	اساسي	۴
۳	بیو فزیک	Ed. Phy - 0220	اساسي	۲
۴	انکشافی ارواپوهنه	Ed. Psy - 0207	مسلکي	۲
۵	انگلیسي ۲	Ed . EN - 0202	پوهنتون شمول	۲
۶	اسلامي ثقافت (د اسلام عبادتي نظام)	SL. IC - 02.01	پوهنتون شمول	۲
۷	اسلامي ثقافت (سیرت)	SL. IC - 02.01	پوهنتون شمول	۲
۸	د کمپیوټر اساسات	Ed.BC.0203	پوهنتون شمول	۲
د کړیډیټونو مجموعه				۲۰

دوهم ټولگی، دریم سمیستر (بیولوژی خانګه)

شمیره	مضمون	د مضمون کوډ	د مضمون ډول	د کړیډیټ شمیر
۱	غیرفقاربه زولوژی ۱	Ed. Bio- 0321	اختصاصي	۴
۲	عمومي نباتات ۱	Ed. Bio- 0322	اختصاصي	۳
۳	د نباتاتو تطبیقات ۱	Ed. Bio- 0322	اختصاصي	۱
۴	د حجرې مالیکولي بیولوژی	Ed. Bio- 0323	اختصاصي	۳
۵	روزنیزه ارواپوهنه	Ed. Psy- 0308	مسلکي	۲
۶	اسلامي ثقافت (د اسلام اخلاقي نظام)	SL. IC - 03.01	پوهنتون شمول	۲
۷	اسلامي ثقافت (د اسلام ټولنيز نظام)	SL. IC - 03.01	پوهنتون شمول	۲
۸	عضوي کیمیا	Ed.Chm-0315	اساسي	۲
۹	تکنالوژي کاربردي	Ed. Ge - 0324	اختصاصي	۲
د کړیډیټونو مجموعه				۲۱

دوهم ټولگی، څلورم سمیستر (بیولوژی خانګه)

شمیره	مضمون	د مضمون کوډ	د مضمون ډول	د کړیډیټ شمیر
۱	انساني امربیولوژی	Ed. Bio- 0425	اختصاصي	۲
۲	عمومي نباتات ۲	Ed. Bio- 0422	اختصاصي	۳
۳	د نباتاتو تطبیقات ۲	Ed. Bio- 0422	اختصاصي	۱
۴	عمومي هستولوژی	Ed. Bio- 0426	اختصاصي	۴
۵	د بیولوژی د تدریس میتود	Ed. Bio- 0427	اختصاصي	۴
۶	چاپیریال ساتنه	Ed. Ge - 0404	پوهنتون شمول	۲
۷	اسلامي ثقافت (فکري پوهنه)	SL. IC - 04.01	پوهنتون شمول	۲
۸	اسلامي ثقافت (ادیان او مذاهب)	SL. IC - 04.01	پوهنتون شمول	۱
۹	معاصر تاریخ	Ed. Hi - 0405	پوهنتون شمول	۲
د کړیډیټونو مجموعه				۲۱

دریم ټولگی، پنځم سمیستر (بیولوژي څانګه)

شمیره	مضمون	د مضمون کوډ	د مضمون ډول	د کړیالیت شمیر
۱	فقاربه زولوژي	Ed. Bio- 0528	اختصاصي	۴
۲	نباتي فزیولوژي ۱	Ed. Bio- 0529	اختصاصي	۳
۳	نباتي سیستماتیک	Ed. Bio- 0530	اختصاصي	۲
۴	مایکروبیولوژي ۱	Ed. Bio- 0531	اختصاصي	۳
۵	صحت و تربیت بدني	Ed. PS- 0506	اختیاري	۲
۶	د بڼوونې او روزنې بنسټونه	Ed. Ba - 0509	مسلكي	۲
۷	اسلامي ثقافت (د اسلام سياسي نظام)	SL. IC - 05.01	پوهنتون شمول	۲
۸	اسلامي ثقافت (د اسلام اداري نظام)	SL. IC - 05.01	پوهنتون شمول	۲
د کړیالیتونو مجموعه				۲۰

دریم ټولگی، شپږم سمیستر (بیولوژي څانګه)

شمیره	مضمون	د مضمون کوډ	د مضمون ډول	د کړیالیت شمیر
۱	نباتي فزیولوژي ۲	Ed. Bio - 0629	اختصاصي	۳
۲	عمومي ایکالوژي	Ed. Bio - 0632	اختصاصي	۴
۳	مایکروبیولوژي ۲	Ed. Bio - 0631	اختصاصي	۳
۴	جنټیک	Ed. Bio - 0633	اختصاصي	۴
۵	پرازیتولوژي	Ed. Bio - 0634	اختصاصي	۲
۶	تربيتي ارزښاتي	Ed. Ba - 0610	مسلكي	۲
۷	اسلامي ثقافت (د اسلام اقتصادي نظام)	SL. IC - 06.01	پوهنتون شمول	۲
د کړیالیتونو مجموعه				۲۰

څلورم ټولگی، اووم سمیستر (بیولوژي خانگه)

شمیره	مضمون	د مضمون کوډ	د مضمون ډول	د کړیډیټ شمیر
۱	د انسان اناتومي او فزیولوژي ۱	Ed. Bio - 0735	اختصاصي	۴
۲	د انسان د اناتومي او فزیولوژي ۱ تطبیقات ۱	Ed. Bio - 0735	اختصاصي	۱
۳	بیولوژیکي تکامل	Ed. Bio - 0736	اختصاصي	۲
۴	تدریس زده کړه	Ed. Bio - 0737	ستاژ(اختصاصي)	۴
۵	د بیولوژي تحقیقي روش	Ed. Bio - 0738	پروژه	۴
۶	د دفتردارۍ اصول	Ed.Ge-0711	مسلکي	۲
۷	مونوگراف	Ed.Ge-0735	تحقیقي پروژه	۲
۸	اسلامي ثقافت (قران او معاصر علوم)	SL. IC - 07.01	پوهنتون شمول	۲
د کړیډیټونو مجموعه				۲۱

څلورم ټولگی، اتم سمیستر (بیولوژي خانگه)

شمیره	مضمون	د مضمون کوډ	د مضمون ډول	د کړیډیټ شمیر
۱	د انسان اناتومي او فزیولوژي ۲	Ed. Bio - 0835	اختصاصي	۴
۲	د انسان اناتومي او فزیولوژي ۲ تطبیقات ۲	Ed. Bio - 0835	اختصاصي	۱
۳	بیوټکنالوژي	Ed. Bio - 0839	اختصاصي	۲
۴	مونوگراف ۲	Ed. Bio - 0842	تحقیقي پروژه	۲
۵	بیولوژیکل سایکولوژي	Ed. Bio - 0840	اختصاصي	۲
۶	بیوشیمی	Ed. Bio - 0841	اساسي	۴
۷	حل منازعه و صلح ۱	Ed. 0842	اختیاري	۲
۸	اسلامي ثقافت (اسلامي تمدن)	SL. IC - 08.01	پوهنتون شمول	۲
د کړیډیټونو مجموعه				۱۹

کیمیا څانگې نصاب

اول ټولگی، لومړی سمیستر (کیمیا څانگه)				
شمیره	مضمون	د مضمون کوډ	د مضمون ډول	د کړیډیټ شمیر
۱	عمومي کیمیا I	Ed.Ch.01.20	اساسي	۳
۲	تطبیقات کیمیا عمومي I	Ed.Ch.01.21	اساسي	۱
۳	عمومي ریاضي I	Ed. Ma. 01.20	اساسي	۲
۴	عمومي بیولوژي I	Ed.Bi.01.20	اساسي	۴
۵	عمومي ارواپوهنه	PS. GP. 01.07	مسلكي / اساسي	۲
۶	انگلیسي I	Ed.En.01.02	پوهنتون شمول	۲
۷	اسلامي ثقافت (د اسلام اعتقادي نظام)	SL. IC - 01.01	پوهنتون شمول	۲
۸	اسلامي ثقافت (تلاوت او تجوید)	SL. IC - 01.01	پوهنتون شمول	۱
۹	عمومي فزیک I	Ed. Ph. 02.20	اساسي	۲
۱۰	کمپیوټر I	CE. IE .01.03	پوهنتون شمول	۲
د کړیډیټونو مجموعه				۲۱

اول ټولگی، دوهم سمیستر (کیمیا څانگه)				
شمیره	مضمون	د مضمون کوډ	د مضمون ډول	د کړیډیټ شمیر
۱	عمومي کیمیا II	Ed.Ch.02.20	اساسي	۳
۲	تطبیقات کیمیا عمومي II	Ed.Ch.02.21	اساسي	۱
۳	شرایط ایمني در لابراتوار	Ed.Ch.02.22	اختصاصي	۲
۴	عمومي ریاضي II	Ed. Ma. 02.20	اساسي	۲
۵	عمومي بیولوژي II	Ed.Bi.02.20	اساسي	۲
۶	انکشافی ارواپوهنه	PS. GP. 02.07	مسلكي / اساسي	۲
۷	انگلیسي II	Ed.En.02.02	پوهنتون شمول	۲
۸	اسلامي ثقافت (د اسلام عبادتي نظام)	SL. IC - 0201	پوهنتون شمول	۲
۹	اسلامي ثقافت (سیرت)	SL. IC - 02.01	پوهنتون شمول	۲
۱۰	کمپیوټر I	CE. IE. 02.03	پوهنتون شمول	۱
۱۱	چاپیریال ساتنه	Ed.ES-03.04	پوهنتون شمول	۲
د کړیډیټونو مجموعه				۲۱

دوهم ټولگی، دریم سمسټر (کیمیا خانګه)				
شمیره	مضمون	د مضمون کوډ	د مضمون ډول	د کړیډیټ شمیر
۱	عمومي کیمیا III	Ed.Ch.03.20	اساسي	۳
۲	تطبیقات کیمیا عمومي III	Ed.Ch.03.21	اساسي	۱
۳	غیر عضوي کیمیا I	Ed.Ch.03.23	اساسي	۳
۴	تطبیقات کیمیا غیر عضوي I	Ed.Ch.03.24	اساسي	۱
۵	عمومي ریاضي III	Ed. Ma. 03.20	اساسي	۲
۶	د افغانستان معاصر تاریخ	Ed.Hi.03.05	پوهنتون شمول	۲
۷	تربیتي ارواپوهنه	PS. GP. 03.09	مسلكي/ اساسي	۲
۸	اسلامي ثقافت (د اسلام اخلاقي نظام)	SL. IC - 03.01	پوهنتون شمول	۲
۹	اسلامي ثقافت (د اسلام ټولنيز نظام)	SL. IC - 03.01	پوهنتون شمول	۲
۱۰	عمومي فزیک II	Ed. Ph. 03.20	اساسي	۲
د کړیډیټونو مجموعه				۲۰

دوهم ټولگی، څلورم سمسټر (کیمیا خانګه)				
شمیره	مضمون	د مضمون کوډ	د مضمون ډول	د کړیډیټ شمیر
۱	غیر عضوي کیمیا II	Ed.Ch.04.23	اختصاصي	۳
۲	دغیر عضوي کیمیا تطبیقات II	Ed.Ch.04.24	اختصاصي	۱
۳	عضوي کیمیا I	Ed.Ch.04.25	اختصاصي	۳
۴	د عضوي کیمیا تطبیقات I	Ed.Ch.04.26	اختصاصي	۱
۵	د ښوونې او روزنې اساسات	PE.-04.09	مسلكي/اساسي	۲
۶	کیمیاوي تکنالوژي	Ed.Ch.04.28	اختصاصي	۲
۷	اسلامي ثقافت (فکري پوهنه)	SL. IC - 04.01	پوهنتون شمول	۲
۸	اسلامي ثقافت (ادیان او مذاهب)	SL. IC - 04.01	پوهنتون شمول	۱
۹	کرستل شیمی او د هغه تطبیقات	Ed.Ch.04.27	اختصاصي	۲
۱۰	کمپلکس کیمیا	Ed.Ch.04.29	اختصاصي	۲
۱۱	محاسبوي کیمیا I	Ed.Ch.04.30	اختصاصي	۲
د کړیډیټونو مجموعه				۲۱

دریم ټولگی، پنځم سیمیستر (کیمیا خانګه)

شمیره	مضمون	د مضمون کوډ	د مضمون ډول	د کړیډیټ شمیر
۱	غیر عضوي کیمیا III	Ed.Ch.05.23	اختصاصي	۳
۲	دغیرعضوي کیمیا تطبیقات III	Ed.Ch.05.24	اختصاصي	۱
۳	عضوي کیمیا II	Ed.Ch.05.25	اختصاصي	۳
۴	د عضوي کیمیا تطبیقات II	Ed.Ch.05.26	اختصاصي	۱
۵	توصیفي تحلیلي کیمیا	Ed.Ch.05.32	اختصاصي	۳
۶	توصیفي تحلیلي کیمیا تطبیقات	Ed.Ch.05.33	اختصاصي	۱
۷	رادیو شیمی	Ed.Ch.05.34	اختصاصي	۲
۸	پولیمیر کیمیا	Ed.Ch.05.31	اختصاصي	۲
۹	اسلامي ثقافت (د اسلام سياسي نظام)	SL. IC - 05.01	پوهنتون شمول	۲
۱۰	اسلامي ثقافت (د اسلام اداري نظام)	SL. IC - 05.01	پوهنتون شمول	۲
۱۱	محاسبوي کیمیا II	Ed.Ch.05.30	اختصاصي	۱
د کړیډیټونو مجموعه				۲۱

دریم ټولگی، شپږم سیمیستر (کیمیا خانګه)

شمیره	مضمون	د مضمون کوډ	د مضمون ډول	د کړیډیټ شمیر
۱	عضوي کیمیا III	Ed.Ch.06.25	اختصاصي	۳
۲	د عضوي کیمیا تطبیقات III	Ed.Ch.06.26	اختصاصي	۱
۳	طیف شنجی	Ed.Ch.06.36	اختصاصي	۲
۴	د کیمیا تدریس میتود	Ed.Ch.06.37	اختصاصي	۳
۵	د کیمیا اختصاصي کورس	Ed.Ch.06.38	اختصاصي	۲
۶	تحلیلي مقداري کیمیا	Ed.Ch.06.39	اختصاصي	۳
۷	تحلیلي مقداري کیمیا تطبیقات	Ed.Ch.06.40	اختصاصي	۱
۸	روزنیزه ارزونه	Pe. Ed. 06.10	اساسي	۲
۹	چاپیریالي کیمیا	Ed.Ch.05.35	اختصاصي	۲
۱۰	اسلامي ثقافت (د اسلام اقتصادي نظام)	SL. IC - 06.01	پوهنتون شمول	۲
د کړیډیټونو مجموعه				۲۱

څلورم ټولگی، اووم سمیسټر (کیمیا خانګه)

شمیره	مضمون	د مضمون کوډ	د مضمون ډول	د کړیډیټ شمیر
۱	تدریس زده کړه	Pe. Ed. 07.12	اساسي	۳
۲	فزیکي کیمیا I	Ed.Ch.07.41	اختصاصي	۳
۳	د فزیکي کیمیا تطبیقات I	Ed.Ch.07.42	اختصاصي	۱
۴	بیوشیمی I	Ed.Ch.07.43	اختصاصي	۳
۵	د بیوشیمی تطبیقات I	Ed.Ch.07.44	اختصاصي	۱
۶	کیمیا ادوبه	Ed.Ch.07.45	اختصاصي	۲
۷	د غذایی موادو کیمیا	Ed.Ch.07.46	اختصاصي	۲
۸	څپرڼه	Ed.Ch.07.47	پوهنتون شمول	۲
۹	زده کړه بیز مدیریت	Pe. Em. 07.11	اساسي	۲
۱۰	اسلامي ثقافت (قرآن او معاصر علوم)	SL. IC - 07.01	پوهنتون شمول	۲
۲۱	د کړیډیټونو مجموعه			

څلورم ټولگی، اتم سمیسټر (کیمیا خانګه)

شمیره	مضمون	د مضمون کوډ	د مضمون ډول	د کړیډیټ شمیر
۱	فزیکي کیمیا II	Ed.Ch.08.41	اختصاصي	۳
۲	د فزیکي کیمیا تطبیقات II	Ed.Ch.08.42	اختصاصي	۱
۳	بیوشیمی II	Ed.Ch.08.43	اختصاصي	۳
۴	د بیوشیمی تطبیقات II	Ed.Ch.08.44	اختصاصي	۱
۵	مونوګراف	Ed.Ch.08.48	پوهنتون شمول	۳
۶	کلویډي کیمیا او د هغه تطبیقات	Ed.Ch.08.49	اختصاصي	۲
۷	نانو کیمیا	Ed.Ch.08.50	اختصاصي	۲
۸	کاربردي تکنالوژي	Ed.Ch.08.51	اساسي	۲
۹	اسلامي ثقافت (اسلامي تمدن)	SL. IC - 08.01	پوهنتون شمول	۲
۱۰	بدني روزنه	Pd.Pe-08/04	پوهنتون شمول	۲
۲۱	د کړیډیټونو مجموعه			

ریاضي څانگې نصاب

اول ټولگي، لومړی سمیستر (ریاضي څانگه)				
شمیره	مضمون	د مضمون کوډ	د مضمون ډول	د کړیډیټ شمیر
۱	اسلامي ثقافت (د اسلام اعتقادي نظام)	SL. IC - 01.01	پوهنتون شمول	۲
۲	اسلامي ثقافت (تلاوت او تجوید)	SL. IC - 01.01	پوهنتون شمول	۱
۳	عمومي ارواپوهنه	Ed.Ps-0106	مسلکي	۲
۴	انگلیسي	Ed.En-0102	پوهنتون شمول	۲
۵	د کمپیوټر اساسات	Ed.Lc-0103	پوهنتون شمول	۲
۶	د افغانستان معاصر تاریخ	Ed.Hi-0105	پوهنتون شمول	۲
۷	عمومي فزیک	Ed.Ph-0120	اساسي	۴
۸	عمومي ریاضي I	Ed.Ma-0115	اساسي	۵
د کړیډیټونو مجموعه				۲۰

اول ټولگي، دوهم سمیستر (ریاضي څانگه)				
شمیره	مضمون	د مضمون کوډ	د مضمون ډول	د کړیډیټ شمیر
۱	اسلامي ثقافت (د اسلام عبادتي نظام)	SL. IC - 02.01	پوهنتون شمول	۲
۲	اسلامي ثقافت (سیرت)	SL. IC - 02.01	پوهنتون شمول	۲
۳	انکشافی ارواپوهنه	Ed.Ps-0207	مسلکي	۲
۴	انگلیسي II (د ریاضي ترمینالوژي)	Ed.En-0202	پوهنتون شمول	۲
۵	مالیکولي فزیک/ترمودینامیک	Ed.Ph-0222/Ed.Ph-0222	اختیاري	۲
۶	د هندسي او مثلثاتو اساسات	Ed.Ma-0216	اختصاصي	۴
۷	ریاضي گسسته	Ed.Ma-0217	اختصاصي	۳
۸	عمومي ریاضي II	Ed.Ma-0215	اساسي	۴
د کړیډیټونو مجموعه				۲۱

دوهم ټولگی، دریم سمیستر (ریاضي خانگه)

شمیره	مضمون	د مضمون کوډ	د مضمون ډول	د کړېدیت شمیر
۱	اسلامي ثقافت (د اسلام اخلاقي نظام)	SL. IC - 03.01	پوهنتون شمول	۲
۲	اسلامي ثقافت (د اسلام ټولنيز نظام)	SL. IC - 03.01	پوهنتون شمول	۲
۳	روزنيزه ارواپوهنه	Ed.Ps0308	مسلکي	۲
۴	چاپيريال ساتنه	EdEs.0304	پوهنتون شمول	۲
۵	بدني روزنه	Ed.Ps-0306	پوهنتون شمول	۱
۶	وکتور اناليز I	Ed.Ma-0318	اختصاصي	۳
۷	مسطحه تحليلي هندسه	Ed.Ma-0319	اختصاصي	۳
۸	د اعدادو تيوري	Ed.Ma-0320	اختصاصي	۳
۹	حقيقي اناليز I	Ed.Ma-0321	اختصاصي	۳
د کړېدیتونو مجموعه				۲۱

دوهم ټولگی، څلورم سمیستر (ریاضي خانگه)

شمیره	مضمون	د مضمون کوډ	د مضمون ډول	د کړېدیت شمیر
۱	اسلامي ثقافت (فکري پوهنه)	SL. IC - 04.01	پوهنتون شمول	۲
۲	اسلامي ثقافت (ادیان او مذاهب)	SL. IC - 04.01	پوهنتون شمول	۱
۳	د ښووني او روزني بنسټونه	Ed.Ps-0409	مسلکي	۱
۴	وکتور اناليز II	Ed.Ma-0418	اختصاصي	۳
۵	په فضاء کې تحليلي هندسه	Ed.Ma-0422	اختصاصي	۳
۶	معاصر الجبر I	Ed. Ma-0423	اختصاصي	۴
۷	انتيگرال کالکولس	Ed.Ma-0424	اختصاصي	۴
۸	حقيقي اناليز II	Ed.Ma-0421	اختصاصي	۳
د کړېدیتونو مجموعه				۲۱

درېم ټولگی، پنځم سمیستر (ریاضي څانګه)				
شمیره	مضمون	د مضمون کوډ	د مضمون ډول	د کړیډیټ شمیر
۱	اسلامي ثقافت (د اسلام سياسي نظام)	SL. IC - 05.01	پوهنتون شمول	۲
۲	اسلامي ثقافت (د اسلام اداري نظام)	SL. IC - 05.01	پوهنتون شمول	۲
۳	ارزونه	Ed.Ps-0510	مسلکي	۲
۴	برق او مقناطیس فزیک/نور فزیک	Ed.ph-0528	اختیاري	۳
۵	د ریاضي د تدریس میتود	Ed.Ma-0525	اختصاصي	۳
۶	ترسيمي هندسه	Ed.Ma-0526	اختصاصي	۲
۷	معاصر الجبر II	Ed.Ma-0523	اختصاصي	۳
۸	تفاضلي معادلي I	Ed.Ma-0527	اختصاصي	۴
د کړیډیټونو مجموعه				۲۱

درېم ټولگی، شپږم سمیستر (ریاضي څانګه)				
شمیره	مضمون	د مضمون کوډ	د مضمون ډول	د کړیډیټ شمیر
۱	اسلامي ثقافت (د اسلام اقتصادي نظام)	SL. IC - 06.01	پوهنتون شمول	۲
۲	د دفتر داری اصول	Ed.Ps-0611	مسلکي	۲
۳	احصائیه I	Ed.Ma-0628	اختصاصي	۳
۴	تفاضلي هندسه	Ed.Ma-0629	اختصاصي	۳
۵	خطي الجبر	Ed.Ma-0630	اختصاصي	۴
۶	د سلسلو انالیز	Ed.Ma-0631	اختصاصي	۴
۷	تفاضلي معادلي II	Ed.Ma-0627	اختصاصي	۳
د کړیډیټونو مجموعه				۲۱

څلورم ټولگی، اووم سمیستر (ریاضي خانگه)

شمیره	مضمون	د مضمون کوډ	د مضمون ډول	د کریډیټ شمیر
۱	اسلامي ثقافت (قرآن او معاصر علوم)	SL. IC - 07.01	پوهنتون شمول	۲
۲	تدریس زده کړه	Ed.Ps-0712	ستاژ تعلیمی	۴
۳	څېړنه او پروژه	Ed.Ma-0713	پروژه	۳
۴	کاربردي ټکنالوژي	Ed.Ma-0732	اختصاصي	۲
۵	احصائيه II	Ed.Ma-0728	اختصاصي	۳
۶	په فزیک کې د ریاضي میتود	Ed.Ma-0733	اختصاصي	۴
۷	مختلط انالیز I	Ed.Ma-0734	اختصاصي	۳
د کریډیټونو مجموعه				۲۱

څلورم ټولگی، اتم سمیستر (ریاضي خانگه)

شمیره	مضمون	د مضمون کوډ	د مضمون ډول	د کریډیټ شمیر
۱	اسلامي ثقافت (اسلامي تمدن)	SL. IC - 08.01	پوهنتون شمول	۲
۲	مونوگراف او سمینار	Ed.Ma-0814	پروژه تحقيقي	۴
۳	د حسابداري اصول/عملياتي تحقيق	Ed.Ma-0838/ Ed.Ma-0839	اختیاری	۲
۴	حل المسائل	Ed.Ma-0835	اختصاصي	۲
۵	د احتمالاتو تیوري	Ed.Ma-0836	اختصاصي	۴
۶	عددي انالیز	Ed.Ma-837	اختصاصي	۴
۷	مختلط انالیز II	Ed.Ma-0834	اختصاصي	۳
د کریډیټونو مجموعه				۲۱

فزیک خانګې نصاب

اول ټولګې، لومړی سمیسټر (فزیک خانګه)				
شمیره	مضمون	د مضمون کوډ	د مضمون ډول	د کړیالیت شمیر
۱	عمومي رياضي	Ed. Ma - 0120	اساسي	۴
۲	د افغانستان معاصر تاريخ	Ed. Hi - 0105	پوهنتون شمول	۲
۳	عمومي فزیک I	Ed. Ph - 0120	اساسي	۳
۴	عمومي ارواپوهنه	PS. GP - 0106	مسلکي/اساسي	۲
۵	انګليسي I	LI . EN - 0102	پوهنتون شمول	۲
۶	اسلامي ثقافت (د اسلام اعتقادي نظام)	SL. IC - 0101	پوهنتون شمول	۲
۷	اسلامي ثقافت (تلاوت او تجويد)	SL. IC - 0101	پوهنتون شمول	۱
۸	غذايي مصؤنيت/سوله	Ed. Bi -0150/Ed. Hi -0151	اختياري	۱
۹	کمپيوټر	CE. IE - 0103	پوهنتون شمول	۲
۱۰	بدني روزنه روغتيايي ښوونه	Ed.PS-0252 /Ed.Bi.0253	اختياري	۲
د کړیالیتونو مجموعه				۲۱

اول ټولګې، دوهم سمیسټر (فزیک خانګه)				
شمیره	مضمون	د مضمون کوډ	د مضمون ډول	د کړیالیت شمیر
۱	انالیزا	Ed. Ma - 0220	اساسي	۳
۲	میخانیک I	Ed.ph0221	تخصصي	۴
۳	عمومي فزیک II	Ed. Ph - 0220	اساسي	۳
۴	انکشافی ارواپوهنه	PS. GP - 0207	مسلکي/اساسي	۲
۵	انګليسي II	LI . EN - 0202	پوهنتون شمول	۲
۶	اسلامي ثقافت (د اسلام عبادتي نظام)	SL. IC - 0201	پوهنتون شمول	۲
۷	اسلامي ثقافت (سیرت)	SL. IC - 0201	پوهنتون شمول	۲
۸	عمومي کیمیا	Ed.ch0220	اساسي	۳
د کړیالیتونو مجموعه				۲۱

دوهم ټولگی، دریم سمسټر (فزیک څانګه)

شمیره	مضمون	د مضمون کوډ	د مضمون ډول	د کړیډیټ شمیر
۱	انالیز II	Ed. Ma- 0321	اساسي	۲
۲	احتمالات	Ed. Ma - 0336	اساسي	۲
۳	میخانیک II	Ed. Ph - 0321	تخصصي	۴
۴	مالیکولي او حرارت فزیک	Ed. Ph - 0322	تخصصي	۲
۵	روزنیزه ارواپوهنه	PS.GP0308	مسلكي / اساسي	۲
۶	اسلامي ثقافت (د اسلام اخلاقي نظام)	SL. IC - 0301	پوهنتون شمول	۲
۷	اسلامي ثقافت (د اسلام ټولنيز نظام)	SL. IC - 0301	پوهنتون شمول	۲
۸	چاپیریال ساتنه	Ed.EN-0304	پوهنتون شمول	۲
۹	هندسي اپټیک	Ed. Ph - 0323	تخصصي	۲
۱۰	د میخانیک تطبیقات (لابراتوار)	Ed. Ph - 0324	تخصصي	۱
د کړیډیټونو مجموعه				۲۱

دوهم ټولگی، څلورم سمسټر (فزیک څانګه)

شمیره	مضمون	د مضمون کوډ	د مضمون ډول	د کړیډیټ شمیر
۱	تفاضلي معادلي	Ed. Ma- 0427	اساسي	۳
۲	د نور فزیک تطبیقات (لابراتوار)	Ed. Ph - 0425	تخصصي	۱
۳	د مالیکولي او حرارت فزیک تطبیقات	Ed. Ph - 0426	تخصصي	۱
۴	موجي اپټیک	Ed. Ph - 0427	تخصصي	۳
۵	برق او مقناطیس I	Ed. Ph - 0428	تخصصي	۳
۶	ترمودینامیک	Ed. Ph - 0429	تخصصي	۳
۷	اسلامي ثقافت (فکري پوهنه)	SL. IC - 0401	پوهنتون شمول	۲
۸	اسلامي ثقافت (ادیان او مذاهب)	SL. IC - 0401	پوهنتون شمول	۱
۹	احصائیه	Ed. Ma - 0428	اساسي	۲
۱۰	د ښوونې او روزنې بنسټونه	PE.-0409	مسلكي/اساسي	۲
د کړیډیټونو مجموعه				۲۱

دریم ټولگی، پنځم سمیستر (فزیک څانګه)

شمیره	مضمون	د مضمون کوډ	د مضمون ډول	د کړیډیټ شمیر
۱	په فزیک کې د ریاضي میتود	Ed. Ma- 0533	اساسي	۳
۲	برق او مقناطیس II	Ed. Ph – 0528	تخصی	۳
۳	نظري میخانیک	Ed. Ph – 0530	تخصی	۳
۴	استرونومي	Ed. Ph – 0531	تخصی	۴
۵	په فزیک کې کمپیوټر	CS.Ph- 0532	تخصی	۱
۶	د برق او مقناطیس تطبیقات	Ed. Ph – 0533	تخصی	۱
۷	اسلامي ثقافت (د اسلام سياسي نظام)	SL. IC - 0501	پوهنتون شمول	۲
۸	اسلامي ثقافت (د اسلام اداري نظام)	SL. IC - 0501	پوهنتون شمول	۲
۹	وکتور انالیز	Ed. Ma – 0518	اساسي	۲
د کړیډیټونو مجموعه				۲۱

دریم ټولگی، شپږم سمیستر (فزیک څانګه)

شمیره	مضمون	د مضمون کوډ	د مضمون ډول	د کړیډیټ شمیر
۱	اتومي فزیک	Ed. Ph – 0634	تخصی	۴
۲	الکتروټخنیک	Ed. Ph – 0635	تخصی	۴
۳	د فزیک د تدریس تیوري او میتودونه	Ed. Ph – 0636	تخصی	۴
۴	د څپرني کرپلاره	Ed. Ph – 0538	تخصی	۳
۵	نوي کیدونکي انرژي	Ed.ph-0637	تخصی	۲
۶	تربیتي ارزبایي	PE.ED-0610	مسلكي/ اساسي	۲
۷	اسلامي ثقافت (د اسلام اقتصادي نظام)	SL. IC - 0601	پوهنتون شمول	۲
د کړیډیټونو مجموعه				۲۱

څلورم ټولگی، اووم سمیستر (فزیک څانګه)

شمیره	مضمون	د مضمون کوډ	د مضمون ډول	د کړیډیټ شمیر
۱	هستوي فزیک	Ed. Ph – 0739	تخصی	۴
۲	الکترونیک	Ed. Ph – 0740	تخصی	۴
۳	د فزیک د څیړنې پروژه	Ed. Ph – 0741	تخصی	۳
۴	د الکترونیک تطبیقات	Ed. Ph – 0742	تخصی	۲
۵	تدریسي زده کړه	Ed.ph-0743	ستاژ (تخصی)	۴
۶	علمي سیر	Ed.ph-0744	ستاژ (تخصی)	۲
۷	اسلامي ثقافت (قران او معاصر علوم)	SL. IC - 0701	پوهنتون شمول	۲
د کړیډیټونو مجموعه				۲۱

څلورم ټولگی، اتم سمیستر (فزیک څانګه)

شمیره	مضمون	د مضمون کوډ	د مضمون ډول	د کړیډیټ شمیر
۱	د جامداتو فزیک	Ed. Ph – 0845	تخصی	۳
۲	کوانتم میخانیک	Ed. Ph – 0846	تخصی	۴
۳	د فزیک د مسایلو میتودیک حل	Ed. Ph – 0847	تخصی	۴
۴	مونوګراف	Ed. Ph – 0848	ستاژ (تخصی)	۴
۵	د نسبیت فزیک	Ed.ph-0849	تخصی	۲
۶	د دفتر داري اصول	PE.ED – 0811	مسلكي / اساسي	۲
۷	اسلامي ثقافت (اسلامي تمدن)	SL. IC - 0801	پوهنتون شمول	۲
د کړیډیټونو مجموعه				۲۱

د اقتصاد پوهنځي پېژندنه

اقتصاد پوهنځي د ټولني د اړتيا له مخې د مسلکي کادرونو د روزنې په موخه په (۱۳۹۸) کال کې د دوو څانگو اداره او تجارت او ملي اقتصاد څانگو په درلودلو سره په فعالیت پیل وکړ. څرنگه چې اقتصاد د یوې ټولني د هر اړخیز پرمختګ لپاره د ملا د تیر حیثیت لري نو په همدې بنسټ په یوه ټولنه کې اقتصادي وده او پرمختګ هغه وخت ممکن دی چې په کار پوه او مسلکي متخصصین ولري، د همدغو مسلکي او متخصصو افرادو د روزنې او اقتصادي ستونزو د ختمولو په موخه اقتصاد پوهنځي د زابل په ولایت کې د وخت دوزیرانو شورا د پریکړې په اساس تاسیس شوه.

اقتصاد پوهنځي ته د مسلکي روزنې په موخه محصلین د لوړو زده کړو وزارت د اصولو په بنیاد د کانکور په رقابتي آزمون په کې د معیاري نمرو له تر لاسه کولو وروسته جذبېږي چې د لومړي ځل لپاره په کال ۱۳۹۹ هـ ش کال کې، ۷۱ تنه محصلین چې ۶۸ تنه یې نارینه او ۳ تنه یې ښځینه محصلینې وې چې په اوس وخت کې په ټوله کې د اقتصاد په پوهنځي کې ۱۶۶ تنه په زده کړو بوخت دي چې له جملې څخه یې ۱۵۴ تنه قبل الخدمت او باقی ۱۲ تنه یې داخل خدمت دي.

د اقتصاد پوهنځي د ۸ تنو استادانو په درلودلو سره چې ۱ تن یې ماسټر او پاتې نور یې د لیسانس تر کچې زده کړې لري، تدریسي بهیر مخته وړي. د اقتصاد پوهنځي اداره په دې هڅه کې ده چې د پوهنځي په ټولو علمي، اکاډمیکو او اداري برخو کې د اوسني عصري نړۍ کاریدونکي علمي پروگرامونه د هېواد د ملي او د لوړو زده کړو وزارت د ستراتیژیو او د میرویس خان نیکه زابل د لوړو زده کړو مؤسسې ستراتیژیک پلان په نظر کې نیولو سره پلي کړي، چې دغه چارې ته یې په خپل پنځه کلن (۱۴۰۱-۱۴۰۵) ستراتیژیک پراختیایي پلان کې ځای ورکړی دی.

په یاد پلان کې د پوهنځي د ودانۍ او اړوند سهولتونو په نظر کې نیولو سره بهیر د پوهنځي علمي، اکاډمیکو او څېړنیزو چارو د پراختیا په برخه کې ظرفیت لوړونې او علمي پروگرامونو ته ځانگړې پاملرنه شوې. د یاد پلان له پلي کیدو وروسته به پوهنځي د مؤسسې او په ملي کچه ځانگړې باور تر لاسه کړي.

لړلید:

اقتصاد پوهنځی به د علمي، عصري پروگرامونو او مسلکي کادرونو پر مټ په ملي کچه د خدماتو په وړاندې کولو او د محصلینو په مسلکي روزنه کې یوه سیاله پوهنځی واوسي تر څو په ټولنه کې وده او پرمختیا رامنځته شي.

رسالت:

اقتصاد پوهنځی د اسلامي او ملي احساس له مخې د ټولني د اړتیاوو او د بازار د غوښتنو مطابق د خپل علمي او باتجربه ټیم په واسطه معیاري، باکیفیته تحصیلي او زده کړیزو فرصتونو، مسلکي او په کار پوه کادرونه ټولني ته وړاندې کوي.

ارزښتونه:

1. اسلامي، ملي او علمي ارزښتونو ته ژمنتیا او درناوی
2. د اسلامي، ملي او اکاډمیکو افکارو وده او ترویج
3. نوښت، کیفیت، مسلکیتوب او عدالت
4. بانظمه، سالمه او مؤثره اداره
5. د هر ډول فساد، تبعیض او تعصب مخنیوی او پر وړاندې یې جدي مبارزه

موخې:

1. د اسلامي، ملي او علمي ارزښتونو او معیارونو درناوی، ساتنه او پالنه.
2. د لوړو زده کړو د قوانینو سره سم د لیسانس تر کچې د علمي او مسلکي کادرونو روزنه په اسلامي او ملي روحیه.
3. د غوره تحصیلي او تحقیقي خدمتونو د وړاندې کولو لپاره د متخصصو کادرونو جذب، گمارنه او پالنه.
4. د اقتصاد پوهنځي د بنسټیزو تاسیساتو انکشاف او په کیفي او کمي لحاظ د اقتصاد پوهنځي پراختیا.
5. د غوره محصل محور تدریسي چاپیریال رامنځته کول.
6. د غوره مدیریتي او څیړنیزو سمینارونو او کنفرانسونو په لاره اچول.
7. د باکیفیته تدریس په موخه د استادانو د تحصیل درجي لوړول.
8. د نویو څانگو ایجادول د اقتصاد پوهنځي د لایه بود او علمي غښتلتیا په موخه.

تحصیلي نصاب

د اداره او تجارت څانگې کریکولم:

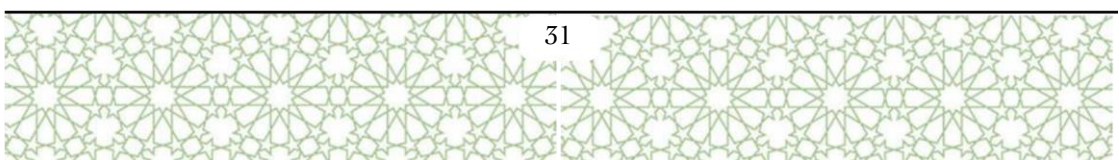
اول ټولگی، لومړی سمسټر (اداره او تجارت څانگه)				
شمیره	مضمون	د مضمون کوډ	د مضمون ډول	د کریډیټ شمیر
۱	تلاوت او تجوید	IC.0172	عمومی	1
۲	دلوي اقتصاد اساسات I	EC110	اساسي	3
۳	د کوچني اقتصاد اساسات I	EC120	اساسي	3
۴	محاسبه I	Ec130	اساسي	2
۵	ریاضی I	EC140	اساسي	2
۶	انگلیسی I	EC150	عمومی	2
۷	احصائیه I	EC160	اساسي	3
۸	اقتصادي سنجشونه	EC170	اساسي	2
۹	د اسلام اعتقادي نظام	IC.0171	عمومی	2
د کریډیټونو مجموعه				20

اول ټولگی، دوهم سمسټر (اداره او تجارت څانگه)				
شمیره	مضمون	د مضمون کوډ	د مضمون ډول	د کریډیټ شمیر
۱	د اسلام عبادتی نظام	IC.0173	عمومی	2
۲	د لوي اقتصاد اساسات II	EC210	اساسي	2
۳	د کوچني اقتصاد اساسات I	EC220	اساسي	3
۴	محاسبه II	EC230	اساسي	2
۵	ریاضی II	EC240	اساسي	2
۶	انگلیسی II	EC250	عمومی	1
۷	احصائیه II	EC260	اساسي	2
۸	د عامه مالي چارو اساسات	Ec270	اساسي	3
۹	مبادی حقوق	EC280	اساسي	2
۱۰	سیرت	IC.0174	عمومی	2
د کریډیټونو مجموعه				21

دوهم ټولگی، دریم سمیستر (اداره او تجارت خانګه)				
شمیره	مضمون	د مضمون کوډ	د مضمون ډول	د کړیډیټ شمیر
۱	د اسلام اخلاقی نظام	IC.0174	عمومی	2
۲	کوچني اقتصاد	EC310	اساسي	3
۳	سنجش مصارف	EC320	تخصصي	3
۴	تجارتی انگلیسي	EC330	تخصصي	2
۵	احتمالات I	EC340	اساسي	3
۶	پولي اقتصاد	EC350	اساسي	3
۷	اقتصادي نظریاتو تاریخ	EC260	تخصصي	3
۸	د اسلام ټولنیز نظام	IC.0176	عمومی	2
د کړیډیټونو مجموعه				21

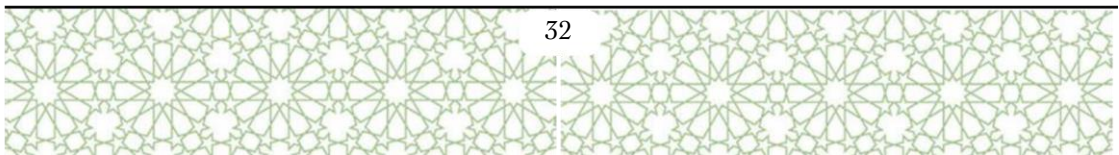
دوهم ټولگی، څلورم سمیستر (اداره او تجارت خانګه)				
شمیره	مضمون	د مضمون کوډ	د مضمون ډول	د کړیډیټ شمیر
۱	فکري پوهنه	IC.0177	عمومی	2
۲	لوي اقتصاد	EC410	اساسي	3
۳	تمویل	EC420	تخصصي	2
۴	احتمالات II	EC430	اساسي	2
۵	سنجش مصارف	EC440	تخصصي	3
۶	تجارتی انگلیسي	EC450	تخصصي	1
۷	د مدیریت اساسات	EC460	تخصصي	3
۸	سرمایه گذارۍ	EC470	تخصصي	2
۹	اقتصادي نظریاتو تاریخ	EC480	اساسي	2
۱۰	ادیان او مذاهب	IC.178		1
د کړیډیټونو مجموعه				21

دریم ټولگی، پنځم سمیسټر (اداره او تجارت څانګه)				
شمیره	مضمون	د مضمون کوډ	د مضمون ډول	د کریډیټ شمیر
۱	نړیوال اقتصاد	EC511	تخصی	3
۲	بودجه عامه (تیوری)	EC512	تخصی	3
۳	تیوری انکشاف	EC513	تخصی	3
۴	مدیریت	EC514	تخصی	2
۵	بازارموندنه	EC515	تخصی	3
۶	کیفیت کنترول	EC516	تخصی	3
۷	د اسلام سیاسي نظام	EC517	عمومي	2
۸	د اسلام اداري نظام	IC.0180	عمومي	2
د کریډیټونو مجموعه				21

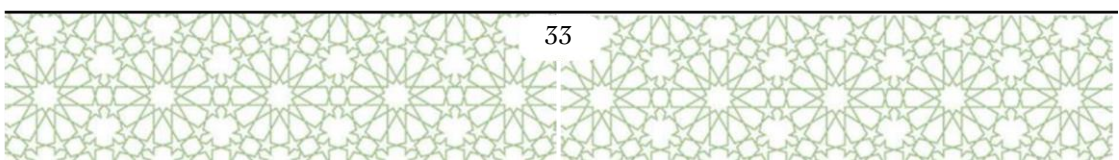
دریم ټولگی، شپږم سمیسټر (اداره او تجارت څانګه)				
شمیره	مضمون	د مضمون کوډ	د مضمون ډول	د کریډیټ شمیر
۱	نړیوال اقتصاد	EC611	تخصی	3
۲	منطقي اقتصاد	EC612	تخصی	3
۳	الکترونیکي تجارت	EC613	تخصی	3
۴	بودجه عامه (سیاست)	EC614	تخصی	3
۵	د تجارت مدیریت	EC615	تخصی	3
۶	تهیه و تدارکات	EC616	تخصی	2
۷	اقتصاد عامه/انفارماتیک	EC617	اختیاری	2
۸	د اسلام اقتصادي نظام	EC618	عمومي	2
د کریډیټونو مجموعه				21

څلورم ټولگی، اووم سمیستر (اداره او تجارت خانگه)				
شمیره	مضمون	د مضمون کوډ	د مضمون ډول	د کریډیټ شمیر
۱	بانکداری	EC711	تخصصي	3
۲	اقتصادي سیاست	EC712	تخصصي	3
۳	د بشري منابعو مدیریت	EC713	تخصصي	3
۴	مالي مدیریت	EC714	تخصصي	3
۵	سیمنار(روش تحقیق)	EC715	تخصصي	3
۶	کمپیوټر	EC716	اساسي	2
۷	قران او معاصر علوم	EC628	عمومي	2
۸	ټرېنېگ(کار عملي)	EC618	تخصصي	2
د کریډیټونو مجموعه				21

څلورم ټولگی، اتم سمیستر (اداره او تجارت خانگه)				
شمیره	مضمون	د مضمون کوډ	د مضمون ډول	د کریډیټ شمیر
۱	اسلامي اقتصاد	EC811	تخصصي	3
۲	ستراتیژیک مدیریت	EC812	تخصصي	3
۳	تفتیش کنترول	EC813	تخصصي	3
۴	سیمنار	EC7814	تخصصي	4
۵	مونوگراف	EC815	تخصصي	4
۶	اسلامي تمدن	IC.0183	عمومي	2
د کریډیټونو مجموعه				19

د ملي اقتصاد څانگې کریکولم:

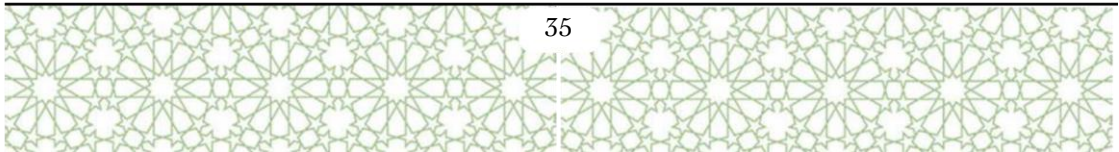
اول ټولگي، لومړی سمیستر (ملي اقتصاد څانگه)				
شمیره	مضمون	د مضمون کوډ	د مضمون ډول	د کریډیټ شمیر
۱	تلاوت اوتجوید	IC.0172	عمومی	1
۲	دلوي اقتصاد اساسات I	EC110	اساسي	3
۳	د کوچني اقتصاد اساسات I	EC120	اساسي	3
۴	محاسبه I	Ec130	اساسي	2
۵	ریاضی I	EC140	اساسي	2
۶	انگلیسی I	EC150	عمومی	2
۷	احصائیه I	EC160	اساسي	3
۸	اقتصادي سنجشونه	EC170	اساسي	2
۹	د اسلام اعتقادي نظام	IC.0171	عمومی	2
د کریډیټونو مجموعه				20

اول ټولگي، دوهم سمیستر (ملي اقتصاد څانگه)				
شمیره	مضمون	د مضمون کوډ	د مضمون ډول	د کریډیټ شمیر
۱	د اسلام عبادتي نظام	IC.0173	عمومی	2
۲	د لوي اقتصاد اساسات II	EC210	اساسي	2
۳	د کوچني اقتصاد اساسات I	EC220	اساسي	3
۴	محاسبه II	EC230	اساسي	2
۵	ریاضی II	EC240	اساسي	2
۶	انگلیسی II	EC250	عمومی	1
۷	احصائیه II	EC260	اساسي	2
۸	د عامه مالي چارو اساسات	Ec270	اساسي	3
۹	مبادی حقوق	EC280	اساسي	2
۱۰	سیرت	IC.0174	عمومی	2
د کریډیټونو مجموعه				21

دوهم ټولگی، دریم سمیستر (ملي اقتصاد خانگه)				
شمیره	مضمون	د مضمون کوډ	د مضمون ډول	د کړیډیټ شمیر
۱	د اسلام اخلاقي نظام	IC.0174	عمومی	2
۲	کوچني اقتصاد	EC310	اساسي	3
۳	سنجش مصارف	EC320	تخصصي	3
۴	تجارتی انگلیسي	EC330	تخصصي	2
۵	احتمالات I	EC340	اساسي	3
۶	پولي اقتصاد	EC350	اساسي	3
۷	اقتصادي نظریاتو تاریخ	EC260	تخصصي	3
۸	د اسلام ټولنیز نظام	IC.0176	عمومی	2
د کړیډیټونو مجموعه				21

دوهم ټولگی، څلورم سمیستر (ملي اقتصاد خانگه)				
شمیره	مضمون	د مضمون کوډ	د مضمون ډول	د کړیډیټ شمیر
۱	فکري پوهنه	IC.0177	عمومی	2
۲	لوي اقتصاد	EC410	اساسي	3
۳	تمویل	EC420	تخصصي	2
۴	احتمالات II	EC430	اساسي	2
۵	سنجش مصارف	EC440	تخصصي	3
۶	تجارتی انگلیسي	EC450	تخصصي	1
۷	د مدیریت اساسات	EC460	تخصصي	2
۸	سرمایه گذاری	EC470	تخصصي	2
۹	د تجارت حقوق	EC480	اساسي	2
۱۰	ادیان او مذاهب	IC.178	عمومی	1
د کړیډیټونو مجموعه				20

درېم ټولگی، پنځم سمیستر (ملي اقتصاد خانگه)				
شمیره	مضمون	د مضمون کوډ	د مضمون ډول	د کړیو شمیر
۱	نړیوال اقتصاد I	EC521	تخصی	3
۲	عامه بودجه (تبیوری)	EC522	تخصی	3
۳	د انکشاف تیوری	EC523	تخصی	3
۴	د چاپیریال اقتصاد	EC524	تخصی	3
۵	د پروژې مدیریت	EC525	تخصی	3
۶	عامه اقتصاد	EC526	تخصی	2
۷	د اسلام سیاسي نظام	IC.0179	عمومي	2
۸	د اسلامي اداري نظام	IC.0180	عمومي	2
د کړیو ټولنو مجموعه				21

درېم ټولگی، شپږم سمیستر (ملي اقتصاد خانگه)				
شمیره	مضمون	د مضمون کوډ	د مضمون ډول	د کړیو شمیر
۱	نړیوال اقتصاد II	EC621	تخصی	3
۲	منطقوی اقتصاد	EC622	تخصی	3
۳	عامه بودجه (سیاست)	EC623	تخصی	3
۴	د افغانستان اقتصاد	EC624	تخصی	3
۵	د انکشاف سیاست	EC625	تخصی	3
۶	عامه اقتصاد	EC626	تخصی	2
۷	د ملي عاید محاسبه / بازار موندنه	EC627	اختیاری	2
۸	د اسلام اقتصادي نظام	IC.0181	عمومي	2
د کړیو ټولنو مجموعه				21

څلورم ټولگی، اووم سمیستر (ملي اقتصاد څانگه)				
شمیره	مضمون	د مضمون کوډ	د مضمون ډول	د کریډیټ شمیر
۱	د بشري سرچینو مدیریت	EC721	تخصصي	3
۲	عمومي اقتصادي سیاستونه	EC722	تخصصي	3
۳	د مالي خطراتو مدیریت	EC723	تخصصي	3
۴	مالي سیاستونه	EC724	تخصصي	3
۵	سیمنار (د څېړني کړنلاره)	EC725	تخصصي	3
۶	کمپیوټر د احصايي لپاره	EC726	اساسي	2
۷	قران او معاصر علوم	IC.0182	عمومي	2
۸	عملي کار	EC628	تخصصي	2
د کریډیټونو مجموعه				21

څلورم ټولگی، اتم سمیستر (ملي اقتصاد څانگه)				
شمیره	مضمون	د مضمون کوډ	د مضمون ډول	د کریډیټ شمیر
۱	اسلامي اقتصاد	EC821	تخصصي	3
۲	پولی سیاستونه	EC822	تخصصي	3
۳	بررسی اوکنترول	EC823	تخصصي	3
۴	سیمنار	EC824	تخصصي	4
۵	مونوگراف	EC825	تخصصي	4
۶	اسلامي تمدن	IC.0183	عمومي	2
د کریډیټونو مجموعه				21

د کرهڼې پوهنځي لنډه پیژندنه

د کرهڼې پوهنځي د میرویس خان نیکه زابل د لوړو زده کړو مؤسسې لخوا د ځانگړې ادارې چوکاټ له لوري اداره کېږي، چې د یو عمومي مسوول تر نظارت لاندې او هره برخه یې ځانته ځانگړی تشکیل او کاري بشري ځواک لري. د کرهڼې پوهنځي په زابل ولایت کې په ۱۳۹۸ هـ ش کال د یو لړ شاندارو مراسمو په ترڅ کې د هیواد د مخکني جمهور ریس او د لوړو زده کړو مخکني سرپرست وزیر پوهنمل عبدالنواب بالاکرزي لخوا په رسمي توگه د زابل ولایت اړتیا ته په کتو سره د میرویس خان نیکه زابل د لوړو زده کړو مؤسسې په تشکیل کې د لوړو زده کړو وزارت محترم مقام د (۱۰۶۵) گڼه حکم په اساس سره ایجاد کړل شوه.

نوموړې پوهنځي د افغانستان د ملي پراختیایي ستراتیژي پر اساس د لوړو زده کړو وزارت تر چتر لاندې جوړ شوی ده، دغه پوهنځي په خپل اوسني ماموریت کې دنده لري ترڅو د باغداري او مالداري په مختلفو برخو کې محصلینو ته د لیسانس تر کچې پورې د زده کړو زمینه برابره کړي. دا چې پوهنځي نوې ده او تر اوسه پورې ټولنې ته مسلکي او په کار پوه اشخاص وړاندې شوي نه دي. نو په همدې اساس سره تمه ده چې لومړۍ دوره به یې په نژدې راتلونکې کې فارغ شي. یاده پوهنځي اوس مهال د مالداري او باغداري څانگو کې برحاله (۹۴) تنه محصلین لري چې د همدې جملې څخه (۲) تنه بنسټیزه محصلین دي.

د کرهڼې پوهنځي په پلان کې لري چې په ۱۴۰۲ هـ ش کال کې د نبات ژغورني، اگری بیزنیس او اګرانومي څانگو کې محصلین هم جذب کړي. پر دې سربیره د پوهنځي په کچه په (۵) څانگو کې د محصلینو د جذب لپاره چمتووالي لري. ددې ترڅنګ نوموړې پوهنځي په پلان کې لري چې په ۱۰ جریبه ساحه کې نباتي باغ تاسیس کړي ترڅو وکولای شي چې د ټول هیواد څخه د نباتاتو مختلف اقسام راټول او له منځه تللو څخه یې وژغوري. همدارنګه د حیواناتو لپاره یو صحي کلینیک ترڅو د حیواناتو د مختلفو امراضو تشخیص بکړي وي او له بلې خوا د تحقیق لپاره به یو مناسب محیط برابر وي.

دغه پوهنځي د علمي، اداري او تربیتي تشکیلاتو درلودونکې ده، چې د لوړو زده کړو وزارت د مقرراتو په رڼا کې د پوهنځي د رئیس له خوا اداره کېږي، چې تر لاس لاندې یې د بیلابیلو څانگو آمرین او با تجربه مسوولین لري، او د لوړو زده کړو وزارت د اصولو پر بنیاد په ذکر شویو بستونو کې یوازي کادري پرسونل د استخدام مستحق بلل کېږي.

1.3 جدول: د پوهنځي د کلیدي پرسونل جدول په لاندې ډول دي.

گڼه	د بست عنوان	بست تعداد	برحال	قابل اعلان	ملاحظات
۱	د پوهنځي رئیس	1	1	0	
۲	د باغداری خانگي آمر	1	1	0	
۳	دمالداري خانگي آمر	1	1	0	
	مجموعه	3	3	0	

د کرهڼې پوهنځي په مجموع کې ټول (۹) تنه کادري استادان لري، چې له دې جملې څخه ئې (۳) اداري کار کوونکي دي چې په اداري برخو کې دنده پر مخ وړي بڼه ددې پوهنځي اوسنی ټول کادري او اداري تشکیل (۱۲) تنه دی؛ چې په بیلابیلو برخو کې په دندو بوخت دي.

د اداري اساسنامه:

د کرهڼې پوهنځي لړلید او رسالت د میرویس خان نیکه زابل د لوړو زده کړو مؤسسې د لړلید او رسالت ته په کتو او د لوړو زده کړو وزارت د لارښود مطابق ترتیب او د مؤسسې د رهبري شورا ته وړاندې شو؛ چې په ۱۵ / ۳ / ۱۴۴۴ هـ ش نیټه او (۱۲) گڼه پروتوکول د علمي شورا په غونډه کې تائید شوي دی. لکه څرنگه چې دا څرگنده ده چې با کیفیته زده کړې د وړ بشري ځواک په وړاندې کولو کې رغنده ونډه لري ځکه نو یا ده پوهنځي یو روښانه رسالت او لړلید لري، چې هغو ته په کتو هڅه کوي، خو د هیواد په کچه د لیسانس، داسي کادرونه ټولني ته وړاندې کړي چې د ټولني د پرمختگ، ښیرازی او سوکالی، مصدر وگرځي.

لړلید (Vision):

د زراعت پوهنځي به د یو منظم ستراتیژیک پلان لمخي د هیواد په سطحه د حیواناتو او نباتاتو د نسل اصلاح، صحتمندي او په لوړه کچه تولیدات او مدیریت تامین شي او کرهڼیزې ټولني ته په وده او پرمختگ سره د هیواد په سطحه د بې کارۍ کچه ټیټ او د هیواد ملي اقتصاد پیاوړي کول ترڅو د ټولو ننګونو سره د مقابلي ځواک رامنځته شي.

رسالت (Mission):

د کرهڼې پوهنځي د ځان رسالت گڼي چې د حیواناتو صحت، تغذیه، د حیواناتو او نباتاتو د تولیداتو مدیریت ته د لوړو زدکړو د تحقیق، ترویج او یو منظم ستراتیژیک پلان لمخې د هیواد په کچه پرمختگ ورکړي.

اهداف (Goals):

- 1 د معیاري علمي بهیر په رامنځته کولو سره ټولنې ته په وړتیا سمبال کادرونه وړاندې کول.
- 2 د حیواناتو او نباتاتو د نسل د اصلاح لپاره د اوږد مهاله او لنډ مهاله ستراتیژیک پلان تطبیق کول.
- 3 د انساني صحت د تامین لپاره یو جامع ستراتیژیک پلان جوړول او تطبیق کول.
- 4 علمي تحقیقات د یو منظم ستراتیژیک پلان لمخې ترویج کول.
- 5 د نړیوالو ستراتیژیو مطابق د حیواناتو او نباتاتو مدیریت ترسره کول.
- 6 د علمي کادرونو پر مټ د کرونده گرو په اقتصادي وضعیت کې غوره والی راوستل ترڅو د هیواد د کرهڼیزې ټولنې د ودې او پرمختگ سبب وگرځي.

ارزښتونه (Values):

- 1 د اسلامي اخلاقو او وطنپالنې روحیه.
- 2 په کړنو کې شفافیت.
- 3 اداري ته وفاداري او صداقت.
- 4 د نباتي او حیواني محصولاتو د کیفیت او کمیت پیاوړتیا.
- 5 د نباتي او حیواني علومو په برخه کې معیاري څیړنې.
- 6 د حیواني محصولاتو د زیاتوالي په موخه د محلي نسلونو اصلاح.
- 7 د نباتي محصولاتو د زیاتوالي په موخه د محلي وراثتي گانو اصلاح.

خدمات:

د کرهڼې پوهنځي د خپلو کارکوونکو لپاره منظم انټرنیټ او منظم سولري برښنا سیستم لري. پوهنځي ټولنې ته د مسلکي او وپراخو وړاندې کولو په برخه کې رغنده ونډه لري. د شفافیت او برښنايي حکومتولۍ د ترویج په موخه د محصلانو اړوند ټوله اسناد مو په منظم ابتدايي ډیټابیس کې ځای پرځای شوي دي. د ۱۴۰۱ هـ ش کال د شروع څخه د کیفیت د لوړاوي پروسه مو د خپلو امکاناتو په چوکاټ کې پیل کړې ده.

ددې لپاره چې محصلین د بازار د غوښتنې سره سم وروزل شي، د نوي تائید شوي تحصیلي نصاب څخه استفاده کېږي. د کیفیت او کمیت د لوړاوي په موخه د پوهنځي رهبري په ډیر کم وخت کې نه سترې کیدونکي کوشنونه کړي دي؛ ترڅو د محصلینو لپاره ښه تدریسي چاپیریال، معیاري ودانۍ، لابراتوارونه او نورې اړینې آسانتیاوي برابرې کړي او دا هڅې ادامه لري.

د کرهڼې پوهنځي د پوهنتون په داخل کې د نورو پوهنځیو په نسبت یوه ځوانه اداره ده، چې کارمندان یې د ظرفیت لوړونې په برخه کې بیلابیل لنډ مهاله او اوږد مهاله روزنیزو پروگرامونو او همدانگه لوړو زده کړو ته اړتیا لري. دې اړتیا ته په کتو یاده اداره پر منظم پلان کار کوي؛ چې پلان ته په کتو خپل علمي کادرونه وخت پر وخت مختلفو هیوادونو ته د لوړو زده کړو د ترلاسه کولو په موخه ولیږي.

توامیتونه یا هوکړه لیکونه:

میرویس خان نیکه زابل د لوړو زده کړو مؤسسې د کرهڼې پوهنځي د افغانستان د کرنیزو علومو او ټکنالوژي ملي پوهنتون سره د دوه اړخیزو همکاریو تفاهم لري.

څانگې:

1. مالداري څانگه
2. باغداری څانگه

تحصیلي نصاب:

د مالداري څانگې نصاب:

اول ټولگي، اول سمیسټر (مالداري څانگه)				
شمیره	مضمون	د مضمون کوډ	د مضمون ډول	د کړیالیت شمیر
۱	اسلامي ثقافت	SL-IC 0101	پوهنتون شمول	۳
۲	عمومي انگلیسي	Ag-En.01.02	پوهنتون شمول	۲
۳	معاصر تاریخ	Ag-Hi.01.05	پوهنتون شمول	۱
۴	عمومي کیمیا	Ag-Ch.01.20	اساسي	۳
۵	عمومي نباتات	Ag Agron 111	اساسي	۳
۶	عمومي زولوژي	Ag AnSc 112	اساسي	۳
۷	عمومي ریاضي	Ag-Ma-0120	اساسي	۲
۸	کمپیوټر	Ag-Cs.01.03	پوهنتون شمول	۲
د کړیالیتونو مجموعه				۱۹

اول ټولگي، دوهم سمیسټر (مالداري څانگه)				
شمیره	مضمون	د مضمون کوډ	د مضمون ډول	د کړیالیت شمیر
۱	اسلامي ثقافت	SL-IC 0201	پوهنتون شمول	۴
۲	عمومي انگلیسي	Ag-En.02.02	پوهنتون شمول	۲
۳	فزیک	Ag-Ph.02.20	اساسي	۲
۴	عضوي کیمیا	Ag-Ch.0220	اساسي	۳
۵	نباتي سیستماتیک	Ag Agron 213	اختیاري	۳
۶	چاپیریال ساتنه	Ag-Es.02.04	پوهنتون شمول	۱
۷	کمپیوټر	Ag-Cs.02.03	پوهنتون شمول	۲
۸	غذایي مصنویت	Ag Agron 215	پوهنتون شمول	۱
۹	کرنیز ترویج اساسات	Ag Ec.Ex 216	اساسي	۳
د کړیالیتونو مجموعه				۲۱

دوهم ټولگی، دریم سمیستر (مالداري خانگه)				
شمیره	مضمون	د مضمون کوډ	د مضمون ډول	د کړیډیټ شمیر
۱	اسلامي ثقافت	SL-IC 0301	پوهنتون شمول	۴
۲	تخصصي انگليسي		پوهنتون شمول	۲
۳	خاوري پيژندنه	Ag SS. 318	اساسي	۳
۴	کرنيز ماشين آلات	Ag Agron 0319	اساسي	۳
۵	مايکروبيولوژي	Ag.AnSc 0320	تخصصي	۳
۶	مالداري اساسات	Ag.AnSc 0330	تخصصي	۳
۷	حياتي کيميا	Ag. AnSc 321	تخصصي	۳
د کړیډیټونو مجموعه				۲۱

دوهم ټولگی، څلورم سمیستر (مالداري خانگه)				
شمیره	مضمون	د مضمون کوډ	د مضمون ډول	د کړیډیټ شمیر
۱	اسلامي ثقافت	SL-IC 0401	پوهنتون شمول	۳
۲	تخصصي انگليسي		پوهنتون شمول	۲
۳	حشره پوهنې اساسات	Ag PP.0 425	اساسي	۳
۴	کرنيزو نباتاتو د توليد اساسات	Ag Agron 0426	اساسي	۳
۵	باغداري اساسات	Ag Hort 0427	اساسي	۳
۶	کرنيز اقتصاد اساسات	Ag Ec.Ex. 0418	اساسي	۲
۷	ځنگلونو اساسات	AgFNR 0429	اساسي	۲
۸	حيواني امراضو اساسات	Ag-Pp 0430	اساسي	۳
د کړیډیټونو مجموعه				۲۱

دریم ټولگی، پنځم سمیستر (مالداري خانگه)

شمیره	مضمون	د مضمون کوډ	د مضمون ډول	د کړیډیټ شمیر
۱	اسلامي ثقافت	SL-IC 0501	پوهنتون شمول	۴
۲	ایکالوژي اساسات	Ag-FNR 0532	اساسي	۲
۳	حيواني اناتومي	Ag-AnSc 0541	تخصصي	۲
۴	حيواني فزيولوژي	Ag-AnSc 0542	تخصصي	۳
۵	د مرغانو د روزنې اساسات	Ag-AnSc 0543	تخصصي	۳
۶	د غذا او تغذيي اساسات	Ag-AnSc 0544	تخصصي	۳
۷	کرنيزه احصائيه	Ag.Ec.Ex 0521	اساسي	۲
۸	کبانو روزنه	Ag-AnSc 0545	تخصصي	۲
د کړیډیټونو مجموعه				۲۱

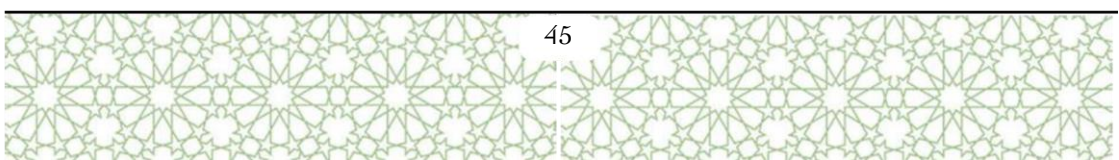
دریم ټولگی، شپږم سمیستر (مالداري خانگه)

شمیره	مضمون	د مضمون کوډ	د مضمون ډول	د کړیډیټ شمیر
۱	اسلامي ثقافت	SL-IC 0601	پوهنتون شمول	۲
۲	کرنيزو محصولاتو بازار موندنه	Ag Ec.Ex 0624	اساسي	۲
۳	د علمي تجربي ډيزاين	Ag-Agron 0638	تخصصي	۲
۴	جنتيک	Ag-AnSc 0632	تخصصي	۳
۵	څړځاي پوهنه	Ag. Fnr 0641	تخصصي	۲
۶	حيواني تغذيه	Ag-AnSc 0649	تخصصي	۳
۷	پسونو او وزو روزنه	Ag-AnSc 0650	تخصصي	۳
۸	شاتو مچيو روزنه	Ag-AnSc 651	تخصصي	۳
د کړیډیټونو مجموعه				۲۰

څلورم ټولگی، اووم سمسټر (مالداري خانگه)				
شمیره	مضمون	د مضمون کوډ	د مضمون ډول	د کړیدایت شمیر
۱	اسلامي ثقافت	SL-IC 0701	پوهنتون شمول	۲
۲	څیړنيزه پروژه	Ag-AnSc 0752	اساسي	۲
۳	د غوښنو او هگيو چرگانو روزنه	Ag-AnSc 0753	تخصصي	۳
۴	حيواني نسل گيري	Ag-AnSc 0754	تخصصي	۳
۵	پرازیتولوژي	Ag-AnSc 0755	تخصصي	۲
۶	د غواگانو روزنه	Ag-AnSc 0756	اساسي	۳
۷	د لبنیاتو علم	Ag-AnSc 0757	تخصصي	۳
۸	تغذیه	Ag-AnSc 0758	تخصصي	۲
د کړیدایتونو مجموعه				۲۰

څلورم ټولگی، اتم سمسټر (مالداري خانگه)				
شمیره	مضمون	د مضمون کوډ	د مضمون ډول	د کړیدایت شمیر
۱	اسلامي ثقافت	SL-IC 0801	پوهنتون شمول	۲
۲	څیړنيزه پروژه	Ag-AnSc 0860	تخصصي	۲
۳	د وریښمو چنچيو روزنه	Ag-AnSc 0861	تخصصي	۲
۴	د حیواني محصولاتو پروسيس او ذخیره	Ag-AnSc 0862	تخصصي	۳
۵	انترشپ	Ag-AnSc 0863	تخصصي	۱
۶	وړيو او قره قل د پوست علم	Ag-AnSc 0864	تخصصي	۳
۷	تکثيري فزیولوژي	Ag-AnSc 0865	تخصصي	۳
۸	حفظ الصحة او حیواني امراض	Ag-AnSc 0866	تخصصي	۳
۹	د فارم ساتنه	Ag-AnSc 0867	اختیاري	۲
د کړیدایتونو مجموعه				۲۱

د باغداری خانګې نصاب:

اول ټولګی، لومړی سمیستر (باغداری خانګه)				
شمیره	مضمون	د مضمون کوډ	د مضمون ډول	د کړیالیت شمیر
۱	اسلامي ثقافت	SL-IC 0101	پوهنتون شمول	۳
۲	عمومي انگلیسي	Ag-En.01.02	پوهنتون شمول	۲
۳	معاصر تاریخ	Ag-Hi.01.05	پوهنتون شمول	۱
۴	عمومي کیمیا	Ag-Ch.01.20	اساسي	۳
۵	عمومي نباتات	Ag Agron 111	اساسي	۳
۶	عمومي زولوژي	Ag AnSc 112	اساسي	۳
۷	عمومي ریاضي	Ag-Ma-0120	اساسي	۲
۸	کمپیوټر	Ag-Cs.01.03	پوهنتون شمول	۲
د کړیالیتونو مجموعه				۱۹

اول ټولګی، دوهم سمیستر (باغداری خانګه)				
شمیره	مضمون	د مضمون کوډ	د مضمون ډول	د کړیالیت شمیر
۱	اسلامي ثقافت	SL-IC 0201	پوهنتون شمول	۴
۲	عمومي انگلیسي	Ag-En.02.02	پوهنتون شمول	۲
۳	فزیک	Ag-Ph.02.20	اساسي	۲
۴	عضوي کیمیا	Ag-Ch.0220	اساسي	۳
۵	نباتي سیستماتیک	Ag-NFR0213	اساسي	۳
۶	چاپیریال ساتنه	Ag-Es.02.04	پوهنتون شمول	۱
۷	کمپیوټر	Ag-Cs.02.03	پوهنتون شمول	۲
۸	غذایي مصنویت	Ag-FT0215	پوهنتون شمول	۱
۹	کرنیز ترویج اساسات	Ag Ec.Ex 216	اساسي	۳
د کړیالیتونو مجموعه				۲۱

دوهم ټولگی، دریم سمیستر (باغداري خانگه)

شمیره	مضمون	د مضمون کوډ	د مضمون ډول	د کریډیټ شمیر
۱	اسلامي ثقافت	SL-IC 0301	پوهنتون شمول	۴
۲	تخصصي انگلیسي		پوهنتون شمول	۲
۳	خاوري پیژندنه	Ag SS 0318	اساسي	۳
۴	کرنیز ماشین آلات	Ag Agron 0319	اساسي	۳
۵	مایکروبیولوژی	AgAgron 0320	تخصصي	۳
۶	مالداري مبادي	AgAgron 0321	تخصصي	۳
۷	حياتي کیمیا	AgAgron 0322	تخصصي	۳
د کریډیټونو مجموعه				۲۱

دوهم ټولگی، څلورم سمیستر (باغداري خانگه)

شمیره	مضمون	د مضمون کوډ	د مضمون ډول	د کریډیټ شمیر
۱	اسلامي ثقافت	SL-IC 0401	پوهنتون شمول	۳
۲	تخصصي انگلیسي		پوهنتون شمول	۲
۳	حشره پوهني اساسات	Ag-PP.0 425	اساسي	۳
۴	کرنیزو نباتاتو د تولید اساسات	Ag-Agron 0426	اساسي	۳
۵	باغداري اساسات	Ag-Hort 0427	اساسي	۳
۶	کرنیز اقتصاد اساسات	Ag-Ec.Ex. 0418	اساسي	۲
۷	ځنگلونو اساسات	AgFNR 0429	اساسي	۲
۸	نباتي امراضو اساسات	Ag- Pp 0430	اساسي	۳
د کریډیټونو مجموعه				۲۱

دریم ټولگی، پنځم سمیستر (باغداری خانگه)

شمیره	مضمون	د مضمون کوډ	د مضمون ډول	د کړیډیټ شمیر
۱	اسلامي ثقافت	SL-IC 0501	پوهنتون شمول	۴
۲	ایکالوژي اساسات	Ag.FNR.534	اساسي	۲
۳	وچو سیمو باغداری	Ag.Hort.531	تخصی	۲
۴	هرزه بوټو د کنترول اساسات	Ag.Agron532	اساسي	۳
۵	سبزیجاتو د تولید اساسات	Ag.Hort.532	تخصی	۲
۶	احصائي پوهني اساسات	Ag-EcEx0534	اساسي	۲
۷	میوچاتو د تولید اساسات	Ag-Hort.0533	تخصی	۲
۸	د نباتاتو تکثیر	Ag-Hort.0534	تخصی	۳
د کړیډیټونو مجموعه				۲۰

دریم ټولگی، شپږم سمیستر (باغداری خانگه)

شمیره	مضمون	د مضمون کوډ	د مضمون ډول	د کړیډیټ شمیر
۱	اسلامي ثقافت	SL-IC 0601	پوهنتون شمول	۲
۲	کرنیزو محصولاتو بازار موندنه	Ag-EcEx0524	اساسي	۲
۳	گل روزنه	Ag-Hort.635	تخصی	۳
۴	علمي تجربو ډیزاین	Ag-Agron 0638	اساسي	۲
۵	د وراثت د علم میادي	Ag-BT.632	اساسي	۳
۶	نباتي فزیولوژي	Ag.Agron.641	اساسي	۳
۷	د سبزیجاتو امراض	Ag.PP.643	اساسي	۳
۸	د باغداری د تخمي نباتاتو د تولید ټکنالوژي	Ag-Hort.636	تخصی	۳
د کړیډیټونو مجموعه				۲۱

څلورم ټولگی، اووم سمیستر (باغداری خانگه)

شمیره	مضمون	د مضمون کوډ	د مضمون ډول	د کړیډیټ شمیر
۱	اسلامي ثقافت	SL-IC 0701	پوهنتون شمول	۲
۲	آبباری اساسات	Ag.SS.740	اساسي	۲
۳	مصالحه یې او طبي نباتات	Ag.Hort.737	تخصصي	۲
۴	په محفوظ چاپیریال کې د باغداری د نباتاتو کښت	Ag.Hort.738	تخصصي	۳
۵	زینتي نباتات او د زرغوني فضاء ډیزاین	Ag.Hort.739	تخصصي	۲
۶	حاصل خیزه خاوره او د نباتاتو تغذیه	Ag.SS.741	اساسي	۳
۷	د تل شوو ونو میوې	Ag.Hort.740	تخصصي	۳
۸	د باغداری د څښکني نباتاتو ارزښت لوړونه	Ag.Hort.741	تخصصي	۲
۹	څښکني پروژه	Ag.Hort.742	تخصصي	۲
د کړیډیټونو مجموعه				۲۱

څلورم ټولگی، اتم سمیستر (باغداری خانگه)

شمیره	مضمون	د مضمون کوډ	د مضمون ډول	د کړیډیټ شمیر
۱	اسلامي ثقافت	SL-IC 0801	پوهنتون شمول	۲
۲	د هارټیکلچري محصولاتو ذخیره او پروسیس	Ag.Hort.844	تخصصي	۳
۳	سبزیجاتو تولید	Ag.Hort.845	تخصصي	۳
۴	د پازریژ میوه جاتو تولید	Ag.Hort.846	تخصصي	۳
۵	د باغداری د نباتاتو د نسل نیونه	Ag.Hort.847	تخصصي	۳
۶	عضوي او پایداره باغداری	Ag.Hort.848	تخصصي	۳
۷	څښکني پروژه	Ag.Hort.849	تخصصي	۲
۸	د ونو امراض	Ag-PP.850	اختیاري	۲
د کړیډیټونو مجموعه				۲۱

د شرعیاتو پوهنځي پیژندنه

په هیواد کې د لوړو زده کړو مؤسسو له پراختیا او پرمختګ سره سم په ۱۴۰۰ هـ ش کال کې د عالیقدر امیرالمؤمنین شیخ الحدیث هبة الله اخندزاده صاحب حفظه الله په ځانګړي فرمان د هیواد په ټولو هغو دولتي مؤسساتو او پوهنتونونو کې چې د شرعیاتو پوهنځي یې نه درلودې ورته ورکړل شوې. میرویس خان نیکه زابل د لوړو زده کړو مؤسسه هم د هغو مؤسسو څخه وه چې تر دې دمخه یې شرعیاتو پوهنځي نه درلوده ترلاسه کړه. یادې پوهنځي په ۱۴۰۱ هـ ش کال کې د دوو ځانګو (فقه او قانون او اسلامي تعلیمات) په لرلو سره په فعالیت پیل او نوي محصلین یې جذب کړل.

لیرلید (Vision):

د شرعیاتو پوهنځي به د دیني علومو د څېړنو او تحقیقاتو په برخه کې د هیواد په کچه داسې یو مرکز واوسي ترڅو ټولني ته وړ او مسلکي کادرونه وړاندي کړي.

رسالت (Mission):

د شرعیاتو پوهنځي غواړي چې د مناسبو تدریسي، څېړنيزو او باکیفیته خدمتونو زمینه برابره کړي، څو پرمخ یې د هیواد په کچه د ټولني د خدمت لپاره د قرآن او سنتو په رڼا کې ژمن او مسلکي کادرونه وروزي. ارزښتونه:

1. د هیواد دیني، شرعي او ملي ارزښتونو ته بشپړ احترام او ژمنتیا.
2. صداقت، امانتداري، عدالت، ځواب وپونکي او مسلکي کیدنه.
3. د لوړو زده کړو وزارت لوابحو او مقرراتو ته وفاداري.
4. معیاري او باکیفیته لوړې زده کړي.
5. په ملي کچه د اړتیاوو پر بنسټ د قضاءيي او عدلي ادارو لپاره مسلکي کادرونه روزل.
6. د اسلام پالنې او دیني اخوت په روحیه مسلکي مبلغین او مرشدین روزل.
7. له هر ډول غیر شرعي تبعیض څخه ډډه کول.
8. په ټولنه کې د تحقیق او څېړنې فرهنگ دودول.
9. د تقوا په معیارونو برابر استادان د مدارسو او ښوونځیو لپاره روزل.
10. د افغانستان په کچه په علمي ډګر کې یوه غښتلي اکاډمیکه او په عدل ولاړه اداره را منځته ته کول.

موخي:

1. د خپلې ټولنې د ټولو شرعي او ټولنیزو اړتیاوو په نظر کې نیولو سره متدین، ژمن، په ایباني مینه سمبال او مسلکي کدرونه روزل.
2. د اسلامي عقیدې اساسي زده کړه.
3. د نورو ادیانو او مذاهبو هر اړخیزه مطالعه او څېړنه.
4. د تفسیر او حدیث اصول لوستل.
5. د فقه او قانون مبادي او اصول فقه په اساسي توگه ویل.
6. د وضعي قوانینو مطالعه او له اسلامي قوانینو سره یې پرتلیزه څېړنه.
7. د ملي او نړیوالو قوانینو مطالعه او څېړنه.
8. د محاکمو اصول لوستل او په محکمو کې په عملي ډول د محصلینو روزل.
9. په نورو پوهنځیو کې د اسلامي ثقافت د مضامینو په تدریس کولو سره د اسلام د اصیل فهم وړاندې کول.
10. د ټولني د سالمې رهبرۍ لپاره د زیار ویستونکو زعامتونو او قیادتونو د وړاندې کولو زمینه سازي کوي.

اسلامي تعلیماتو څانگه

تاریخي شالید:

د اسلامي تعلیماتو څانگه په ۱۴۰۱ هـ ش کال تاسیس شوه.

لیرلید:

د اسلامي او شرعي علومو په برخه کې د هیواد د بچیانو په اسلامي او ملي روحیه روزل.

موخي:

1. د تجوید د اصولو سره سم د قران کریم زده کول او لوستل او د قرآني علومو تخصص ته آماده گي.
2. د تفسیر د اصولو مسلکي زده کړه او اساسي مصادر و پیژندنه.
3. د نبوي احادیثو او علومو الحدیث مسلکي زده کړه، او اساسي مصادر و پیژندنه.
4. د توحید د راسخي عقیدي پیژندنه.
5. د نبوي صحیح سیرت زده کړه او خپل ژوند کې عملي کول.

6. فرد، کورنۍ او ټولنې ته د قرآنکریم، نبوي احادیثو او نبوي سیرت سم فهم رسول.
7. په نړۍ کې د بیلا بیلو ادیانو پیژندنه، پرتله او د یادو ادیانو د انحرافاتو څیړنه.
8. د اسلام د مقدس دین د مصادر و پر وړاندې د مخالفو ډلو دريځ څرگندول او د هغوي د شبهاتو له منځه وړل.
9. د قضاء، افتاء، دعوت او خطابت په چارو کې د عملي او مسلکي کادرونو روزل او ټولنې ته د خدمت لپاره وړاندې کول.

فقه او قانون خانګه

تاریخي شالید:

د فقه او قانون خانګه په ۱۴۰۱ هـ ش کال کې تاسیس شوه.

لیرلید:

د مختصو، متدینو کادرونو داسې روزنه چې له یوه پلو په دیني علومو کې پیاوړې او له بل پلوه د نړۍ له عصري قوانینو او عدلي سیستمونو سره بلد وي، تر څو قانوني بهیر پیاوړې کړي.

موخي:

1. د دیندارو کادرونو روزل چې د راتلونکې عدلي او قضایي سیستمونو د پیاوړتیا لامل شي.
2. فعلاً د لیسانس په کچه تدریسي جریان دومداره ساتل.
3. متخصص، با کفایت او وطن ته متعهد کادرونه لرل.
4. د هیواد تقنیني او تشریحي سیستمونو لپاره کادرونه روزل.
5. د قدیمي نصوصو او معاصرو اجتهاداتو سره محصلینو اشنا کول.
6. د فقه او اصول الفقه علومو مسلکي زده کړه او اساسي مصادر پیژندل.
7. د څلور ګونو مذاهبو فقهو پرتلیزه څیړنه.
8. د افغانستان او نړیوالو قوانینو په هکله محصلین پوهول.
9. د قرآنکریم او نبوي احادیثو که د احکامو اړوند نصوص په تحقیقي توګه څیړل او استنباط احکام پیژندل.

تحصیلي نصاب

اسلامي تعليماتو خانگې تحصيلي نصاب:

اول ټولگی، لومړی سمیستر، (اسلامي تعليماتو خانگه)				
د کړیالیتونو شمیر	دمضمون ډول	کوډ	مضمون	گڼه
۲	تخصیصي	SL.IS.0207	العقیده (۲) (النبوت)	۱
۳	تخصیصي	SL. IS.0215	التفسیر (۱)	۲
	تخصیصي	SL.IS.0208	الحديث (۲) (العبادات)	۳
۲	تخصیصي	SL. IS.0209	فقه العبادات (۲) (الزكاة والحج)	۴
۲	تخصیصي	SL. IS.0216	علوم القرآن	۵
۲	تخصیصي	SL. IS.0211	علوم الحديث (۲) (القواعد والاداب)	۶
۲	اساسي	SL. IS.0217	المنطق القديم	۷
۲	اساسي	SL. IS.0218	اساسي عمومي حقوق	۸
۳	اساسي	SL. IS.0214	اللغة العربية (۲) (قواعد النحو)	۹
۲	اساسي	SL. IS.0219	اسلامي تاريخ	۱۰
۲۱	د کړیالیتونو مجموعه			

اول ټولگی، دوهم سمیستر، (اسلامي تعليماتو خانگه)				
د کړیالیتونو شمیر	د مضمون ډول	کوډ	مضمون	شماره
۲	تخصیصي	SL.IL.0207	العقیده (۲) (النبوات)	۱
۲	تخصیصي	SL.IL.0208	الحديث (۲)	۲
۲	تخصیصي	SL.IL.0209	فقه العبادات (۲) (الزكاة و الحج)	۳
۳	تخصیصي	SL.IL.0215	التفسیر (۱)	۴
۲	تخصیصي	SL.IL.0211	علوم الحديث (القواعد والاداب)	۵
۲	اساسي	SL.IL.0218	اساسي عمومي حقوق	۶
۲	تخصیصي	SL.IL.0216	علوم القرآن	۷
۳	اساسي	SL.IL.0214	اللغة العربية (۲) (قواعد النحو)	۸
۲	اساسي	SL.IL.0217	المنطق القديم	۹
۲	اساسي	SL.IL.0219	اسلامي تاريخ	۱۰
۲۲	د کړیالیتونو مجموعه			

د فقه او قانون خانګې تحصیلي نصاب:

اول ټولګې، لومړی سمسټر، (فقه او قانون خانګه)				
ګڼه	مضمون	کوډ	دمضمون کټګوري	د کړیالیتونو شمیر
۱	العقیده (۲) (النبوت)	SL.IL.0207	اساسي	۲
۲	الحديث (۲)	SL.IL.0208	اساسي	۲
۳	فقه العبادات (۲) (الزکات والحج)	SL.IL.0209	تخصصي	۳
۴	فقه الاحوال الشخصية (۱)	SL.IL.0214	تخصصي	۲
۵	علوم الحديث	SL.IL.0215	اساسي	۲
۶	اساسي عمومي حقوق	SL.IL.0216	اساسي	۲
۷	علوم القرآن	SL.IL.0217	اساسي	۲
۸	اللغة العربية (۳) (قواعد النحو)	SL.IL.0213	اساسي	۳
۹	المنطق القديم	SL.IL.0218	اساسي	۲
۱۰	اسلامي تاريخ	SL.IL.0219	اساسي	۲
د کړیالیتونو مجموعه				۲۱

اول ټولګې، دوهم سمسټر، (فقه او قانون خانګه)				
شماره	مضمون	کوډ	د مضمون نوعیت	د کړیالیتونو شمیر
۱	العقیده (۲) (النبوت)	SL.IL.0207	اساسي	۲
۲	الحديث (۲)	SL.IL.0208	اساسي	۲
۳	فقه العبادات (۲) (الزکاة والحج)	SL.IL.0209	تخصصي	۳
۴	فقه الاحوال الشخصية (۱)	SL.IL.0214	تخصصي	۲
۵	علوم الحديث	SL.IL.0215	اساسي	۲
۶	اساسي عمومي حقوق	SL.IL.0216	اساسي	۲
۷	علوم القرآن	SL.IL.0217	اساسي	۲
۸	اللغة العربية (۲) (قواعد النحو)	SL.IL.0213	اساسي	۲
۹	المنطق القديم	SL.IL.0218	اساسي	۲
۱۰	اسلامي تاريخ	SL.IL.0219	اساسي	۲
د کړیالیتونو مجموعه				۲۱

په ټولګی کې د محصل لپاره اصول

- محصل باید د لوړو زده کړو د وزارت د قوانینو او لایحو مطابق خپل کړه وړه، غوښتنې، حق شکایت د نوموړي قانون په چوکاټ کې ترسره کړي.
- محصل مکلف دی چې د ټولو هغو اصولو چې د پوهنځي د ادارې له خوا ورته وضعه شوي عملي کړي، د تخلف په صورت کې کېدلی شي د راز راز ستونزو سره مخ شي چې بیا یې خپله محصل مسؤل دی.
- محصل باید د هر استاد معقوله غوښتنه قبوله او پر ځان یې عملي کړي کوم چې د تدریسي بهبود لپاره ځینې کيږي.
- محصل باید د ښو اخلاقو درلودونکی، د ټولګي د نظم ساتونکي و اوسي او د هر ډول بې نظمي او غالمغال څخه جداً ځان وساتي، همدارنګه ټولګي ته باید پر وخت د استاد څخه پنځه دقیقې مخکې داخل شي.
- محصل مکلف دی چې امتحان ته پر وخت د ټولو غوښتنل شویو موادو سره (قلم، پنسل، د حساب ماشین، پنسل پاک او داسې نوروسره) حاضر شي، که چیرې د سوالونو پارچې توضیح شي او سوالونه وویل شي د هغه څخه وروسته محصل حق نلري چې د امتحان صحنې ته داخل شي او امتحان نه ترې اخستل کيږي چې مسؤل یې خپله محصل دی.
- محصل باید هغو ټولو سیمینارونو، غونډو او ورکشاپونو ته چې ورته بلل کيږي پر وخت حاضر شي.
- که محصل کومه ستونزه د استاد د تدریس په اړه ولري نو لومړی باید نوموړي ستونزه د اړوند استاد سره شریکه، که چیرې ستونزه حل نه شوه نو بیا دي د خپل رهنما استاد سره شریکه کړي خو که بیا هم احياناً حل نه شوه نو وروسته دې د اړوند څانګې د شکایاتو د اوريدنې د مسؤل سره شریکه شي.
- محصل باید په رسمي وخت کې خپل ټول تدریسي، اداري چارې او ستونزې حل کړي، په غیر رسمي وخت هیڅ استاد یا اداري کارکوونکي مکلف ندي چې د محصل ستونزه حل کړي.

- محصل باید ټولگي تر درس وروسته تخلیه کړي، ممکن بل استاد په نوموړي ټولگي کې درس ولري.
- محصل مسولیت لري چې د پوهنځی د نظم او ډسپلین خاص خیال وساتي او د هر ډول غامغال او بې نظمي څخه هغه که په ټولگي، د پوهنځی په دهلیزو او یا هم د پوهنځی پر شاوخوا وي په کلکه ځان وژغوري.
- محصل باید د پوهنځی، ټولگي او لابراتوار د ټولو توکو (چوکۍ، میز، کمپیوتر، پروجکتور او ټولو لابراتوري لوازمو) ساتنه او حفاظت وکړي.
- محصل باید د پوهنتون او پوهنځی د کتابتونونو د وضعه شوو اصولو (د کتاب ترلاسه کول او پر وخت سپارل او داسي نورو سره) مطابق کړنه اجراء کړي.
- ټول بدل اعاشه محصلین باید خپله حاضري هره ورځ پر ټاکلي وخت امضاء کړي.
- محصل مکلف دی چې د هر کورس سمستر واره ارزونه وکړي.
- محصل باید د رخصت اخستلو په وخت کې خپل رهنما استاد او اداره په جریان کې واچوي او د هغوی اجازه باید ولري.
- محصل کولای شي چې خپل حق د لاسته راوړني لپاره چې له کوم استاد یا اداري کارمند څخه قانوني حق ضایع شوی وي هغه وخت محصل رسمي ادارې ته شکایت کولای شي ترڅو چې خپل حق ته د رسیدو لپاره څیړنه وشي، او خپل شکایاتونه چې په رسمي توگه ونکړي نو مسولیت یې ټول په محصل باندې دي.
- محصل کولای شي هر ډول خبرتیا د رسمي جریدې او اړوندې پوهنځي څخه تر لاسه کړي، چې ټولې خبرتیاوې په جریده کې اعلان کېږي.
- محصل مکلف دی چې هر کال د نیالگیو په موسم کې د هیواد د ښکلا لپاره دوه نوي نیالگي وکړي او د ښایسته چاپېریال ساتنې لپاره پاملرنه وکړي.
- محصل کولای شي خپل علمي معلومات او د هر سمستر نتیجه په مناسب وخت کې د هر تدریسي مدیریت څخه تر لاسه کړي او تدریسي مدیریت مکلف دی چې لازم معلومات او لارښوونه محصلینو ته ورکړي.

د لیسانس دورې د زده کړې مقررہ

لومړی فصل

عمومي احکام

اساسات

لومړی ماده: دغه مقررہ د ملکي لوړو زده کړو د قانون د ۷۱ مادې د حکم له مخي وضع شوې ده. دوهمه ماده: د دې مقررې موخې عبارت دي له:

1. د لوړو زده کړو د مؤسسو د محصلانو معياري زده کړه او د متخصص او ژمن انساني ځواک روزنه.
2. د نړيوالو معيارونو سره سم د لوړو زده کړو د مؤسسو د زده کړه ايز سيستم معياري کول.
3. د فعاليتونو پرمختيا، وده او پياوړي کول او د نړيوالو منل شويو تگلارو د رعايت سره سم د محصلانو عملي برخه اخيستننه.
4. مستعد، خلاق او مبتکر محصلانو لپاره د فرصتونو او د عملي کړنو زمينه برابرول.
5. د محصل محوري او تحقق لپاره زمينه رامنځ ته کول.
6. د لوړو زده کړو په مؤسسو کې د دوولسمو او څوارلسمو ټولگيو د فارغانو د شموليت تنظيمول.
7. د کار زده کړي پوري د اړوندو چارو تنظيمول.
8. د لوړو زده کړو په مؤسسو کې د محصلانو په تبديلي پوري د اړوندو چارو تنظيمول.
9. د لوړو زده کړو په مؤسسو کې د اکاډميک ثبات تأمينول.

دریمه ماده: په دې مقررہ کي راتلونکي اصطلاحگاني لاندې مفاهيم افاده کوي:

1. محصل: هغه شخص دی چې د دغې مقررې او زده کړه ايزو لايحو سره سم د لیسانس په سويه يا د هغه څخه پورته د پوهي او مهارتونو د ترلاسه کولو لپاره ټاکلې برنامې تعقيبوي.
2. کريډيټ: هغه درسي واحد دی چې د هغه پر بنسټ د زده کړه ايزي دورې نصاب د سمیسترونو او په درسي نصاب کې د هر مضمون د ونډې په تفکیک سره ټاکل کېږي.

3. زده کړه ییز کال: هغه موده ده چې دوه سمیسترونه پکې شاملیږي چې او د هغه په جریان کې ټول درسي ساعتونه بشپړیږي، دغه کال د تقویمي کال تابع نه دی، معمولاً یو زده کړه ییز کال دوه درسي سمیسترونه رانغاړي.
4. سمستر: زده کړه ییز نیم کال دی، چې په ترڅ کې یې محصل یو درسي سمستر بشپړوي او د ازموینو د ورځو څخه پرته شپاړلس درسي اونۍ رانغاړي.
5. درسي اونۍ: هغه رسمي ورځې دي چې د هغو په ترڅ کې د هر کریډیټ د بشپړولو لپاره کافي وخت د هغو د نظري، عملي یا ساحوي ځانگړنو په پام کې نیولو سره په پام کې نیول شوي وي.
6. جبراني ساعتونه: هغه ساعتونه دي چې د هغو ساعتونو په بدل کې چې تدریس پکې صورت نه وي نیولی، د درسي ساعتونو د بشپړولو په خاطر د سمستر په اوږدو کې په مناسبو وختونو کې د مضمون ځانگړنو ته په کتو سره او د پوهنتون په صلاح دید تنظیم او په حضور یې محصلان مکلف دي.
7. اساسي مضمونونه: هغه مضمونونه دي چې د هغو زده کړه د مسلکي او څانگي د حتمي مضمونونو ته د ورتلو لپاره لازمي وي او د مسلکي مضامینو بنسټ جوړوي.
8. مسلکي مضمونونه: هغه مضامین دي چې د تعویض وړ نه وي او د هغو اړتیا حتمي او اړینه ده، دغه مضامین په ځینو پوهنتونونو کې اصلي څانگه جوړوي.
9. ټاکنیز مضمونونه: هغه مضمونونه دي چې د زده کړه یيزي تحصیلي مؤسسې له خوا د شته برنامې پر بنسټ د سمستر په بهیر کې تدریسېږي.
10. ټول شموله مضمونونه: هغه مضمونونه دي چې د لوړو زده کړو د مؤسسو په ټولو پوهنځیو کې یو شان تدریسېږي.
11. اړین مضمونونه: هغه مضمونونه دي چې راتلونکو مضمونونو ته د ورتلو څخه مخکې د هغو بریالي بشپړول ضرور وي، د داسې مضمونونو په بریالیتوب سره نه بشپړول راتلونکو مضامینو ته د محصل د شاملېدو مانع گرځي.
12. محصل محوري زده کړه: هغه درسي میتود دی چې زده کړه ییز تمرکز د استاد څخه محصل ته استول کېږي.

13. ازمونه: د محصل د زده کړې او مهارتونو د ترلاسه کولو ارزونه او اندازه اخیستنه ده چې د سمستر په جریان او د سمستر په پای کې د محصل څخه اخیستل کېږي.

14. د نمره اوسط: د زده کړې په دوران کې د محصل د نمره فیصدي ده چې د زده کړې په دوران کې د سمستر د نمره اوسط او د عمومي نمره اوسط ته شاملېږي.

د تطبیق ساحه

څلورمه ماده: د دې مقرري حکمونه د لوړو زده کړو پر دولتي او خصوصي مؤسسو د تطبیق وړ دي.

دوهم فصل

د لیسانس د دورې د زده کړې اساسات

د کریډیټونو اندازه

پنځمه ماده:

1. د لیسانس په دوره کې د ټولو کریډیټونو شمیر حداقل ۱۳۶ کریډیټه دي، او حداکثر یې د اړوندي څانگې د زده کړه یيزې دورې په اوږدوالي پورې تړاو لري او په یو سمستر کې د ۲۱ کریډیټونو څخه اضافه کیدای نه شي، محصل د ټولو ټاکلو کریډیټونو په بشپړولو مکلف دی.
2. یو مضمون په یوه اونۍ کې حداکثر د ۵ کریډیټونو لرونکی دی، د کریډیټونو شمېر په زده کړه یيز پلان کې مشخص کېږي.
3. یو کریډېټ په یوه اونۍ کې یو درسي ساعت ۵۰ دقیقې نظري درسونه او د سمستر په اوږدو کې ۱۶ درسي ساعتونه ۵۰ دقیقې نظري درسونه رانغاړي. ۲ ساعته تطبیقات یا په لابراتوار کې عملي کار یا ۳ ساعته سناژ، ساحوي کار او یا کلینیکي فعالیتونه د یوه درسي ساعت سره معادل محاسبه کېږي.

د مضمونونو فیصدي

شپږمه ماده:

د لیسانس دورې مضمونونه په اساسي مضامینو، مسلکي مضامینو، ټاکنیزو مضامینو او ټول شموله مضامینو ویشل کېږي. د لیسانس د دورې مضامین په اساسي مضامینو حداکثر ۳۰ سلنه، مسلکي مضامین حداکثر

۵۰ سلنه او د ټول شموله مضامینو په ګډون ټاکنیز مضامین ۱۲ سلنه. پابلیک (مونوګراف، سیمینار، ستاژ او د ډیپلوم د پروژې بشپړول) ۸ سلنه احتوا کوي.

د مضامینو لړلیک

اوومه ماده:

د اساسي مضامینو، اختصاصي مضامینو، اختیاري مضامینو او ټول شموله مضامینو د کټګوریو د هر یوه د لړلیک ټاکل او د زده کړه ییز نصاب تدوینول د ملکي لوړو زده کړو په قانون کې د درج شوو شرطونو د لرونکي ډیپارتمنت د واکونو څخه دي چې د اکاډمیکو پراونو د تیریدو څخه وروسته لازم الاجراء دي.

درسي ساعتونه

اتمه ماده:

یو مضمون په عین ورځ کې د ۲ ساعتونو څخه زیات نشي تدریس کیدای. د تطبیقاتو کارونه استثنا په یوه ورځ کې تر ۴ ساعتونو پوري او ساحوي کارونه بشپړه ورځ کیدای شي.

درسي مکلفیت

نهمه ماده:

1. په یو سمستر کې د محصل درسي مکلفیت د ۱۷ څخه تر ۳۱ کریدپټه پوري دی، د هغو محصلانو په استثناء چې کریدپټونه یې تکمیل کړي نه وي.
2. محصل کولای شي چې د لارښود استاد او اړونده ډیپارتمنت سره په تفاهم د کریدپټونو د ثبت څخه وروسته تر ۲ اونيو پوري د ۱ یا ۲ مضامینو د تعقیب څخه ډډه وکړي په دي شرط چې د کریدپټونو شمیر تر ۱۷ کریدپټه کم نه شي.
3. ډیپارتمنتونه مکلف دي چې په نصاب کې د شاملو اختیاري مضامینو لپاره د ټاکنې د زمینې د برابرولو په منظور د اړونده مضامینو لیست برابر کړي او د پوهنځي د علمي شورا د تائید څخه وروسته یې د محصلانو په واک کې ورکړي.

ښوونیزه پالیسي

لسمه ماده:

1. د علمي کادر غړي او اړونده ډیپارتمنتونه د سمستر د شروع څخه مخکې د هر مضمون لپاره د ښوونیزې پالیسي په ترتیب او اعلام مکلف دي.
2. د علمي کادر غړي مکلف دي چې د درسي برنامې سرلیکونه او مفردات، د درس د پر مخ بیولو تگلاره، د ارزونې تگلاره، د مضمون د یادولو اهداف، متوقعه پایلې، په اړونده څانگه کې د مضمون ونډه او په درسي نصاب کې شامل نور اړین معلومات په لیکلي ډول سره د محصلانو په واک کې ورکړي.
3. د ښوونیزې پالیسي په پرمخ بیولو کې ډیر کونښن وشي ترڅو په تدریس کې د محصل ونډه اخیستل او فعالیتونو ته پرمختیا ورکړل شي.

په مضمون کې د نوم ثبتول

یوولسمه ماده:

محصل مکلف دی چې د سمستر د شروع څخه وروسته حداقل د دوهمي اونۍ تر پایه پوري د نصاب په شامل مضمون کې نوم ثبت کړي، هغه مضامین چې محصل په هر سمستر کې په هغو کې نوم ثبتوي د دې مقرري د حکمونو او د اړونده پوهنځی د نورو لارښود سندونو سره سم د لارښود استاد یا اړونده ډیپارتمنت سره په مشورې ټاکل کېږي.

د مضمون گډ

دوولسمه ماده:

هر مضمون د یو گډ لرونکی دی، چې په هغه کې دوه لومړني انگلیسي توري د پوهنځی لپاره او ورپسې دوه نور انگلیسي توري د ډیپارتمنت لپاره او د گډ وروستي څلور عددونه په مضمون او سمستر پوري اړوند دي چې دوه لومړني عددونه یې د سمستر بیانونو کې دي او او وروستي دوه عددونه د هر مضمون څانگړی گډ افاده کوي.

د سمستر شروع او ختم

دیارلسمه ماده:

1. په سرد سیرو ولایتونو کې پسرلنی سمستر د حوت د میاشتي د ۱۵ څخه شروع او د ۱۶ درسي اونيو او د ازموينو د ۴ اونيو د بشپړولو څخه وروسته پای ته رسېږي او په گرم سیرو ولایتونو کې پسرلنی سمستر د دلوي د میاشتي د ۱۵ څخه شروع او د ۱۶ درسي اونيو او د ازموينو د ۴ اونيو د بشپړېدو څخه وروسته پای ته رسېږي.
2. د مني سمستر په سرد سیرو ولایتونو کې د اسد د میاشتي د ۱۵ څخه شروع او د ۱۶ درسي اونيو او د ازموينو د ۴ اونيو د بشپړولو څخه وروسته پای ته رسېږي او په گرم سیرو ولایتونو کې د مني سمستر د سنبلې د میاشتي د ۱۵ څخه شروع او د ۱۶ درسي اونيو او د ازموينو د ۴ اونيو د بشپړېدو څخه وروسته پای ته رسېږي.
3. د لوړو زده کړو وزارت کولای شي چې په ځانگړو حالاتو کې د دې مادې په (۱) او (۲) فقرو کې د درج شو سمسترونو شروع او ختم ته بدلون ورکړي.

تأجيل

څووارلسمه ماده:

1. محصل کولای شي چې د زده کړه یيزي دورې په اوږدو کې یوازي یو وار د یو کال لپاره د سمستر په شروع کې یا د سمستر د ازمويني څخه مخکي د یوي میاشتي په ترڅ کي تأجيل واخلي.
2. محصل کولای شي چې د مؤجهو دلایلو پر بنسټ د سمستر په جریان کې د اړوندي تحصیلي مؤسسې د پوهنځی د علمي شورا د تائید څخه وروسته تأجيل واخلي.
3. که چیري د غیر مترقبه پېښو او معقول عذر په خاطر د دوهم وار لپاره د تأجيل غوښتنه صورت ونیسي، په دې صورت کې د پوهنځی علمي شورا او د زده کړه یيزي مؤسسې علمي شورا تصمیم نیسي.
4. د تأجيل موده د زده کړي په دوره کې د محاسبې وړ نه ده.

لارښود استاد

پنځلسمه ماده:

1. اړونده ډیپارټمنټ یا پوهنځی امکاناتو ته په کتو سره په هر کال کې د هر ټولګی د محصلانو لپاره د علمي کادر یو غړی د لارښود استاد په حیث ټاکي.
2. لارښود استاد د محصلانو د تحصيلي څانګې سره سم ټاکل کېږي او د اړونده محصلینو د اکاډمیکو چارو مسؤل دی.
3. د لارښود استاد فعالیتونه د هغه په علمي فعالیتونو کې محاسبه کېږي.

دریم فصل

ازموینې

د حاضری نصاب

شپاړسمه ماده:

1. په مضمون کې د حاضري د نصاب بشپړول حتمي دي، په درسي ساعتونو کې ۷۵ فیصده حاضري د اړونده مضمون په نهایي ازموینه کې د شاملېدو شرط ګڼل کېږي.
2. د مضمون د تطبیقاتو په ساعتونو کې د ۲۵ فیصده څخه زیاته غیر حاضري د تطبیقاتو د نمره څخه د محرومیت لامل کېږي.
3. د محصلینو د حاضری راپور د تدریسي مدیرینونو لخوا توحیدېږي او د محصلانو چارو معاونیت ته لېږل کېږي.
4. د محصلانو چارو معاونیت د هر سمسټر په پای کې توحید شوی راپور د پوهنتون علمي شورا ته وړاندې کوي.

د بریالیتوب نمره

اوولسمه ماده:

1. د هر مضمون لپاره د بریالیتوب نمره (۵۵) ده، سربیره پر دې په هر سمسټر کې د عمومي نمره د اوسط (۶۰) فیصده بشپړول لازمي ګڼل کېږي.

2. د سمستر د نمر د اوسط محاسبه یا د هر مضمون د کریډیټونو شمېر د نوموړي مضمون د وروستي نمرې سره ضربیږي او د ورکړل شوو ازموینو د مضمونونو د نمر د مجموعه د هماغه مضمونونو د کریډیټونو د شمېر پر مجموعه ویشل کیږي.

د ازموینو تفکیک

اتلسمه ماده:

الف: د مضمون ارزونه په لاندې ډول محاسبه کیږي.

1. نهایی ازموینه د ۵۰ څخه تر ۶۰ فیصده پوري.

2. د سمستر منځنی ازموینه د ۲۰ څخه تر ۳۰ فیصده پوري.

3. تطبیقات، عملي کار او د ټولګی فعالیتونه ۲۰ فیصده.

ب: هغه مضامین چې عملي کار یا تطبیقاتو ته اړتیا نه لري، وروستی ارزونه یې د ۶۰ څخه تر ۷۰ فیصده پوري محاسبه کیږي.

ج: که چیري محصل د سمستر په منځنی ازموینه کې ګډون ونکړي، د سمستر د منځنی ازمویني دوهم چانس د ۷۵ فیصده نمر څخه محاسبه کیږي.

د: د ټولګی د پروژې، ګرافیکي کار، سټاژ او د لوست د زده کړي ارزونه د اړونده ډیپارټمنټونو د صلاحیتونو څخه دي.

ارتقاء او نه کریډیټ

نولسمه ماده:

1. محصل هغه وخت کولای شي چې لوړ سمستر ته ارتقاء وکړي، چې په هغه سمستر کې د ثبت شوو کریډیټونو نیایي بشپړ کړي، په هغه صورت کې چې کریډیټونه طاق وي نیم کریډیټ د محصل په ګټه محاسبه کیږي.

2. که چیري محصل په یوه یا څو هغه مضامینو کې چې د هماغه سمستر د نیایي کریډیټونو څخه کم وي محروم، غایب او یا د بریالیتوب د نمر په اخیستلو ونه توانیږي، بل سمستر ته ارتقاء کولای شي، صرف په هماغه مضامینو کې عدم کریډیټ شمېرل کیږي، د عدم کریډیټ مضامینو د بشپړولو لپاره د دوو سمسترونو ترمنځ په رخصتو او یا هم په راتلونکو سمسترونو کې د لړۍ په پام کې

نیولو سره د لاندې امکاناتو څخه گټه اخیستل کیدلای شي: ۱. د هغو مضامینو د شمېر پر اساس چې محصل پکې کامیاب شوی نه دی د ۲ څخه تر ۴ اونیو پوري د مضمون تعقیبول او د مضمون په پای کې د ازموینې ورکول. ۲. د ۲ څخه تر ۴ اونیو لپاره د ډیپارتمنت له خوا د ورکول شوي دندې ترسره کول چې د مضمون د منځپانگې سره معادل وي او په پای کې د ازموینې د تیروولو چمتووالی. ۳. په هغه صورت کې چې د محصلانو شمیر د ۵ تنو څخه کم وي، د اړونده ډیپارتمنت له خوا محصل ته انفرادي کار سپارل او په ټاکلي وخت کې د ازموینې اخیستل. ۴. د مضمون تعقیبول، انفرادي کار او د ازموینې اخیستل د سمستر د ازموینو د شروع څخه مخکې چې محصل په هغه کې قرار لري، صورت نیسي.

3. پوهنځی د اړونده ډیپارتمنت په مشوره د عدم کړیدیت د محصلانو د ازموینو د اخیستلو مهالپښونه ترتیبوي، د ازموینو د اخیستلو څخه وروسته اړونده ډیپارتمنت د ازموینو پایلي د یوې اونۍ په موده کې په رسمي ډول پوهنځی ته لپري.

4. که چیرې محصل د یو سمستر نیایي کړیدپونه بشپړ کړي وي، د هغه د ازموینو د نمره اوسط د پاته کړیدپونو د بشپړېدو څخه وروسته محاسبه کېږي.

5. که چیرې محصل د اخیستل شوو مضامینو په ټولو ازموینو کې د بريالیتوب نمرې اخیستي وي اما د نومرو اوسط یې پوره کړی نه وي، بل سمستر ته ارتقاء کولای شي او لیکلی اخطار ورکول کېږي.

6. که چیرې محصل د محرومي یا د یوه یا څو مضامینو د عدم کړیدیت له امله په هغه صورت کې چې ۵۰ فیصده کړیدپونه یې بشپړ کړي وي د دوهم ځل لپاره د مضمون یا انفرادي کار د بشپړولو څخه وروسته په یوه یا دوو مضامینو کې عدم کړیدیت شي، یوازي د عدم کړیدیت شوو یوه یا دوو مضامینو کې د ۲ اونیو د چمتووالي په بهیر کې د دریم ځل لپاره ازموینه ورکوي.

7. محصل د عدم کړیدیت په صورت کې د درېیم ځل لپاره خپلو زده کړو ته دوام ورکوي او عدم کړیدیت شوي یو یا دوه مضامینه د تحصیل په پای کې د یوه سمستر لپاره د اړونده ټولگي د نورو محصلانو سره تعقیبوي او د سمستر په پای کې د نورو محصلینو سره ازموینه ورکوي، د یوه یا څو مضامینو د عدم کړیدیت په صورت کې د دې مقررې د ۲۳ مادې د حکم تابع کېږي.

8. د کورس د جوړېدو یا انفرادي کار څخه وروسته په دوهم چانس کې د دوو څخه د زیاتو مضامینو د عدم کړیدې په صورت کې د هماغه سمستر عدم کړیدې گڼل کېږي او محصل عدم کړیدې شوي مضامین د بل کال په سمستر کې تکراروي.
9. د محصلینو راتلونکي ازمویني د ۱۰۰ نمره څخه محاسبه کېږي.
10. که چېرې د مضمون د وروستي ازمویني پایله د استاد لخوا نابشپړه راپور ورکړل شوی وي او د صنفی ازمویني، کورني کار، تطبیقاتو یا د وروستيو ازموینو یوه برخه یې بشپړه کړې نه وي د هماغه سمستر د نمره اوسط د هماغه مضمون د پایلي تر بشپړېدو پوري نه محاسبه کېږي.
11. محصل مکلف دی چې نابشپړ مضمون د بل سمستر تر شروع مخکې بشپړ کړي او راپور یې اړوند ډیپارټمنت یا پوهنځی ته وړاندي کړي.

د سمستر تکرار

شلمه ماده:

1. د یو سمستر د کړیدونو د نیایي څخه زیات عدم کړیدې، محروم او د ازمویني غایب چې محصل په هغه کې نوم لیکلی وي، د هماغه سمستر عدم کړیدې گڼل کېږي. یوازي هغه مضامین چې په هغو کې عدم کړیدې شوی دی په بل کال کې په عین سمستر کې تعقیب او د کړیدونو اوسط یې د سمستر د مضمونونو د مجموعې څخه محاسبه کېږي.
2. که چېرې محصل د سمستر په جریان کې حاضري بشپړه او د سمستر منځنۍ ازموینې یې تیري کړي وي او د ازمویني په ورځ د مضمونونو څخه په یوه کې د غیر مترقبه پېښو له امله حاضر نشي او موجه اسناد او مدارک یې د پوهنتون یا د لوړو زده کړو د مؤسسې د ازموینو د کمېټې لخوا تائید شوي وي وړاندي نه کړي، د نوموړي مضمون ازموینه په معذرتي ډول د سمستر د ازموینو په پای کې تیروي او پایله یې په لومړي چانس کې د محاسبې وړ ده.

دایمي منفکي

یوویشتمه ماده:

په هغه صورت کې چې د زده کړي په دوران کې په عین سمستر کې د کړیدونو د نیایي څخه زیات عدم کړیدې دوه واره تکرار شي د اړونده لوړو زده کړو مؤسسې څخه د محصل د دایمي منفکي لامل کېږي.

د نمرود اوسط نه بشپړول

دوویستمه ماده:

1. د سمستر د نمرود عمومي اوسط نه بشپړول په لومړي ځل کې د تدریسي مدیریت لخوا د پایلو په جدول کې په درج سربره د محصل د شفاهي اخطار لامل کېږي او په دوهم ځل کې بیا نه بشپړول په هغه صورت چې په دوو پرلپسې سمسترونو کې وي، د پایلو په جدول کې په درج سربره د لیکلي اخطار او د محصل څخه د لیکلي ژمني د اخیستلو لامل کېږي.
2. په درېیم ځل د نمرود اوسط نه بشپړول چې په درېو پرلپسې سمسترونو کې وي، محصل د نمرود اوسط د بشپړولو په منظور د هغو ۲ مضامینو د ازموینو په بیا تیروولو مکلف دی چې په وروستي سمستر کې یې د نورو مضامینو په نسبت نمرې ټیټې وي.

د زده کړي د دورې موده

درویشتمه ماده:

- د وړیا زده کړي حداکثر دوره په څلور کلنو پوهنځیو کې د ټاکلي دورې د ۲ کلنو څخه نشي زیاتیدای او د څلور کلنو څخه په زیاتو موده لرونکو پوهنځیو کې تر ۳ کلنو نشي زیاتیدای.

د نمرود تشریح

څلورویستمه ماده:

1. د بريالیتوب د نمرود تشریح د A څخه تر D پوري په لاندې ډول دي:
  - د ۹۰ څخه تر ۱۰۰ پوري A
  - د ۸۰ څخه تر ۸۹ پوري B
  - د ۷۰ څخه تر ۷۹ پوري C
  - د ۵۵ څخه تر ۶۹ پوري D
2. د ۵۵ څخه کمې نمرې عدم کړیدت گڼل کېږي او په F توري سره ښوول کېږي.

د فورمو ډولونه

پنځه ویستمه ماده:

1. تدریسي او د محصلانو مدیریټونه د ټاکل سوو مواردو د ثبت او د خپلو اجراتو د مستند کولو په منظور د لاندې فورمو څخه گټه اخلي:
  1. د محصل د ژمنلیک فورمه
  2. د جدید الشموله محصلانو فورمه
  3. د سمستر د مضمونونو د ټاکلو فورمه
  4. د سمستر د فعالیتونو سره د بنوونیزې پالیسي او اصلي او فرعي عنوانونو فورمه
  5. د میاشتنې حاضري فورمه
  6. په لیلیه کې د شمولیت فورمه
  7. د ازموینې د شقې فورمه
  8. د پایلو فورمه
  9. د محصل د زده کړه ییز فعالیت فورمه
  10. د نمر و د ترانسکرېټ فورمه
  11. د کریدېټ د سیستم د بنوونیز پلان فورمه
2. د لوړو زده کړه وزارت پورتنی فورمې طرحه او تصویبوي.

څلورم فصل

د ازموینو د اخیستولو شکل

د لوړو زده کړو د مؤسسې د ازموینو کمېټه

شپږویستمه ماده:

1. هره پوهنځی د سمستر په پای کې د ازموینو د اخیستلو په منظور د پوهنځی د رئیس تر ریاست لاندې او یا هم د لوړو زده کړو د مؤسسې د محصلانو چارو د مرستیال تر ریاست لاندې د لوړو زده کړو د مؤسسې د ازموینو کمېټه رامنځ ته کوي چې په ازموینو پورې د اړوندو چارو څخه نظارت کوي.

2. ازمویني د لوړو زده کړو د مؤسسې د ازموینو د کمېټې د تصمیم سره سم په لیکلي، تحریري یا مختلط ډول اخیستل کېږي.
3. د سمسټر د نهایي ازموینو وخت حداقل یو ساعت او حداکثر ۲ ساعته دی، په هغه صورت کې چې زیاتي مودې ته اړتیا وي د لوړو زده کړو د مؤسسې د ازموینو کمېټه یې په اړه تصمیم نیسي.
4. د نهایي ازموینو پارچې د لوړو زده کړو د مؤسسې د ازموینو د کمېټې په شتون کې د اړونده مضمون د استاد له خوا د ازموینو د کمېټې په خونه کې کتل کېږي.

د پوښتنو شمېر

اووه ویشتمه ماده:

1. د سمسټر د نهایي ازموینو د پوښتنو شمېر د مضمون د ډول او ځانګړي پر اساس د ۲۰ څخه تر ۴۰ پوښتنو پورې ټاکل کېږي، په ځانګړو شرایطو کې د ازموینو کمېټه د پوښتنو په اړه تصمیم نیسي.
2. د سمسټر د نهایي ازموینو د اخیستلو لپاره د مضمون او ځانګړي د ډول له مخي څلور ځوابه، لنډ تشریحي، تحلیلي او محاسبوي پوښتنې د ازموینو څخه یوه ورځ مخکي چمتو کېږي.

د نهایي ازموینو پایلي

اته ویشتمه ماده:

1. د نهایي ازموینو پایلي د ازموینو د اخیستلو څخه وروسته د ۳ څخه تر ۵ ورځو په جریان کې په رسمي شکل اعلانېږي.
2. د سمسټر د نهایي ازمویني د پایلو د اعلان څخه وروسته ۳ کاري ورځي د پارچې د بیا کتنې لپاره ټاکل کېږي، محصل کولای شي چې د پایلو د اعلان څخه وروسته په دې موده کې خپل لیکلی غوښتنلیک د بیا کتنې لپاره د اړونده پوهنځي ریاست ته وړاندې کړي.
3. که چېرې په یو مضمون کې د ناکامو محصلینو شمېر د ۳۰ سلنې څخه زیات وي، د ازموینو کمېټه د اړونده ډیپارټمنټ سره د هغه عوامل په کره توګه پلټي او د هغو په منطقي حل کې لازم اقدامات ترسره کوي.

4. د سمستر د نهایي ازموینو پارچې لږ تر لږه د یوه سمستر د مودې لپاره د ازموینو په کمېټه کې ساتل کېږي او د هغه څخه وروسته د ازموینو د کمېټې او اړونده ډیپارټمنټونو د گډ پلاوي په شتون کې سوځول کېږي.

پنځم فصل تبدیلی

د دولتي لوړو زده کړو د مؤسسو د محصلانو تبدیلی

نهه ویشتمه ماده:

1. نوي شامل شوي محصلین د یوې تحصیلي مؤسسې څخه بلي تحصیلي مؤسسې ته یا هم د یوې تحصیلي څانگې څخه بلي تحصیلي څانگې ته د تبدیلی حق نه لري.
2. د نارینه محصلینو تبدیلی په ورځنیو برنامو کې د یوې تحصیلي مؤسسې څخه بلي تحصیلي مؤسسې ته جواز نه لري.
3. د هغو بنځینه محصلانو تبدیلی چې لومړی سمستر یې په بریالیتوب سره تیر کړی وي، د یوې تحصیلي مؤسسې څخه بلي تحصیلي مؤسسې ته د لاندې شرایطو پر اساس صورت نیسي:
  - د اړوندو پوهنځیو د تدریسي مدیریټونو د لارې د غوښتنلیک وړاندې کول او د تبدیلی د فورمو بشپړول.
  - یواځې هماغه څانگې، ټولگي او سمستر ته تبدیلی ترسره کېږي.
  - د دواړو تحصیلي مؤسسو موافقه.
  - د اړونده تحصیلي څانگې د کانکور د معیاري نمرې بشپړول.
  - د زده کړې د دوام حق درلودل او د ۲ مضامینو څخه زیات عدم کربدیت نه لرل.
4. د شپې د برخې څخه د ورځني برخې ته تبدیلی صورت نشي نیولای.
5. د محصلینو تبدیلی د ورځني د برخې څخه د شپې برخې ته یا د یوې تحصیلي مؤسسې د شپې د برخې څخه د بلې مؤسسې د شپې برخې ته د لوړو زده کړو د اړوندې مؤسسې د لارې د لاندې شرایطو پر اساس صورت نیسي:
  - اړونده تحصیلي مؤسسې ته د غوښتنلیک وړاندې کول او د تبدیلی د فورمې بشپړول.

- د دواړو تحصیلي مؤسسو د موافقو موجودیت.
- د شپې په برخه کې د تبدیلی وړ تحصیلي څانگې شتون.
- د زده کړي د دوام حق درلودل او د ۲ مضامینو څخه زیات عدم کربدې نه لرل.
- 6. د شپې برخي ته د محصلینو تبدیلی د هماغه تحصیلي مؤسسې یا د مرکز او ولایاتو د لوړو زده کړو د مؤسسو په منځ کې یواځې هماغه تحصیلي څانگې، ټولگي او سمستر ته صورت نیولای شي.

د خصوصي لوړو زده کړو د مؤسساتو د محصلینو تبدیلی

دیرشمه ماده:

1. د خصوصي تحصیلي مؤسسو په داخل کې د یوې څانگې څخه بلې څانگې ته د محصلینو تبدیلی او د نویو شامل شوو محصلینو تبدیلی د یوه سمستر تر پای ته رسېدو پوري صورت نشي نیولای.
2. د زده کړي د وروستي کال محصلین په هماغه ولایت کې د یوې خصوصي تحصیلي مؤسسې څخه بلې تحصیلي مؤسسې ته نشي تبدیلیدلای.
3. د زده کړي په وروستي کال کې د خصوصي لوړو زده کړو د انستیتیوت څخه خصوصي پوهنتون ته تبدیلی جواز نه لري.
4. د خصوصي لوړو زده کړو د مؤسساتو څخه دولتي لوړو زده کړو مؤسساتو ته تبدیلی جواز نه لري.
5. د دولتي لوړو زده کړو د مؤسساتو څخه د خصوصي لوړو زده کړو مؤسساتو ته د محصلینو تبدیلی د لاندې شرایطو پر اساس صورت نیسي:
  - د تبدیلی د فورمو بشپړول.
  - د خصوصي تحصیلي مؤسسې موافقه.
  - یوازي هماغه تحصیلي څانگې، ټولگي او سمستر ته تبدیلی ترسره کیدای شي.
6. د یوې خصوصي تحصیلي مؤسسې څخه بلې تحصیلي مؤسسې ته د محصلینو تبدیلی د یوه سمستر د بشپړولو څخه وروسته د لاندې شرایطو پر اساس صورت نیسي:
  - د تبدیلی د فورمو بشپړول.

- د هغې تحصیلي مؤسسې موافقه چې هغې ته تبدیلي صورت نیسي.
- یوازي هماغې تحصیلي خانگې، ټولگي او سمستر ته تبدیلي صورت نیولای شي.
- د تحصیل د دوام د حق درلودل او د ۲ مضامینو څخه زیات عدم کړیدیت نه لرل.

د تبدیلیو وخت

یو دیرشمه ماده:

محصل د زده کړي په جریان کې یوازي یو ځل تبدیله کولی شي، دغه تبدیلي په کال کې یوځل د جدي او دلوي په میاشتو کې صورت نیسي.

د هیواده بهر د محصلینو تبدیلي

دوه دیرشمه ماده:

1. د هیواده بهر د لوړو زده کړو د مؤسسو څخه د هیواد په دننه کې د لوړو زده کړو مؤسسو ته د افغان محصل تبدیلي د لاندې شرایطو پر اساس صورت نیسي:
  - په اړونده څانگه کې د زده کړي د دوام د حق درلودل.
  - په اړونده هیواد کې د افغانستان د سیاسي او قونسلې نماینده گي تصدیق او د بهرنیو چارو وزارت تائیدی.
2. د هیواده بهر د لوړو زده کړو مؤسسه چې محصل د هغې څخه د تبدیلي غوښتونکی دی، باید قانوني فعالیت ولري.

د تحصیلي رشتې بدلون

دري دیرشمه ماده:

هغه محصلین چې د دولتي او گروپي بورسیو د لاري د هیواد څخه بهر زده کړي کوي، د هغوي د تحصیلي رشتې بدلون جواز نه لري.

د هیواد څخه بهر د تحصیلي اسنادو معادلت

څلور دیرشمه ماده:

1. وړاندې شوي اسناد د معادلت د ټاکلو او د تحصیل د دوام په غرض د اړونده تقنیني اسنادو سره سم، د پراوونو څخه تیرېږي.

2. افغاني محصلین چې د هیواده بهر د خصوصي لوړو زده کړو په مؤسساتو کې تحصیل کوي، د اسنادو او د معادلت د پړاوونو د تیرولو څخه وروسته په هیواد کې دننه د خصوصي لوړو زده کړو مؤسسو ته ورپېژندل کیدای شي.

3. د افغانستان تابعیت لرونکي محصل چې د هیواد څخه بهر په دولتي تحصيلي مؤسسې کې زده کړي کوي، په هغه صورت کې د خپلي کورنی متکفل وي چې د اسنادو او معادلت د پړاوونو د تیرولو څخه وروسته په هیواد کې دننه دولتي تحصيلي مؤسسې ته تبدیلیږي.

4. د افغانستان د ډیپلوماتانو اولادونه چې د هیواد څخه بهر په زده کړو بوخت وي، د ماموریت د پای ته رسېدو او افغانستان ته د راستنېدو وروسته په بهر کې د سیاسي او قونسلې نمایندګي د لاري د تائید شوو اسنادو پر اساس د پولي هاخوا د سندونو د ارزونې د ریاست د لاري د پړاوونو او معادلت د تیرولو وروسته په هاغه څانګه، ټولګی او سمسټر کې دولتي لوړو زده کړو مؤسسو ته ورپېژندل کیږي.

5. هغه مضامین او کریډیټونه چې محصل یې د هیواد څخه بهر اخلي د معادلت وروسته د هیواد په دننه تحصيلي مؤسسې کې د لېږد وړ دي او د زده کړي په دوره کي شمېرل کیږي.

د دولتي نیمه لوړو زده کړو د مؤسسو څخه دولتي لوړو زده کړو مؤسسو ته تبدیلی

پنځه دیرشمه ماده:

1. د دولتي نیمه لوړو زده کړو مؤسسو څخه دولتي لوړو زده کړو مؤسسو ته تبدیلی جواز نه لري.

2. د لوړو زده کړو مؤسسو څخه نیمه لوړو زده کړو مؤسسو ته تبدیلی د اړونده مؤسسو د موافقو په

صورت کې صورت نیولای شي.

د محصل مکلفیت

شپږ دیرشمه ماده:

محصل د تبدیلی په صورت کې په دوهمه تحصيلي مؤسسې کې د دې مقرري د حکمونو سره سم د کمبود

مضامینو په بشپړولو مکلف دی.

شپږم فصل

د لوړو زده کړو په مؤسسو کې شامیلېدل د دوولسمو ټولګیو فارغانو ورپیژندل او او شامیلېدل

اووه دیرشمه ماده:

1. د ښوونځیو د دوولسمو ټولګیو فارغان په بریالیتوب سره د کانکور د ازموینې د تیروولو وروسته د لوړو زده کړو مؤسسو ته ورپیژندل کېږي.
2. د ښوونځیو د دوولسمو ټولګیو فارغان کولای شي چې د اړوندې مقرري د حکمونو سره سم د شپې د کانکور د ازموینې په بریالیتوب سره د تیروولو وروسته د لوړو زده کړو د مؤسسو د شپې په برنامو کې شامل شي.
3. د ازموینو د ملي ادارې لخوا د کانکور ازموینه اخیستل کېږي، د ښوونځیو د دوولسمو ټولګیو فارغان د ورځې د لوړو زده کړو د برنامو په کانکور کې درې ځلي د گډون حق لري، د خصوصي لوړو زده کړو د مؤسسو د کانکور ازموینه د دې حکم څخه مستثناء ده.

د څووارلسمو ټولګیو د فارغانو جذب

اته دیرشمه ماده:

1. د طبي نیمه لوړو زده کړو د مؤسسو فارغان د یوه کال په تنزیل سره د ۸۰ فیصده نمره په بشپړولو سره یواځې په اړونده څانګه کې په بریالیتوب سره د اختصاصي ازموینې د تیروولو څخه وروسته په اړونده رشته کې د ظرفیت د شتون په پام کې نیولو سره د طبي لوړو زده کړو په مؤسسو کې جذبېږي.
2. د ښوونکو د روزنې د مؤسسو د څووارلسمو ټولګیو فارغان د نمره د فیصدې په پام کې نیولو څخه پرته د ښوونې او روزنې د داخل خدمت او د شپې پوهنځیو په څانګو کې د اړونده څانګو د شته ظرفیت په پام کې نیولو سره، د ازموینو د ملي ادارې په واسطه د اختصاصي ازموینې د تیروولو څخه وروسته په درېیمو ټولګیو کې جذبېږي.
3. د دارالعلومو د څووارلسمو ټولګیو فارغان د ۸۰ فیصده نمره د بشپړولو او د ازموینو د ملي ادارې په واسطه د اختصاصي ازموینې په بریالیتوب سره د تیروولو څخه وروسته د دولتي یا خصوصي

لوړو زده کړو په مؤسسو پورې په اړوندو څانگو کې د شرعياتو د پوهنځيو او د اسلامي تعليماتو او عربي ډيپارټمنټونو په درېيمو ټولگيو کې جذبېږي، ددغو څانگو فارغان په هغه صورت کې چې بالفعل ښوونکي وي، د نمر د فيصدي په پام کې نيولو پرته د اسلامي تعليماتو او عربي ډيپارټمنټونو کې جذبېږي.

د لوړو زده کړو په مؤسسو کې د بهرنيو اتباعو شاملېدل

نهه دیرشمه ماده:

بهرني اتباع د تقنيني اسنادو په رعايتولو سره د هيواد د لوړو زده کړو په مؤسسو کې شاملېدای شي.

د منفکي څخه وروسته د محصلينو دوهم ځلي شموليت

څلويښتمه ماده:

1. هغه محصلين چې د کانکور د پايلو د اعلان څخه وروسته د سمستر د پيل د لومړي مياشتي تر پای پورې نوم ثبت نه کړي، د اړونده پوهنځي څخه منفک او توحيدې ليست يې د ازمويني ملي ادارې او د محصلانو د چارو لوي رياست ته د سمستر د پای ته رسيدو مخکې ليرل کيږي.
2. هغه محصلين چې د دې مقررې د حکمونو سره سم د کانکور په ازموينه کې د شموليت حق ولري، کولای شي چې د کانکور په راتلونکي ازموينه کې گډون وکړي.
3. که چيري محصلين د لومړي سمستر په پيل کې د بيلايلو دلايلو له امله نوم ثبت نه کړي او د منفکي ليست يې د ازموينو ملي ادارې او د محصلانو چارو لوی رياست ته ليرل شوی وي، په هغه صورت کې چې په راتلونکي کانکور کې يې گډون نه وي کړی، يو کلن ناکام گڼل کيږي په راتلونکي کال کې به هماغه پوهنځي او څانگه کې د تحصيل د دوام حق لري.
4. هغه محصلين چې د کانکور د پايلو د اعلان او په اړونده پوهنځي يا ډيپارټمنت کې د نوم د ثبت وروسته د لومړي سمستر د ازموينو مخکې د منفکي غوښتنه وکړي، منفکي يې د اړونده تحصيلي مؤسسې له لاري د پراوونو څخه تيرېږي او د کانکور په راتلونکي ازموينه کې د شموليت حق ترلاسه کوي.

5. هغه محصلین چې لومړی سمستر یې بشپړ کړی وي او د اړوندو پوهنځیو د وروستیو سمسترونو محصلین د کانکور په راتلونکي ازموینه کې د گډون حق نه لري او د منفکي څخه وروسته په اړونده پوهنځی کې د دوهم ځل د شمولیت حق نه لري.

اووم فصل

د محصلانو خدمتونه

د محصلانو د خدمتونو طرحه او پلي کول

يو څلويښتمه ماده:

1. د لوړو زده کړو مؤسسې مکلفي دي چې د محصلانو د فکري، ټولنيزي ودي، د پتو استعدادونو د پراختيا، د زده کړه ييز کيفيت، د کاري دنده ييزو فرصتونو د لوړولو او د دوام داري زده کړي سره د محصلانو د علاقه مندی په منظور د اړوندو ادارو سره په همېرغي لاندي خدمتونه وړاندي کوي:

- د کتابتون، لابراتوار، د لوړو زده کړو مؤسسو د عمومي تأسساتو، پوهنځی، ډیپارتمنت، څانگو او ټولو قوانينو، مقررو، لايحو او کړنلارو د اکاډميک چاپيريال د بيلابيلو اړخونو سره د نويو شامل شوو محصلينو بلدول.
- د علمي سمینارونو د جوړولو، د څيړني د تگلارو او د کتابتون انټرنټ، د مجلې د خپرولو او د محصلانو په خدمتونو پوري د اړوند سايت د سرچينو د لټوني، د زده کړه ييز نصاب په تدوين کې د لازمو مشورو، د خلاقو او نوښتگرو محصلانو د پيژندني او د محصلانو ترمنځ د زده کړه ييزو سياليو د تدويرولو د لاري د علمي مشاورې خدمتونه.
- د تحصيل په وخت کې او د فراغت څخه وروسته د کار چاپيريال ته محصلين د ننوتلو شغلي خدمتونو ته هڅول کيږي، يعني محصلانو ته د حضوري او غير حضوري زده کړه ييزو سمینارونو د جوړولو له لاري د اړوندو شغلي څانگو زده کړه ييزي برنامې په ځانگړي ډول د کار د بازار د اړتيا وړ مهارتونو زده کړه ورکول کيږي، د محصلانو لپاره په دولتي او غير دولتي ادارو کې د کار زده کړي زمېنې د سمستر د رخصتو په منځ کې او يا هم بعد له وخته پروگرامونه د سمستر په جريان کې برابرېږي.

- د سلامتیا خدمتونه او رواني روغتیا چې په دې برخه کې د محصلانو رواني او ټولنيزي روغتیا ته پاملرنه کېږي او د ستونزي د څرگندېدو په صورت کې د رواني روغتیا د متخصصینو سره لازمي مشوري صورت نیسي او د محصل د سالمې اروا د تأمینولو په منظور علمي او روغتیايي سمینارونه جوړېږي.
  - د شخړو د حل خدمتونه چې په دې برخه کې د تاوتریخوالي د پیدا کونکو موقعیتونو پیژندنه، د تاوتریخوالي د کمښت، د سولې، زغم او د یو بل منلو فرهنگ، د سالمې زده کړې د فضا برابرول، د تاوتریخوالي څخه د رامنځ ته شوو ستونزو لري کول، د قومي، ژبنيو، او نورو تعصبونو او تبعیض څخه د مخنیوي، د ډله ییز کار د روحيې رامنځ ته کول تر مطالعې لاندې نیول کېږي او د هغو منطقي حل لاري لټول کېږي.
2. د محصلانو چارو معاونیت او د پوهنځیو ریاستونه مکلف دي چې د خدمتونو د وړاندې کولو د تطبیق څخه څارنه وکړي.

اتم فصل

وروستي حکمونه

څارنه

دوه څلویښتمه ماده:

د لوړو زده کړه وزارت مکلف دی چې د دولتي او خصوصي لوړو زده کړو په مؤسسو کې د دې مقرري د حکمونو د تطبیق څخه څارنه وکړي.

د لایحو او کړنلارو وضع

دري څلویښتمه ماده:

د لوړو زده کړو وزارت کولای سي چې ددې مقرري د حکمونو د ښه تطبیق په منظور لایحي او کړنلاري وضع کړي.

انفاذ

څلور څلویښتمه ماده:

دغه مقررې په رسمي جریده کې د خپریدو د نیتې څخه نافذیږي.

د لوړو زده کړو په مؤسسو کې د سمسټر د منځني او وروستي آزموینو د اخیستلو طرز العمل

پیژندنه

ازموینه هغه طریقه ده چې له مخې یې د زده کوونکو د علمي او نظري مهارتونو د زده کړې کچه په یوه ټاکلې موده کې ارزول کېږي، پوهان په دې باور دي چې د ښوونې او روزنې له سیستم څخه د مطلوبو پایلو د ترلاسه کولو لپاره ازموینه اخیستل کېږي. باید عادلانه او شفاف وي او د ساینسي معیارونو سره سم باید د وخت اړتیاو سره سمون ولري. همدا لامل دی چې د لوړو زده کړو وزارت د ښوونې او روزنې له بهیر څخه د مثبتو پایلو د ترلاسه کولو او په هیواد کې د لوړو زده کړو د کیفیت د ښه والي په موخه د محترمو استادانو او پوهانو په همکارۍ دغه کړنلاره جوړه او عملي کړه. تمه کېږي چې د ازمویني ساحه به ښه شي او په پایله کې به د لوړو زده کړو په موسسو کې د زده کړې کیفیت ښه شي.

لومړۍ څپرکي

د امتحاناتو د کمیټو جوړول

لومړۍ ماده: د پوهنتون په کچه د امتحاناتو کمیټه

الف: د کمیټې د غړو شمیر د تحصیلي موسسې د علمي شورا لخوا له استادانو (۲۰-۱۵) څخه ټاکل کېږي.
ب: د کمیټې آمر د مؤسسې د محصلانو چارو مرستیال یا د ازمویني د کمیټې یو غړی د مؤسسې د رئیس ورسره موافقه وکړي ټاکل کېږي.

ج: د کمیټې دندې:

- د تحصیلي مؤسسې په کچه د ازموینو د نظم ترتیبول.
- په خپل وخت د ازموینو د اخستلو په برخه کې همکاري.
- د ازموینو د بهیر څخه څارنه او د مؤسسې علمي شورا ته راپور ورکول.
- د تدریس شوي برنامې سره سم د ازمویني د پوښتنو څخه ډاډمن کیدل.

دوهمه ماده: د پوهنځي په کچه د ازمویني د کمیټه

الف: د کمیټې د غړو شمیر د پوهنځی د علمي شورا لخوا د پوهنځی د استادانو څخه د (۱۰-۵ تنه) غوره کېږي.

ب: د کمیټې آمر د پوهنځی رئیس یا د کمیټې له غړو څخه یو تن د پوهنځی د رئیس په موافقه سره ټاکل کېږي.

ج: د کمیټې دندې

- د پوهنځیو د ازموینو کمیټه دنده لري چې د سمستر د ازموینو له پیل څخه یوه اونۍ مخکې د اړونده پوهنځیو حاضري وڅاري او محروم محصلین په نښه کړي او د اړوندې کمیټې له تائید او د پوهنځی د رئیس له تائید وروسته یې د مؤسسې د محصلانو چارو معاونیت ته ولېږي.
- د باصلاحیته چارواکو لخوا دوی ته د سپارل شوي مواردو ارزونه او تطبیق کول.
- د پیش بینی شوي طرز العمل سره سم د مضمون د پوښتنو ملاحظه.
- د ازموینو په اړه د شکایتونو ارزونه او حل.
- د پوهنځی علمي شورا او مؤسسې د ازموینې کمیټې ته د راپور وړاندې کول.
- د ډیپارټمنټ ازموینو پرمهال همکاري (په ځانگړې توگه هغه ډیپارټمنټونه چې په کافي شمیرکادري غړي نلري)

درېمه ماده: د پوهنتون او مؤسسې په سطحه د ازموینو کمیټه:

په هغو پوهنتونونو او تحصیلي موسسو کې چې د پوهنځی په کچه د ازموینې کمیټه نلري، باید د پوهنتونونو په کچه د تحصیلي بنسټونو ترمنځ د ازموینې کمیټه رامنځته شي او د هغو دندو تر څنګ چې د پوهنتونونو او تحصیلي بنسټونو د ازموینې کمیټه په پام کې نیول کېږي، د پوهنځی د ازموینې د کمیټې دندې هم د همدې یوې کمیټې لخوا پرمخ وړل کېږي.

دوهم څپرکی

د ازموینې ډولونه، د پوښتنو شمیر، د ازموینې موده او د هغوی مصونیت

څلورمه ماده: د ازموینو ډولونه:

په لوړو زده کړو مؤسساتو کې د ازموینو ډولونه د امتحانونو د قانون د شپږمې مادې او د کریډیټ سیستم نولسمې مادې له مخې تنظیمېږي.

پنځمه ماده: د امتحان د پوښتنو شمیر او د هغوی د نمر و ارزښت

الف: د سمسټر په وروستي ازموینه کې د پوښتنو شمېر د (۳۰-۴۰) ترمنځ وي، چې څلورځوابه پوښتنې، توضیحي، تحلیلي، او محاسبه د موضوع د نوعیت پر بنسټ وي.

ب: د هرې پوښتنې ارزښت څلور ځوابونه (۱ نمره) د یوې تشریحي، تحلیلي او محاسبوي پوښتنې نظر د مضمون د نوعیت ته له (۳-۵) پورې دي.

شپږمه ماده: د ازموینې وخت، د ازموینې د پوښتنو چمتو کول، د ازموینې د مهال ویش او د ازموینې بڼه

أ. نظر د مضمون نوعیت ته د ازموینې موده لږ تر لږه ۶۰ دقیقې ده.

ب. پوښتنې به د ازموینې لپاره یوه ورځ مخکې د اړونده څانګې د استاد لخوا لیکل کېږي او د څانګې د آمر له لوري تائید او د کټنگ له نصبولو وروسته چمتو کېږي.

ج. د لوړو زده کړو په مؤسسو کې چیرې چې د کرډیټ سیستم پلي کېږي د کرډیټ سیستم د لایحې سره سم، او د لوړو زده کړو په مؤسسو کې ازموینې د لوړو زده کړو وزارت د ازموینې قانون سره سم اخیستل کېږي.

د. ازموینه په مخکیني ټاکل شوې ورځ او وخت کې اخیستل کېږي، او د معقول عذر پرته تغیر نشي کولای.

ه. په هغه صورت کې چې د پوهنځي علمي شورا د یو ټاکلې مضمون لپاره تفرري ازموینه تصویب کړي، دا ازموینه به د ازموینې د بورډ لخوا اخیستل کېږي چې له دريو څخه کم نه وي او د پوهنځي د علمي شورا لخوا ټاکل کېږي.

و. د ځوابونو کیلي د اړونده څانګې د استاد لخوا چمتو کېږي او زده کونکو پارچې د هغې مطابق ارزول کېږي.

ز. د هر مضمون د وروستي ازموینې پایله، په هر ټولګي کې د زده کونکو د شمیر په پام کې نیولو سره، د ازموینې څخه حد اکثر درې ورځې وروسته اعلان کېږي.

ح. هغه نمرې چې د امتحان په شقه کې بدون د قلم خورده ګي څخه د اړونده دپارتمنت له لوري ترتیب شوی او د ازموینې کمیټې د تائید او د پوهنځي د رئیس د کتنې څخه وروسته د مربوطه

پوهنځی تدریسي مدیریت ته د محصلینو د علان لپاره سپارل کيږي یوه کاپي د ازمویني کمېټه او اړونده ډیپارټمنټ کې ساتل کيږي.

ط. هغه محصلین چې د سوالونو له ویشلو مخکې په ټاکلي وخت ازموینه کې گډون نه کوي په همدې ازموینه کې د گډون حق نه لري او غیر حاضر گڼل کيږي.

اوومه ماده: د امتحان شفافیت او مصونیت

أ. د امتحان په ورځ د پېژند کارت درلودل اړین دي.

ب. هره پوهنځی یا لوړو زده کړو مؤسسه باید د ازموینې کمیتې لپاره ځانگړې خونه ولري.

ج. د امتحان د کمیتې په خونه کې، د امکان په صورت کې، د هرې ځانگړې لپاره، تر یو بل سمستر پوري د ازموینې د پارچو د ذخیره کولو لپاره ځانگړې الماری یا سیف اړین دی.

د. د ځانگو ټول استادان مکلف دي د ازموینې د ختم څخه وروسته پارچې د ازموینې پایلې د بیا کتنې، ارزونې او ساتنې لپاره د ازموینې کمیتې ته وسپاري.

ه. استادان دي د ورځي په اخر کې خپلي پارچې په اړونده الماری کې خوندي کړي او کیلي دې د کمیتې امر ته تسلیم کړي.

و. د ازموینې د کمیتې کیلي دي د کمیتې د امر او یا د کمیتې د غړو څخه د یوه تن د کمیتې د امر په توافق سره ساتل کيږي.

دریم څپرکی

اتمه ماده: تحصیلي نصاب او د تدریس بڼه

1. د ولایتونو د پوهنتونونو ځانگړې او پوهنځی مکلف دي چې خپل نصاب د مرکز د لوړو زده کړو مؤسسو د ځانگو او پوهنځیو له نصاب سره همغږي کړي.

2. د هر مضمون نصاب باید د ځانگړې لخوا د تحصیلي نصاب سره سم ترتیب شي.

3. د ذکر شویو شرایطو سره سم درسي کتابونه یا لیکچر نوتونه باید د سمستر په پیل کې د اړونده ځانگړې لخوا چمتو او زده کونکو ته په واک کې ورکړل شي.

4. لیکچرونه باید په یوه درس کې د پاورپاینټ (5-8 معیاري مخونه) په بڼه چمتو او وړاندې شي، او د لیکچر په ساعتونو کې باید د نوتونو څخه ډډه وشي.

5. په هغو پوهنتونونو کې چې تر اوسه د کړیدیت سیستم نه دی پکې پلي شوی، د کړیدیت سیستم د تطبیق لپاره باید په تدریجي ډول لازم چمتووالی پیل شي.

د نظم او ډسپلین لایحه

پوهنتون او د لوړو زده کړو مؤسسه یو اکاډمیک حریم دی. د هیواد د عالی استعداد لرونکو ځوانانو د تخصصي ودې او پراختیا چاپیریال دی. چې همدغه ځوانان باید خپل هیواد په مختلفو اجتماعي او کلتوري برخو کې د رفاه په لور رهبري کړي.

استادان او پوهان د ټولني د پرمخ تللي قشر په حیث مسؤلیت لري. چې د تدریس او علمي تخصص تر څنګ اجتماعي عالی او سالم اخلاقو ته تظاهر او تبارز ورکړي، لهدا هیڅ ډول بې نظمي، اصول ماتول او ناوړې کارونه د منلو وړ نه دي. ځکه نو لاندې لایحه او مقررات د مخنیوي په تصمیم ګیري کې د شفافیت او هپهنگي ایجادولو په موخه ترتیب شوېده.

لومړي فصل:

غټي سر غړونې

لمړۍ ماده:

رشوت اخیستل، فساد، د موقف څخه ناوړه استفاده غلا او نور هغه ناوړه اعمال چې د قضائي او عدلي څانګو ته د معرفي سربیره، کیدای شي په موقتي یا دایمي ډول د محصل د اخراج سبب شي. دوهمه ماده:

د تخلفاتو په صورت کې د مجرم د دایمي یا موقتي اخراج فیصله به د مؤسسي علمي شورا کوي.

دویم فصل:

د ټولني ضد کړني

درېمه ماده:

- شخصي تېری، مخامخ سپکاوی، شخصیت وژنه، د علمي مراسمو ګډوډول، د ټولنیزو او کلتوري مراسمو ګډوډول.
- قانون او مقرراتو څخه سرغړونه لکه: د لېلې، ازموینې مقررات، د وسایلو او امکاناتو څخه بې له اجازې استفاده کول.

- د درس، تحقیق او د ادارې د نظم اخلالول.
  - په علمي مؤسسو کې د نورو خلگو تهدیدول، بې ځایه زور زیاتې یا هر هغه کار چې د نورو صحت ته فزیکي، رواني، او شخصي تهدید وي.
  - قومي، ژبني او ډله آیزو اختلافاتو ته لمن وهل.
  - د نشه یي توکو خرڅول، څکول، وړل او راوړل، څار او یا نور غیري قانوني لویي د پوهنتون یا لیلیې په انگرې کې.
  - د اسلحې درلودل، خرڅول، وړل او راوړل، د ځانه سره ساتل، او هر هغه شی چې د اسلحې په ډول کار کوي، یا هر هغه شی چې په علمي مؤسسو کې غیري قانوني اعلان شوي وي.
  - د پوهنتون د مسئولینو د لارښوونو څخه سرغړونه.
- د امنیتي مسئولینو د پوهاوي څخه قصداً سر غړونه، د نقلیه وسایطو په چلولو کې بې پروایي او د پوهنتون په انگرې کې بې ځایه دریدل.
- څلورمه ماده:
- سر غړونکی د درېیمي مادې د مقررې مطابق باید تادیب شي، نصیحت، خبرداری، د وظیفې څخه عزلول، تبدیلول البته د علمي شورا د تصویب سره سم.

دریم فصل:

علمی سرغړوني

پنځمه ماده:

- د علمي اثارو یا نورو تألیفاتو څخه ناوړه گټه اخستل لکه: نقل، د بل اثر د ځان په نامه کول، د بل چا کورنۍ دنده، د بل چا لیکل شوې مقاله، د بل چا پروژ، رساله، ماسټري، دوکتورا یا نور داسې کتابونه تألیفات یا د نورو درسي موادو ناوړه استعمال.
- د نورو خلکو د نظریې، مفکورې او تجربې کارول د مؤلف بې اجازې، یا د سرچینې د ذکر څخه بغیر او یا په تغیر د جملو او یا عباراتو د بل کس لیکنه په ځان پوري تړل.
- غیري دقیق د رایو شمېرل، بې له علمي تحقیقه د نتایجو او معلومات ارایه کول.

- هر ډول جعل کاري او حق تلفي، په رسمي اسنادو کې مداخله، د مضامینو د نمرې د تغیر او تبدیل، د مؤسسې د مسؤلینو امضاء پر خپل سر کول او نور هغه اعمال چې ناروا امتیازات په لاس ورڅخه راځي.
- جعلی اسناد جوړول، جعل کاري او چمبازي په اسنادو کې یا بې له اجازې استفاده د بل د اسنادو څخه یا د خپلو اسنادو څخه غیر قانوني استفاده.
- هر ډول غلط اقدام لکه: د نورو سره تر مخه یا وروسته تر امتحان د سوالو تبادلې، او یا د نقل لپاره په پټه توگه د تخنیکي یا خپرندویه وسایلو استعمال.
- په امتحان کې د بل چا پر ځای حاضریدل، یا بل چا ته اجازه ورکول چې د بل چا پر ځای امتحان ورکړي.
- غېري قانوني استعمال د هغه وسایلو چې صرف د هغې مؤسسې د یوه ټاکلي شخص پورې اړه لري.
- د پوهنتون، پوهنځی د ټکنالوژي او معلوماتي وسایلو څخه غلطه استفاده او یا غیر اسلامي او غیر کلتوري سایټونه او ویب پاڼو ته د لاس رسي لپاره د پوهنتون او پوهنځی ټکنالوژي استعمالول.

شپږمه ماده:

- هر ډول مخالفتونه چې د دغې تحصیلي مؤسسې ارزښت، مسلکیتوب، احترام، او باور د ټولني خلک په شک او تردّد کې اچوي باید په مقابل کې یې سخته کړنه وشي، د علمي مخالفت جزاگانې د دغه مقرري په پنځم فصل کې یاد شوېده، لکه: د پروژې له اړخه نصیحت، خبرداري، تبدیلی، شاته کول، محرومول حتی ایستل، د هري پوهنځی او یا لوړي زده کړي مؤسسې، تحصیلي شورا له اړخه باید دغه جزاء تصویب شي.

اوومه ماده:

- اخري فیصله باید تصمیم نیوونکي اداره رسماً گڼگار ته واوروي، در خواست پر تجدید نظر باندې د هغه تاریخ څخه تر لسو ورځو پورې د هغې مؤسسې مربوطه ریاست ته یا د لوړو زده کړو وزیر ته باید ورکړل شي.

اتمۀ ماده:

- هغه مخالفتونه، سر غړونې او جرمونه چې په دغه مقررۀ کې نه دي ځای پر ځای شوي، د میرویس خان نیکه زابل د لوړو زده کړو مؤسسې رهبري شورا او د لوړو زده کړو وزارت د رهبري شورا کې یې په اده پرېکړه نیولای شي.

لسمۀ ماده:

- دغه مقررۀ په درې فصله او نهو مادو کې ترتیب شوېده، وروسته تر منظوري د لوړو زده کړو د وزیر نافذ قانون دی.

د لیلیې طرز العمل

د لیلیې د تنظیم او نورو موضوعاتو ته درسیدگي په خاطر د لیلیې شورا په لاندې ډول تشکیلېږي. په ولایاتو کې:

1. د تحصیلي پوهنتون اداري معاون د رئیس په توگه.
  2. د پوهنتون د محصلینو د چارو معاون د غړي په توگه.
  3. د تحصیلي پوهنتون د رئیس په خوښه د یو استاد انتخاب د غړي په توگه.
  4. یو تن د محصلینو نماینده د محصلینو په خوښه په تعلیمي سمستر کې د غړي په توگه.
  5. د لیلیې مدیر د منشي په توگه.
  6. د لیلیې شورا په هرو ۱۵ ورځو کې یو ځل عمومي جلسه دایروي.
  7. خاصي جلسي د اداري شورا د رئیس په پرېکړه هم دایر دلای شي.
  8. د کوچنیو او عاجلو مسئلو د حل په خاطر د شورا رئیس کولای شي چې د پوهنتون په داخل کې فرعي کمیټې جوړي کړي.
  9. د لیلیې د شورا او د فرعي کمیټو حدود دندی په داخل د لیلیه کې د یوې خاصي لایحیې په واسطه چې د وزارت د رهبري هیئت لخوا جوړه شوې وي تنظیمېږي.
- په لیلیه کې شامل محصل په لاندې مواردو کې مجازات کېږي.

1. ناسمه رویه، د استادانو بې احترامی او سپکاوي او د پوهنتون د لیلیې د اداري او منسوبینو بې احترامی.

2. بغیر له عذر څخه په قصدي ډول په درس او لیلیه کې غیر حاضري کول.
  3. دورقو او اعلاناتو نشرول او نصول چې د اسلامي، اخلاقي، ناوړه عنعناتو او د پوهنتون د اوصولو مخالف وي.
  4. د لیلیې وسایلو او تجهیزاتو ته نه پاملرنه او بې احتیاطي.
  5. د لیلیې په داخل او یا خارج کې د درس اخلال او بې ځایه حرکتونه کول.
  6. ټول هغه تخلفات او کړنې چې د ادارې او لیلیې د بې نظمي سبب ګرځي.
- هغه محصلین چې د درس او لیلیې څخه غیرحاضر وي د هغې ورځې د غیرحاضري په سبب د لیلیې او خوراک څخه محروم ګڼل کېږي، او په لاندې ډولونه اخطار ورکول کېږي:
1. شفاهي اخطار ورکول کېږي.
  2. مکتوبي اخطار ورکول کېږي.
  3. د یوې میاشتي لپاره په موقت ډول د لیلیې څخه ایستل کېږي.
  4. د لیلیې شورا د پرېکړې په اساس خوراک او بدل اعاشه نه ورکول.
  5. د یوې میاشتي څخه د زیات وخت لپاره ایستل.
  6. د یوه کال لپاره د لیلیې څخه ایستل.
  7. په دایمي ډول د لیلیې څخه ایستل.
  8. د نظم او ډسپلین مربوطه (۱،۲،۳) ذکر شوي جزاګانې ورباندې تطبیقول.
  9. د همدې مادې د ۳ فقرې په اساس د لیلیې د شورا د صلاحیتونو د جزاء د (۴،۵،۶) مادې د (۳) فقرې په اساس د شورا په پشنهاد د لوړو زده کړو وزارت صلاحیت دي.
  10. د شفاهي او مکتوبي اخطار څخه علاوه نورې ټولې د ډسپلیني جزاګانې د همدې مادې د (۳) فقرې پر اساس د محصل مربوطه پوهنځی د مشخص پوهنتون او د هغه کورنۍ ته رسول کېږي.
  11. هر کله چې محصل ممنوعه او الکولي مشروبات استعمال کړي په دایمي ډول د لیلیې څخه خارجېږي.
  12. هر کله چې محصل مختلف ډول سلحې، مخدره مواد، زخمي کونکي آلې او خطرناک مواد د لیلیې داخل ته راوړي په دایمي ډول د لیلیې څخه خارج او د عدلي تعقیب لاندې نیول کېږي.

مختلف احکام

د لیلیې په مسؤل او ټولو منسوبینو باندې لازمه ده چې د دغه پرېکړې احکام تطبیق کړي. د دغې پرېکړې مربوط د ډسپلین او نظم جزاګانې د لیلیې د مسؤل او مسؤلینو لخوا او یا هم د ضرورت په وخت د امنیتي قواوو لخوا تطبیقېږي.

د غذایی موادو د برابرولو، خریداري او پخولو سربېره د محصلینو نماینده په نوبتي ډول سره د یوې خاصې لایحې په اساس د ناظر په توګه خپله وظیفه اجراء کوي دغه نظارت د کمیت، توزیع او د خوراک د صحي پخت څخه عبارت دي.

د لیلیې شامل محصلین مکلف دي چې د دغې فیصلي حکمونه په ځان باندې تطبیق او مراعت کړي.

د لیلیې اصول

لیلیه ددغه قانون پر اساس د مستحقو محصلینو لپاره امتیاز یا د اوسېدو ځای دي چې د تحصیل په دوران کې ورته مهیا کېږي.

هغه محصلین چې واجد شرایط وي د دغه پر اساس په لیلیه کې د شاملېدو وړ ګرځي.

په لیلیه کې د اوسېدو شرایط

1. د ولایتو او دولسوالیو هغه بې کوره محصلین چې د اوسېدو فاصله یې د پوهنتون څخه (۳۵) کیلومتره په اندازه وي د قانون د حکم پر اساس په لیلیه کې د شاملېدو وړ ګرځي.
2. هر هغه محصلین چې د لیلیې لیسې اخیرني صنفونه یې د یو کال څخه زیات په نهاري ډول سرته رسولی وي د پورته ذکر شوي مادې د اولي فقرې پر اساس په لیلیه کې شاملیدو وړنه ګرځي.
3. په لیلیه کې شاملیدو سهمونه هر کال د لوړو زده کړو وزارت لخوا تعین او ټاکل کېږي.
4. د محصل د بې کورې او اوسیدو ځای د مربوط ادارو لخوا تثبیت او برابرېږي او د لیلیې د شورا د ارزیابي او تائید څخه وروسته د اعتبار وړ ګرځي.
5. هغه محصلین چې د وضع شوي قانون پر اساس په لیلیه کې شاملیدو محروم ګڼل کېږي مګر دوی لیلیه کې د اوسیدو هیله لري کولای شي چې د لوړو زده کړو وزارت د موافقي په اساس د لیلیې مصارف ومني او په لیلیه کې ژوند وکړي په هغه صورت چې لیلیې اوسیدو امکانات موجود وي.

6. په لیلیه کې اوسیدونکي محصلین د ناکامي او یا هم د محرومي په سبب په یو سمستر کې د هماغه سمستر تکرار په صورت د لیلیې د گټي څخه محروم گڼل کېږي مگر د تکراري سمستر په اخر کې (۶۵) فیصده نمره د برابرولو په صورت کې دوباره په لیلیه کې شاملیدو وړگرځي.
7. په لیلیه کې شته محصلین د هر تدریسي کال په اخر کې (۶۵) فیصده نمره نه پوره کولو په صورت د لیلیې څخه خارجېږي.
8. د لیلیې محصلین د تاجیل د اخستلو په صورت کې د لیلیې د حقوقو څخه نه برخمن کېږي.
9. د لیلیې شامل محصلین د یوه مخصوص کارت درلودونکی وي چې د لیلیې د ادارې لخوا څخه د ټولو مشخصاتو سره ترتیب او توزیع شوی وي.
10. د محصل کارت سوانح د مربوط پوهنځی د محصلانو د مدیریت لخوا ترتیب او د محصل په لیلیه کې د حق د تثبیت څخه وروسته ورځني کار اخیستل کېږي.
11. په لیلیه کې شامل محصل د خپلو قیمتي اجناسو د حفاظت کولو مسؤل دی.
12. په اطاق کې د محصلینو ټاکل دي، د هغوی معرفي کول مربوطه اطاقو ته او د ضرورت وړ لوازمو ویش د ټاکل شوي لایحې په اساس سرته ورسېږي.
13. د محصل روزمره خوراک او تعین شوي برخه د شته بودیجې په مطابق تعین شوي دي او د لیلیې د ادارې لخوا برابر، پخول او توزیع کېږي.
14. د ډوډۍ د خوړولو دوختونو تغیر د تدریسي ساعتونو او د کال د فصلونو د تغیر په مطابق د لیلیې دشورا لخوا د محصلینو سره په تفاهم تبدیلیږي.

د لیلیې په داخل کې د محصلینو مکلفیتونه

محصلین پر دې مکلف دي چې په داخل د لیلیې کې نظافت، نظم او ډسپلین د لایحې مطابق په جدي ډول مراعت کړي.

1. په لیلیه کې شامل محصل د دې حق نلري چې د اوبو درسولو سیستم، برق او نورو وسایلو څخه ناسمه گټه واخلي.
2. د پورته ذکر شوي مادې د اولي فقرې پر اساس ټول لوازم او سامان چې د محصل لخوا تخریب او یا هم ضایع کېږي د تثبیت په صورت محصل پر تاوان ورکولو مکلف دي.

3. په لیلیه کې شامل محصل پدې مکلف دی چې د رخصتي د شروع سره سم او یا هم په لیلیه کې تعطیل سره سم لیلیه خالي او شته سامان مربوطه مسؤلینو ته تسلیم کړي.
4. ذکر شوې رخصتي او یا هم تعطیل په لیلیه کې د (۳) فقري پر اساس چې په هغه کې د سمستر رخصتي او یا هم هغه رخصتیاني چې د مربوطه پوهنځی لخوا له مخکې څخه درکول کيږي شاملې دي.
5. محصلین نشي کولای چې د همدې مادې (۴) فقري رخصتیانو په وخت کې د لیلیې د ډوډۍ او یا هم بدل اعاشې څخه مستفید شي.

میرویس خان نیکه زابل د لوړو زده کړو موسسې دعمومي کتابتون کړنلاره

د کتابتون څخه د گټې اخیستني کړنلاره:

1. د مطالعې فرهنگ مروجولو لپاره اړینه ده چې منظم کتابونه او معیاري سیستم ولرو، په همدې موخه د میرویس خان نیکه زابل د لوړو زده کړو موسسې ریاست مقام په همکاری د کتابتون عمومي مدیریت د گرانو مراجعینو لپاره لاندې مقررات وضع کړي، هیله ده ټول یې مراعت کړئ.
2. وړاندې له دې چې د کتابتون څخه استفاده پیل کړئ د کتابتون له مقرراتو ځانونه خبر کړئ چې وروسته ناخبري بیا عذر نه بلل کيږي.
3. له کتابتون څخه یواځې د د موسسې اړوند استاذان، محصلین، او اداري کارکونکي استفاده کولای شي.
4. د کتابتون څخه د استفادې کوونکو اشخاصو لپاره د کتابتون ځانگړی هويت کارت درلودل اړین دی.
5. په کتابتون کې د ننه په زوره خبرې کول، یو تر بل مباحثه یا په تیلیفون کې غږېدل جدا بند دي.
6. په کتابتون کې د ننه د هرې پوهنځی کتابونه او الماری مشخصې شوي دي، هیڅوگ حق نلري چې د یوې پوهنځی کتابونه او نور علمي اثار د بلې پوهنځی له هغو سره گډ کړي.
7. کتابتون ته د داخلیدو په وخت مو باید ټول کتابونه اجناس او شخصي توکي بهر په میز کېږدئ هیچا ته د یادو اجناسو د داخلیدو اجازه نشته.

8. ټول مراجعین مکلف دي چې د خوښې وړ موضوع تر پیدا کیدو وروسته د نورو محصلینو مزاحمت ونکړي او د وخت خیال وساتي.
9. نظافت د ایان جز دی هیله ده د پاکوالي پام وساتي.
10. د کتابتون د اجناسو لکه میز، چوکي، الماري او د کتابتون اړوند نورو توکو ساتلو ته پاملرنه وکړئ.
11. د ادارې له کارکوونکو سره د اداري اصولو له مخې چلند وکړئ، په خپل نوبت او نرمله لهجه یو له بل سره خبرې وکړئ.
12. ټول مراجعین کولای شي چې د کتابتون د لا پرمختګ لپاره هر ډول وړاندیزونه او برنامې د کتابتون د مسؤلینو سره شریکې کړي.
13. د هرې پوهنځی کتابونو لپاره الماری خانګرې شوې دي، هېڅوک حق نلري، چې د یوې پوهنځی کتابونه د بلې له کتابونو سره ګډ کړي، هر کتاب چې په کوم ډول اېښودل شوي وي، د راخپستلو وروسته یې په خپل ځای کې په منظم ډول کېږدئ.
14. کله چې محصل ته کتاب توزیع کېږي، باید د هويت کارت له ځان سره ولري .
15. له سمستري او تدریسي کتابونو پرته یو کتاب یوه اونۍ وخت لري، د کتاب د ځنډولو په صورت کې بیا تر یو سمستره پورې نوموړی محصل ته کتاب نه ورکول کېږي.
16. که کوم محصل په کتاب کې پرته د خپل نوم نه (هغه هم په پنسل) اضافي لیکل په قلم باندې وکړل، یا یې څېرې کړې و، نو محصل مکلف دی چې، دا کتاب نوی کتابتون ته وصول کړي.
17. مونوګرافونه، دایرت المعارف او یو شمیر نور مهم علمي اثار چې په کتابتون کې یې موجودیت ډیر اړین بلل شويده هیڅوګ نه شي کولای چې له ځان سره یې یوسي یواځې همدلته په کتابتون کې ترې ګټه اخیستلی شي.
18. هر څوګ کولی شي چې کتابتون ته اصلاحي، ټولنیز او زموږ د ټولني د رسوماتو مطابق کتابونه ډالۍ کړي .
19. که په کتابتون کې ستاسې د علاقې وړ کتابونه له کمښت سره مخ وي نو د مهربانۍ له مخې د کتابتون اداري کارکوونکو ته کتابونه د ټولو مشخصاتو سره ولیکئ تر څو د کتابتون اداره یې د اړوندو ادارو څخه غوښتنه وکړي.

20. ټول محصلین باید یاده کړنلاره په یاد ولري چې وروسته یې ناخبري عذر نه بلل کيږي.

د اخلاقي اصولو پالیسي

لومړی څپرکی

د رهبرۍ د غړو لپاره اخلاقي معیارونه:

لومړی ماده:

د میرویس خان نیکه زابل لوړو زده کړو مؤسسې د رهبري غړي د فوق العاده اهمیت وړ دي، ځکه د یوې سالمې ادارې په راس کې قرار لري. په همدې اساس د رهبري د غړو له پاره د لاندې مواردو مراعت کول اړین بلل کيږي:

1. د میرویس خان نیکه زابل د لوړو زده کړو مؤسسې رهبري تر لاس لاندې (استادان، کارکوونکي او محصلین) اشخاصو ته د یو منظم او اکاډمیک چاپیریال د برابرولو دنده لري.
2. د مؤسسې مشرتابه د غوره اشخاصو په ګمارلو، د فساد څخه د خلاصون، د اخلاقي او اداري فساد پر وړاندې د کلکې مبارزې په برخه کې خپلې هڅې کوي.
3. د مؤسسې د رهبري اړخ باید اخلاقي ارزښتونو ته په هره برخه کې ځای ورکړي.
4. د مؤسسې رهبري باید د اخلاقي ارزښتونو د روان تابع وي؛ د تقرر، ترفیع او امتیازاتو پوره ملاتړي وي.
5. د مؤسسې رهبري، چې هر کله د اخلاقي معیار څخه خلاف یو عمل وويني، باید له استادانو، اداري کارمندانو او محصلینو سره قانوني چلند وکړي.
6. د مؤسسې رهبري باید د سلسله مراتبو اصل په نظر کې ولري. همدا رنگه د لوړ اخلاقي معیار لپاره هڅې وکړي او ټول اشخاص خپلو مسؤولیتونو ته متوجه کړي. په هره تحصیلي دوره کې باید محصلینو ته د خپلې مؤسسې ټول مقررات ورو وپېژني او د هغوي څخه تعهد واخیستل شي، تر څو د تحصیل په جریان کې د میرویس خان نیکه زابل د لوړو زده کړو مؤسسې د پالیسي سره سم خپله تحصیلي دوره پای ته ورسوي.

دوهمه ماده:

ساله اداره هغه اداره ده، چې اخلاقي اصول او ضوابط عملي کړي. د مؤسسې رهبري، چې د اخلاقي اصولو سره آشنا ده او خپله یې هم دغه ضوابط پر ځان منلي دي، نو دوی مکلف دي، چې اداري

کارکوونکي، استادان او محصلین په دې امر کړي، چې دوي هم دغه لاره تعقیب کړي، تر څو یوه بانظمه اداره رامنځته شي.

دریمه ماده:

د مؤسسې رهبري او مشرتابه باید خپل نظر پر نورو ونه تپي، نور هم له دې لارې منع کړي او په یوه اکاډمیکه ساحه کې د صمیمیت، غوره اخلاقو، ښه تدریس، ښي روزنې او علم فضا خپره کړي.

څلورمه ماده:

کوم وخت، چې د رهبري هر غړي له پورته مواردو څخه سرغړونه وکړي، د لوړو زده کړو د مقرارتو له مخې باید اړوندو مسؤلینو ته جواب ورکړي.

دوهم څپرکی

د استادانو له پاره اخلاقي معیارونه:

پنځمه ماده:

استاد په علمي او اکاډمیک ماحول کې تر ټولو مهم او وړ کس دی. استاد په ټولنه کې تر ټولو عالي شخصیت بلل کېږي. په یوه اکاډمیکه ساحه کې استاد باید د خپلې دندې د ښه ترسره کولو له پاره لاندې مواردو مراعت کړي:

1. خپلې دندې ته وفاداري او خپله دنده په ایبانداری ترسره کول، د استاد له اکاډمیکو اخلاقو څخه شمیرل کېږي.

2. استاد باید تقوا داره، اخلاص مند او د خپل مسلک سره پوره بلد وي، که کوم وخت استاد پورته موارد په ځان کې عملي نه کړي، محصلین له استاد څخه هیڅ نشي ترلاسه کولای.

3. استاد، چې کوم وخت محصلینو ته تدریس کوي، باید په پوره اخلاص او ایبانداری یې ترسره کړي. کوم وخت، چې محصلینو ته تدریس کوي، باید داسې برخورد ونه کړي، چې د استاد حیثیت ورسره له منځه ولاړ سي.

4. استاد باید په خپله ښوونه کې ریښتني وي ځکه علمي مطالب پوره دقت او اصلي منابع غواړي.

5. استاد باید د قانون پابند وي، لوړ اهداف ولري او د وخت پابند وي.

6. استاد باید هر وخت د عدالت پلوی وي او له محصلینو سره بې عدالتي ونه کړي او هیڅ وخت خپل لوړ مقام تر پوښتني لاندې رانه ولي.
7. استاد باید له خپلو همکارانو، هم مسلکانو، اداري کارکوونکو سره د مینې، ورورولې، عاطفي له مخې اړیکې ولري او اړیکې یې باید د اخلاقو پر معیار برابري وي.
8. استاد باید هیڅکله غرور، تکبر، حسد، سخت خوۍ، تعصب (سمتي، قومي، نژادي، جنسي...) او له غوره اخلاقو بده استفاده ونه کړي. په ټولنه کې باید استاد غیر انساني او له دینه وتلي اعمال ترسره نه کړي.
9. استاد باید له ټولو استادانو، کارمندانو او محصلینو سره نبي اړیکې ولري، پر هیڅ کس او فرد باید مسخري ونه کړي (شخصیت وژنه) او توهین ونه کړي.
10. استاد د تدریس سره سره باید محصلینو ته غوره او نیکې لارښوونې ورکړي او هر وخت پر ښو اخلاقو، تواضع، مقابل احترام او انسان دوستۍ باندې تاکید وکړي.
11. استاد باید د خپلو احساساتو او نظر مطابق تدریس ونه کړي، بلکې د تدریس د میتود له مخې درس ورکړي، تر څو محصلین په ښه شان زده کړه وکړي .
12. استاد باید ډیر مهربانه او زړه سواند واوسي، د خپلو محصلینو په پرمختګ او کامیابۍ خوشحاله وي او هر وخت یې تشویق کړي او له تحقیرولو د ځان وساتي.
13. استاد باید انتقاد کوونکی او د هغه منونکی وي.
14. استادان یوه مقدسه دنده پرمخ وړي، نو باید ډیره حوصله، استقامت ولري، تر څو دغه سپیڅلي رسالت یې سم پر مخ وړي وي.
15. استاد باید د محصلینو د مشکلاتو د حل لپاره مرستندوی وي او هیڅ ډول مرسته له زده کوونکو ونه سپموي.
16. استاد باید نوښتګر وي، تر څو په خپل مسلک کې نوي او مفید معلومات تر خپلو زده کوونکو پوري ورسوي.
17. استاد باید هر وخت د محصلینو د راز ساتونکی وي.
18. وفاداري او رښتینولي د استاد خاص صفت دی، استاد باید یاد رسالت مقدم وبولي.

19. استاد باید له هر ډول تبعیض څخه خلاص وي، ټول محصلین یوشان وبولي، یوازي هغه محصلین غوره وبولي، چې په خپلو درسونو کې پوره کوشش کوي او غوره اخلاق ولري.
20. استاد په مؤسسه کې د رهبري په مقام کې ځای لري، نو په دې اساس استاد د ژبي او قلم ابرو او عزت دی، هر څوک چې له استاد څخه څه زده کوي، په ټولنه کې پر هغه حساب کیږي.
21. استاد د زده کوونکو نظریات اورې، د ښه نظر ستاینه کوي او کم رنگه نظر په سالم ډول اصلاح کوي.
22. استاد په مؤسسه کې د محصلینو ټول حالت درک کوي او د هر محصل ضعف او قوت نقطي ورته معلومېږي، نو د وخت په تیریدو باید د ټولو کمزورو نقاطو د اصلاح له پاره کار وکړي.
23. استاد باید هر محصل درک کړي، د هر یوه محصل رفتار، خبري او چلند باید وگوري او وپېژني.
24. استاد باید د محصلینو په ستونزو باندې ځان خبر کړي او د امکان تر حده په ستونزو کې کومک ورسره وکړي او مشکل یې حل کړي.

شپږمه ماده:

کوم وخت چې استاد له پورته مواردو څخه سرغړونه وکړي د لوړو زده کړو د مقرراتو له مخي باید اړوند مسؤلینو ته ځواب ورکړي.

دریم څپرکی

د اداري کارکوونکو له پاره اخلاقي معیارونه:

اوومه ماده:

اداري اخلاق، امانت ساتل، ښه خدمت کول، مسؤلیت پېژندل، اصولي چاري ترسره کول، انساني مینه، د عدالت پلوي او داسي نور اصول، چې د میرویس خان نیکه زابل د لوړو زده کړو مؤسسه یې د خپلو اداري کارمندانو لپاره غوره گڼي.

لاندې څو مهم ټکي دي، چې د لوړو زده کړو مؤسسې د یو کارمند لپاره اړین دي:

1. د اسلامي عقایدو متنونکی او له هر ډول غیر اخلاقي کړنو څخه پاک وي.
2. وخت پېژندونکی، مسؤلیت پېژندونکی او په کاري ساحه کې ډیر آرام شخصیت وي.
3. د اداري اسنادو حفاظت کوونکی وي.
4. د نظم او ډسپلین پوره مراعات کوونکی وي او په کاري ساحه کې منظم وي.

5. د هغو کسانو سره، چې مؤسسې ته د یو کار د اجراء لپاره راځي، باید ښه رویه او سلوک ورسره وکړي.
6. په کارونو کې چټک او دقیق وي.
7. تل د خپل کار په اړه معلومات ولري، د نورو مشوري واورې او مشوري ورکړي.
8. د خپلو همکارانو په کارونو کې پوره همکار وي.
9. انتقاد او پیشنهاد کول باید په ښه ډول ترسره کړي.
10. د ادارې د ټولو تجهیزاتو ساتنه کوي او د اصولو پابند وي.
11. له ادارې اجناسو څخه شخصي استفاده باید ونه کړي (ټلېفون، کمپیوټر...)، په رسمي وخت کې یوازې د ادارې کار وکړي .
12. د ټولو مربوطه امرینو او تر لاس لاندې پرسونل سره همېرغې درلودل.
13. د ادارې سره یې چې کوم قرارداد کړی، باید پر هغه اصولو ولاړ وي.
14. د اړتیا په صورت کې ادارې کار، که له مؤسسې د باندې وي او که دننه، باید ترسره یې کړي.
15. په غیر رسمي وخت کې، که چیرې په اداره کې اړتیا پیدا شي، باید د کار لپاره حاضر شي.
16. کله چې په رسمي او غیر رسمي وخت کې له ادارې ځي، باید مربوطه امر سره په اړیکه کې شي.
17. په اداره کې هر کارکوونکی خپل د کار لپاره وظایف لري، باید په منظم ډول یې ترسره کړي.

اتممه ماده:

کوم وخت، چې ادارې کارمند له پورته مواردو څخه سرغړونه وکړي، د لوړو زده کړو د مقراتو او د ملکي ادارې د کارکوونکي د چلند د اصولو له مخې باید اړوند مسؤلینو ته جواب ورکړي..

څلورم څپرکی

د محصلینو له پاره اخلاقي معیارونه:

نهمه ماده:

محصلین د یو هیواد لویه بشري سرمایه بلل کېږي، نو ځکه ددې قشر سالمه رزونه د میرویس خان نیکه زابل د لوړو زده کړو مؤسسې لومړیتوب دی. د محصلینو لپاره د لاندې اخلاقي اصولو مراعاتول مهم دي:

1. محصل باید په علمي ماحول کښې د اوسیدلو او درس ویلو په وخت ټول اصول پر ځان تطبیق کړي. محصل به هغه څوک وي، چې هېڅ بد بڼې او منفي فکر ونه لري.

2. د مؤسسې په داخل کې به داسې لباس اغوندي، چې د ټولني وگړي ورسره حساسیت ونه لري.
  3. زغم او روښانه فکر به لري، پاکوالي او نظافت ته به جدي پاملرنه کوي.
  4. اصول او مقررات به مني او احترام به یې کوي.
  5. با ادبه به وي، د مؤسسې اداري کارمندانو، مشرتابه، استادانو او نورو محصلینو ته به احترام لري.
  6. په علمي ځای کې د نورو د ازارولو او تکلیف رسولو څخه به ځان ساتي.
  7. په مؤسسه کې د سامان آلاتو او نورو وسایلو ساتونکی وي.
  8. کوم څه د استاد له خوا ورته تدریس کېږي، محصل باید دا تعهد له ځان سره ولري چې په ښه بې شکل یې زده کړي.
  9. په مؤسسه کې د ټولگي، کتابتون، د درسي وسایلو او نورو اشیاءو څخه باید مثبت استفاده وکړي.
  10. ښه اوریدونکی وي او د درس په جریان کې په درس کې برخه واخلي.
  11. د حاضرۍ پابند وي، پر وخت ټولگي ته راشي او پر وخت بیرته له ټولگي څخه ووځي.
  12. د خپل ظرفیت لوراوي په برخه کې متوجه وي.
  13. په خپلو چارو کې فعال وي او د ورسپارل شوي دندې پر وخت اجراء کونکی وي.
  14. په مؤسسه کې د ننه د پټو او سیاسي اړیکو پالونکی نه وي.
  15. د فعاله محصل په توگه خپل ټول درسي مواد له ځان سره ولري.
  16. د هر ډول قومي، ژبني، مذهبي، جنسي، سمتي او نور تعصونو څخه پاک وي.
- لسمه ماده:
- کوم وخت، چې یو محصل له پورته مواردو څخه سرغړونه وکړي د لوړو زده کړو د مقرارتو له مخې باید اړوند مسؤولینو ته جواب ورکړي.

د اداري فساد په وړاندې د مبارزې پلان

اداري فساد سره د مبارزې پلان.

نومبر	موخې	د اجراء وړ کړنې	اجراء کوونکی	د کال په جریان کې د پلان سوی هدف اندازه یا سلنه	متوقعه پایلې	کتنې
1	د اداري ریفورم سیستم ایجاد ، ښه حکومتولي او اداري فساد پر وړاندې مبارزه	د قرارداري پروژو طی مراحل او افر خلاصونه	رئیس /معاونین	100%	د پروژې د ځنډ مخنیوي به شوي وي.	
2		د کارمندانو د دارايې فورمونو تثبیت	رئیس /معاونین	100%	د کارمندانو د دارايې اړوند به دقیق معلومات ثبت شوي وي.	
3		کارمندانو مقررې د لیاقت او ښایستگي په اساس	رئیس /معاونین	100%	کار به اهل کار ته سپارل شوي وي.	
4		د کارمندانو قلمي حاضري کنټرول	رئیس /معاونین	100%	کارمندان به په ټاکلي وخت خپلو دندو ته حاضر شوي وي.	
5		د لیسانس تر کچې پورې د علمي / اکادمیکو برنامو نظارت او ارزايې	رئیس /معاونین	100%	علمي او اکادمیکې چارې به په معیاري شکل ترسره شوي وي.	
6		د غیري اکادمیکو افرادو مخنیوي په تدریسي او تحصیلي مرکز کې	رئیس /معاونین	100%	د اکادمیکو چارو د اخلاص مخنیوي به شوي وي.	
7		د HELMS سیستم ته تقویت ورکول او د دولتي محصلانو جذب	علمي او محصلانو چارو مرستیال	100%	د محصلانو د ثبت او جذب اړوند دقیق معلومات به موجود وي.	
8		د فارغانو اساسي اسنادو او کتابونو راټولول او د سمیستر واره نتایج ترتیب او تنظیم	رئیس /معاونین	100%	اړوند نتایج او د اسنادو ترتیب او تنظیم به په ښه شکل او ټاکلي وخت تر سره شوي وي.	
9		په کتاب خانه کې د الکترونیکی سیستم ایجادول.	کتابتون مدیر	100%	د کتابونو د موجودي په اړه به معلومات حاصل او د ورکیدو مخنیوي به شوي وي.	

د مخدره موادو سره د مبارزې پلان

مواد مخدره سره د مبارزې پلان.						
نومبر	مخحي	د اجراء وړ کړنې	اجراء کوونکي	د کال په جريان کې د پلان سوي هدف اندازه يا سلنه	متوقعه پايلې	کتنې
مخدره موادو مخنيوی .		د علمي مقالو خپرول او اقتصادي ، اجتماعي ، سياسي ، فرهنگي ، صحي او اسلامي تاثيرات له نظره	رئيس /معاونين	100%	له ټولنيز ، اقتصادي ، سياسي ، فرهنگي او اسلامي لحاظه د مخدره توکو په اړه معلومات ترلاسه شوي وي.	
		اسلامي ثقافت مضمون کي اړوند موضوعات شاملول	رئيس /معاونين	100%	د اسلام له نظره به د مخدره توکو د حرام والي او له هغوی څخه د ځان ساتني اړوند معلومات تر لاسه شوي وي.	
		د اړوند استادانو له لوري په سفونو کي د مخدره توکو زياتونه بيانول.	رئيس /معاونين	100%	محصلين به مخکي له مخکي د مخدره توکو په زياتونو پوهيدلي وي.	
		د مشرودهي مرکز له لوري روږدو کسانو ته سالمې مشورې ورکول	رئيس /معاونين	100%	روږدو کسانو ته به د نوموړي ناروغي څخه د خلاصون لاري په اړه معلومات ورکړل شوي وي.	
		د مبارزې په خاطر سمینارونو جوړول	رئيس /معاونين	100%	د علمي لحاظه به مخدره مواد خپرل شوي وي.	
		د عامه پوهاوی کمپاین جوړول	رئيس /معاونين	100%	د مختلفو چیلونو له لوري به اړوند کمپاین تر سره شوي وي.	

د معلومات لرونکو کسانو د پیاوړتیا پلان

د معلومات لرونکو کسانو د پیاوړتیا پلان.						
نوم	مخوي	د اجراء وړ کړنې	اجراء کوونکی	د کال په جریان کې د پلان سوی هدف اندازه یا سلنه	منتوقعه پایلې	کتنې
1	د معلومات لرونکو کسانو تقویت کول.	د معلولو وگړو پر وړاندې د ناسم چلند مخنیوی	رئیس /معاونین	100%	د معلومات لرونکو وگړو سره په سمه توگه چلند شوي وي.	
		د معلولينو سره ځانگړې مراعت	رئیس /معاونین	100%	معلولينو ستونزو ته په تریو حده رسیدگي شوي وي.	
		د معلولينو سره د همکاري په برخه کې عامه پوهاوی	رئیس /معاونین	100%	د ټولني وگړي په د معلوماتو سره د مرستي کولو اړوند معلومات تر لاسه کړي وي.	
		د معلومات لرونکو محصلانو لپاره اسانتیا وي برابرول.	رئیس /معاونین	100%	معلولين په په تدریسي بهیر کې له ستونزو څخه امکان تر حده خلاص شوي وي.	

د هواد د ککړتیا سره د مبارزې پلان

هواد د ککړتیا سره د مبارزې پلان.						
نوم	مخوي	د اجراء وړ کړنې	اجراء کوونکی	د کال په جریان کې د پلان سوی هدف اندازه یا سلنه	منتوقعه پایلې	کتنې
1	د هواد ککړتیا څخه مخنیوی	د نیالگيو کینول	رئیس /معاونین / کرهڼه پوهنځی	100%	د مؤسسې په انگر کې په مختلفې شمېر او غیري شمېر نیالگي کینول شوي وي.	
		د سرسيزي کمیټې تعینول	رئیس /معاونین / کرهڼه پوهنځی	100%	د سرسيزي اړوند چاري په په منظم او ښه شکل تر سره شوي وي.	
		د مؤسسې انگر سرسيزه کول	رئیس /معاونین / کرهڼه پوهنځی	100%	د مؤسسې انگر په د تازه هوا لرونکې او زده کړو ته په آماده وي.	
		د مبارزې په خاطر سمینارونو جوړول	رئیس /معاونین / کرهڼه پوهنځی	100%	محصلین په د هواد د ککړتیا زیانونو په هکله پوهیدلې وي	
		د عامه پوهاوی کمیابن جوړول	رئیس /معاونین / کرهڼه پوهنځی	100%	د ټولني وگړو ته په د ناپاکه یا ککړې هوا په اړه معلومات ورکړل شوي وي.	

د محصلینو فورمې

1. د نوي محصل د شمولیت فورم:

د لوړو زده کړو وزارت
میریویس خان نیکه زابل د لوړو زده کړو مؤسسه
د علمي او محصلانو چارو معاونیت
د نوي شمولیت فورمه

د ثبت کڼه ( )
نېټه: / /

د محصل شهرت					
د لاسلیک ځای	د کاتګور id نمبر	جنس	د نیکه نوم	د پلار نوم	نوم
	پوهنځی	سمستر	ټولګی	څانګه	د شمولیت کال
د تدریسي عمومي مدیریت					
د محترم سوابقو ته په کتو:					
د تدریسي چارو عمومي مدیر لاسلیک			هغه ورځ		
			ټول وخت		
			نړیالنه کړاو بڼه		
			د صاندرولو بڼه		
د ( ) پوهنځی ریاست					
وکتل شو:					
محترم تدریسي مدیر صاحب دي استادو او سوابقو ته په کتو سره اصولي کړنې وکړي					
د پوهنځی د رئیس مهر او لاسلیک			هغه ورځ		
			ټول وخت		
			نړیالنه کړاو بڼه		
			د صاندرولو بڼه		

2. د لیلیې د شمولیت فورم:

		د لوړو زده کړو وزارت میرویس خان نیکه زابل د لوړو زده کړو مؤسسه د علمي او محصلانو چارو معاونیت د لیلیې د شمولیت پاڼه				د ثبت کته: ( ) نېټه: / /	
نوم د پلار نوم د نیکه نوم جنس د ښوونځي نوم د فراغت کال		استوګن ځای اصلې ولایت کلی/ناحيه ولسوالی ولایت د تابعیت تذکره د زېږیدو نېټه د پاتې ګڼه چلند د ثبت ګڼه د مسکوکو ګڼه		نوم د کالګور ID نمبر د کالګور نمري د شمولیت کال د محصل د پلار د نندې ځای		د محصل پېژندنه د محصل د تحصیل ځای د محصل زده کړو ځای ټولګي څانګه پوهنځی پوهنتون لسم ټولګي یوولسم ټولګي ډولسم ټولګي د محصل د پلار شتمنې د محصل د پلار شتمنې د محصل د میرمن/خاوند شتمنې	
د پوهنتون لیلیې ته د محصل د شمولیت وړاندیز / ژمنلیک هر هغه څه چې په فورمه کې ثبت شوي دي صحت لري، هر کله چې په فورمه کې د ثبت شوي معلوماتو، شتمنیو، اسنادو او نورو شیانو ترمنځ توپیر راشي خان به مجرم وګڼم او لیلیې څخه به ووځم او ټول شوي مصارف به بیرته تادیه کړم، بنا هیله لرم د اعاشه او ایټه په اړه د لیلیې امریت/عمومي مدیریت ته ور وپېژندل شم. په درنیت د محصل لاسلیک ( ) نېټه: / /							
د ( ) پوهنځي د ریاست تصدیق د محصل له ثبت نام څخه په معاونیت محترم امور محصلان! د ( ) شمولیت محصل فوق الذکر در دینارتمنت ( ) سمسټر پوهنځي ( ) و سال ( ) تصدیق میښایید.							
ټول وخت د ترلاسه کیدو نېټه د صدور نېټه		هغه ورځ 1- ورځ د ترلاسه کیدو نېټه د صدور نېټه		امضای مدیر عمومي تکریمی امضاء و مهر رئیس پوهنځی		د لیلیې د کمېسیون وروستی پرېکړه ټول وخت 1-2 ورځي د ترلاسه کیدو نېټه د صدور نېټه	
د لیلیې د کمېسیون د غړو شهرت ګڼه نوم دنده د کمېسیون د غړو موقف د لاسلیک ځای							
1							
2							
3							

3. د تبدیلی فورم:

د لوړو زده کړو وزارت
میرویس خان نیکه زابل د لوړو زده کړو مؤسسه
د علمي او محصلانو چارو معاونیت

ځه: ( )
نېټه: / /

د محصل د تبدیلی فورم

ID: ( )

مشخصات محصل منقاضي											
نوم او تخلص	د پلار نوم	د نیکه نوم	ټولگی	سمستر	څانګه	پوهنځی	پوهنتون	د شمولیت کال	د کاتګور ټول		
د محصل تبدیلی						د تبدیلی لامل:					
پوهنتون څخه			پوهنتون ته								
د هغه پوهنتون او پوهنځی موافقه چې محصل پکې په زده کړو بوخت دی.											
ښار	وړوډ نېټه	د وروډ نېټه	ناکامي	غیابت	محرومیت	مخکې تبدیلی	درسي سیستم	دمضامینو باقیداري	د موافقې څرګندونه		
هو	نه	نه	هو	نه	هو	نه	کریټ <td>سمستر <td>هو</td> <td>نه</td> <td>هو</td> </td>	سمستر <td>هو</td> <td>نه</td> <td>هو</td>	هو	نه	هو
د پوهنځی د تدریسي عمومي مدیر لاسلیک			د پوهنځی ریاست مهر او لاسلیک			د پوهنتون ریاست تالیف، مهر او لاسلیک					
د هغه پوهنتون او پوهنځی موافقه چې محصل هغه د تبدیلی غوښتنه لري.											
وخت	وړوډ نېټه	د وروډ نېټه	درسي سیستم	سمستر	څانګه	پوهنځی	بخش	د تبدیلی ټول	د پوهنځی ریاست مهر او لاسلیک	د پوهنتون ریاست مهر او لاسلیک	
وخت	وړوډ نېټه	د وروډ نېټه	درسي سیستم	سمستر	څانګه	پوهنځی	بخش	د تبدیلی ټول	د پوهنځی ریاست مهر او لاسلیک	د پوهنتون ریاست مهر او لاسلیک	
د فورم بېګډل د کاتګور د نتایجو نه مخې د لوړو زده کړو وزارت د دولتي محصلانو چارو ریاست لخوا څخه											
وخت	وړوډ نېټه	د وروډ نېټه	نوم او تخلص	د پلار نوم	د نیکه نوم	پوهنځی	څانګه	پوهنتون	ترلاسه شوی نمر	د نمرو معیار	د شمولیت کال
وخت	وړوډ نېټه	د وروډ نېټه	نوم او تخلص	د پلار نوم	د نیکه نوم	پوهنځی	څانګه	پوهنتون	ترلاسه شوی نمر	د نمرو معیار	د شمولیت کال
د دینټېس د امر نوم او لاسلیک			د محصلانو د تبدیلی عمومي مدیر نوم او لاسلیک			د محصلانو د امر نوم او لاسلیک					
د لوړو زده کړو وزارت د تبدیلیو د کمېسیون وروستی پرېکړه											
وخت											
د وروډ نېټه											

4. د تاجیل فورم:

فوتو		د لوړو زده کړو وزارت میرویس خان نیکه زابل د لوړو زده کړو موسسه د علمی او محصلانو چارو معاونیت			د ثبت کچه ( )	
		د تاجیل پاته			نېټه: / /	
د محصل پیژندنه						
د شمولايت کال	د کاکور ID نمبر	د نیکه نوم	د پلار نوم	نوم	پوهنځی	څانګه
	اوسنی سمستر	تحصیلي رشته	صنف			
تاجیل د تاجیل اختلولو لامل:				تاجیل	نېټی څخه	نېټی پوري
هر هغه څه چې په فورمه کې لیکل شوي ده صحت لري او د تکرري بوه کېږي هم له فورمی سره ضمیمه ده.						
د محصل لاسلیک / / نېټه:						
د پوهنځی ریاست ( )						
د محصلانو چارو محترم معاونیت ته! موافقه:						
د پوهنځی د رئیس لاسلیک او مهر		د تدریسي عمومي مدیر لاسلیک		هېواد	زده کونکي	تاریخ
د محصلانو چارو معاونیت						
د نظر بنودنه: د ( ) پوهنځی محترم ریاست ته!						
د پوهنځی د معاون لاسلیک او مهر		د تدریسي چارو عمومي مدیر د محصلانو چارو د مرستیال د نظر بنودنې په رڼا کې لازم اجراءات وکړی.		د ورځ	د څانګه	د تدریسي کورنۍ
د محصلانو چارو معاون لاسلیک او مهر						
د ( ) پوهنځی ریاست						
د پوهنځی د رئیس لاسلیک		د تدریسي چارو عمومي مدیر د محصلانو چارو د مرستیال د نظر بنودنې په رڼا کې لازم اجراءات وکړی.		د ورځ	د څانګه	د تدریسي کورنۍ

نوټ: د طبی مراحل څخه وروسته دې د فورمی اصلي پاته د پوهنځی ریاست ته ولیږل شي، بوه کېږي دې په معاونیت کې وساتل شي، او په هغه صورت کې چې محصل په ایلیه کې وي بوه کېږي دې د ایلیي امر/ مدیر ته ورلېږل شي تر څو د ایلیي د ایست څخه ووځي.

5. د تأجيل د رفعه کولو فورم:

د لوړو زده کړو وزارت
میریویس خان نیکه زابل لوړو زده کړو مؤسسه
د علمي او محصلانو چارو معاونیت

د ثبت کچه ( )

نېټه: / /

د تأجيل د رفعه کولو پاڼه

د محصل شهرت					
نوم	د پلار نوم	د نېکه نوم	د شمولیت کال	د کاتکور id نمبر	
پوهنځی	ځانګه	تحصلي ځانګه	ټولګی	سمستر	د لاسلیک ځای
د ( ) پوهنځی ریاست					
د محصلانو چارو محترم معاونیت ته!					
یوه وخت	نول وخت	تر لاسه کولو نېټه	د صلاحیت وړ نېټه	د پوهنځی د رئیس مهر او لاسلیک	
د محصلانو چارو معاونیت					
د پوهنځی محترم ریاست ته! نظر څرګند ونه					
یوه وخت	نول وخت	تر لاسه کولو نېټه	د صلاحیت وړ نېټه	د محصلانو چارو معاونین لاسلیک او مهر	
د ( ) پوهنځی ریاست					
د تدریسي چارو عمومي مدیریت ته: د علمي او محصلانو چارو معاونیت نظر ته په ګټو سره اجرات ترسره کړي					
د ( ) پوهنځی ریاست					
د تدریسي چارو عمومي مدیریت ته: د علمي او محصلانو چارو معاونیت نظر ته په ګټو سره اجرات ترسره کړي					

نوټ: د فورمي د بشپړولو ورسته اصلي فورمه د پوهنځی ریاست ته او یوه کاپي د محصلانو چارو معاونیت ته تسلیم کړی.

6. د تبدیلی فورم:

د لوړو زده کړو وزارت
میرویس خان نیکه زابل د لوړو زده کړو مؤسسه
د علمي او محصلانو چارو معاونیت

د ثبت کچه ( )
نېټه: / /

د فارغ التحصیل په واسطه فورم د ګول						
نوم	پوهنتون	پوهنځی	څانګه	تحصلي څانګه		
د پلار نوم						
تخلص	تکثیر (پېژندنه پاته)					
د نیکه نوم	د زیربډګل	صفحه	جلد	د ثبت کچه	عمومي شمېر	
د مکتب نوم	د تبدیلی دلیل					
له مکتب څخه د فراغت کال						
د کانکور [د] شمېر						
له پوهنتون څخه د فراغت کال						
د اړیکې شمېره						
د ( ) پوهنځي ریاست						
تول وخت	یوه ورځ	مخکې یې تبدیلی کړي ده که یا	هو	یا	نوی شمویلیت لري	هو
تر لاسه کولو نېټه	نظر څرګندول:					
د صادرولو نېټه	د تدریسي چارو عمومي مدیریت لاسلیک					
د پوهنځي د رئیس مهر او لاسلیک						
د پوهنتون په سطح د تبدیلی کمیسیون پریکړه						
تول وخت	یوه ورځ					
د تر لاسه کولو نېټه						
تول وخت						
د صادرولو نېټه						
د پوهنتون په سطحه د تبدیلی د کمیسیون د غړو شهرت						
شماره	نوم	دنده	د کمیسیون د غړي موقف	د امضا او مهر ځای		
۱			د کمیسیون غړی			
۲			د کمیسیون غړی			
۳			د کمیسیون غړی			
۴			د کمیسیون غړی			
۵			د کمیسیون غړی			
د محصلینو چارو معاونیت						
تول وخت	یوه ورځ	د تدریسي چارو عمومي مدیریت ته: د علمي او محصلانو چارو معاونیت نظر ته په ګټو سره اجازت ترسره کړي				
د تر لاسه کولو نېټه						
د صادرولو شمېره او نېټه	د پوهنځي د رئیس مهر او لاسلیک					
د ( ) پوهنځي ریاست						
تول وخت	یوه ورځ	محترم تدریسي مدیریت دې اصولي کړنې وکړي.				
د تر لاسه کولو شمېره او نېټه	د پوهنځي د رئیس لاسلیک					

نوټه: د فورم د بشپړولو ورسته اصلي فورمه له مکتوب سره د پوهنځي ریاست ته او فورمې یوه کاپي د محصلانو چارو معاونیت ته تسلیم کړئ.

7. د شهرت د اصلاح فورم:

فوتو

د لوړو زده کړو وزارت
میرویس خان نیکه زابل د لوړو زده کړو مؤسسه
د علمي او محصلانو چارو معاونیت

د ثبت کته: ( )

د مثنی پېژند پانې د اخستلو فورم

نېټه: / /

د فورمي بېکېل د محصل لخوا څخه				
د محصل پېژندنه				
ID نمبر	جنس	د نیکه نوم	د پلار نوم	نوم
د شمولیت کال	پوهنځی	څانګه	صنف	سمستر
د مثنی پېژند پانې د اخستلو لامل:				
د محصل لاسلیک نېټه: / /				
د ( ) پوهنځی ریاست				
د محصلانو چارو محترم معاونیت ته! د محصل تحصیلي سوابقو ته کتنه:		د تدریسي عمومي مدیر لاسلیک او مهر		
د محصلانو چارو معاونیت				
د ثبت او راجستر محترم مدیریت/ د معلوماتي بانک او ډیټابیس محترم مدیریت! د تعرفي په شکل د پیسو د تر لاسه کېدو څخه په رسمي ډول د مالي او حسابي/ مالي او اداري چارو عمومي مدیر/ امریت د مثنی پېژند پانې د ترتیب لپاره اصولي کړنې ترسره کړی.		په درنښت د محصلانو چارو معاون لاسلیک		
د مالي او حسابي/ مالي او اداري چارو امریت / عمومي مدیریت تائیدي بانک ته د تعرفي د ورکړي لپاره				
د مالي او حسابي/ مالي او اداري چارو / عمومي مدیر لاسلیک او مهر				
معاونیت امور محصلان				
د چاپول د مسؤل لاسلیک:		کرنی		
د محصل لاسلیک:		د مثنی پېژند پانې چاپول		
		محصل ته بي تسلیمول		

8. د مثنی پېژند پانې د ترلاسه کولو فورم:

فوتو

د لوړو زده کړو وزارت
میرویس خان نیکه زابل د لوړو زده کړو مؤسسه
د علمي او محصلانو چارو معاونیت

د ثبت څه: ( )

د مثنی پېژند پانې د اخستلو فورم

نېټه: / /

د فورمي وکټل د محصل لخوا څخه				
د محصل پېژندنه				
ID نمبر	جنس	د نیکه نوم	د پلار نوم	نوم
سمستر	صنف	څانګه	پوهنځی	د شمولیت کال
د مثنی پېژند پانې د اخستلو لامل:				
د محصل لاسلیک نېټه: / /				
د ( ) پوهنځی ریاست				
د محصلانو چارو محترم معاونیت ته! د محصل تحصیلي سوابقو ته کتنه:				
او مهر		د تدریسي عمومي مدیر لاسلیک		
د محصلانو چارو معاونیت				
د ثبت او راجسټر محترم مدیریت/ د معلوماتي بانک او ډیټابېس محترم مدیریت! د تعریف په شکل د پیسو د ترلاسه کېدو څخه په رسمي ډول د مالي او حسابي/ مالي او اداري چارو عمومي مدیر/ امریت د مثنی پېژند پانې د ترتیب لپاره اصولي کړنې ترسره کړی.				
په درنښت		د محصلانو چارو معاون لاسلیک		
د مالي او حسابي / مالي او اداري چارو امریت / عمومي مدیریت تاییدي بانک ته د تعریف د ورکړې لپاره				
د مالي او حسابي / مالي او اداري چارو / عمومي مدیر لاسلیک او مهر				
معاونیت امور محصلان				
د چاپول د مسؤل لاسلیک:		کړنې		
		د مثنی پېژند پانې چاپول		
د محصل لاسلیک:		محصل ته یې تسلیمول		

9. د تحصیلي اسنادو طی مراحل فورم:

د لوړو زده کړو وزارت
میرویس خان نیکه زابل د لوړو زده کړو مؤسسه
د علمي او محصلانو چارو معاونیت
د تحصیلي اسنادو د طی مراحل پاڼه

نېټه: / /

گڼه: ( )

د غوښتونکي محصل پېژندنه									
اصلي استوګن ځای					اوسنی استوګن ځای				
نوم	کلی	ناحیه	ولسوالي	ولایت	کلی	ناحیه	ولسوالي	ولایت	د انځور لګولو ځای
د پلار نوم									
د نیکه نوم									
جنس									
د زده کړې کچه									
د اړیکې شمېره	د پاتې کچه	جدد	د ثبت کچه	د تصویب تدارک	د زیږېدو نېټه				
برېښنالیک									
د غوښتونکي محصل تحصیلي مشخصات									
تبدیلی (د تبدیلی په صورت کې دې اسناد ضمیمه شي)	د شمولیت کال	د فراغت کال	تحصیلي څانګه	نوموړې پایلیک (مونوګراف) دفاع کړې؟	د کانکور ID نمبر	د کانکور ډول			
په انګلیسي ژبه د غوښتونکي محصل پېژندنه									
Name	Last Name	F/ Name	Date of Birth			Admission Year	Graduation Year	Department	
			Day	Month	Year				
د ( ) پوهنځي ریاست									
تول وخت	هغه ورځ	د غوښتونکي محصل د پېژندنې اصنام په هغه صورت کې چې سهواً په سولونو کې لیکل شوي وي.							
د ترلاسه کېدو نېټه		د پوهنځي د تدریسي مدیر تالیف او لاسلیک							
د صدور نېټه		د پوهنځي د رئیس مهر او لاسلیک							
د مالي برخې اجراءات			د تحصیلي اسنادو برخه کې اجراءات				د پوهنځي اجراءات		
تول وخت	د ترلاسه کېدو نېټه	تول وخت	د ترلاسه کېدو نېټه	تول وخت	د ترلاسه کېدو نېټه	تول وخت	د ترلاسه کېدو نېټه	تول وخت	د صدور نېټه
هغه ورځ		هغه ورځ		هغه ورځ		هغه ورځ		هغه ورځ	
د ( ) له درکه ( ) افغاني ترلاسه شو تالیف او صحت لري.		د غوښتونکي محصل ( ) د پېژندنې سره سم چې په فرمېه کې درج شوی ده ترنېب او صحت لري.				د دېپلوم مسلسل نمبر: ( ) د سرټیفیکټ مسلسل نمبر: ( ) د ترانسکریپټ مسلسل نمبر: ( ) د فراغت د کتاب مسلسل نمبر: ( ) د ترانسکریپټ د نمرو اوسط: ( ) د پوهنځي د تدریسي مدیر تالیف او لاسلیک			
د مالي برخې لاسلیک او مهر									
د ( ) پوهنځي ریاست									
تول وخت	هغه ورځ-1 ورځ	د فارغانو د برخې تالیف:							
د ترلاسه کېدو نېټه		د فارغانو چارو مدیر لاسلیک / د محصلینو ثبت او راجسټر مدیر لاسلیک							
د صدور نېټه		د محصلانو چارو امر لاسلیک او پوهنتون مهر							
د لوړو زده کړو وزارت د دولتي محصلانو چارو ریاست									
تول وخت	2-3 ورځي	د غوښتونکي د شمولیت څرنګوالي په کانکور							
د ترلاسه کېدو نېټه		د ښایېس د امر لاسلیک							
د صدور نېټه		ضمیمه شوي تحصیلي اسناد د فارغانو سره ثبت او صحت لري. د فارغانو چارو د مدیر لاسلیک/ فوق لیانس/ متنرفه عمومي مدیر							